



Финансиски извештаи и Извештатај на
независниот ревизор

ЕУРОЛИНК Осигурување А.Д.,
Скопје

31 декември 2021 година

СОДРЖИНА

Извештај на независниот ревизор	1
Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)	3
Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	9
Извештај за паричните текови	13
Извештај за промени во капиталот	15
Белешки кон финансиските извештаи	17
Прилог 1 - Годишна сметка	
Прилог 2 - Годишен извештај	

Извештај на независниот ревизор

До акционерите на
Еуролинк Осигурување АД Скопје

Грант Торнтон ДОО
Св. Кирил и Методиј 526-1/20
1000 Скопје
Северна Македонија
Т +389 (0)2 3214 700
Ф +389 (0)2 3214 710
Е Contact@mk.gt.com
Даночен број: 4030003475973

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Еуролинк Осигурување АД Скопје (во понатамошниот текст „Друштвото“), составени од Извештајот за финансиската состојба (Биланс на состојба) на ден 31 декември 2021 година и Извештајот за сеопфатната добивка (Биланс на успех), Извештајот за промените во капиталот и Извештајот за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 3 до 93.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување на Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците, ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективност на внатрешната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува и проценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и проценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, придружните финансиски извештаи, ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Еуролинк Осигурување АД Скопје на ден 31 декември 2021 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување на Република Северна Македонија.

Останати прашања

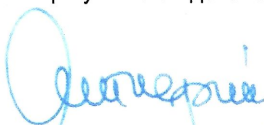
Финансиските извештаи на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2020 година се ревидирани од друг ревизор кој во својот извештај од 30 март 2021 година изразил мислење без резерва за истите.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

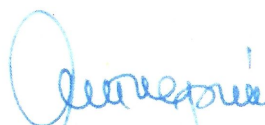
Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2021 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски податоци објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2021, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за ревизија.

Наше мислење е дека, историските финансиски податоци изнесени во годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со податоците објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година.



Сузана Ставриќ
Управител
Грант Торнтон ДОО, Скопје



Сузана Ставриќ
Овластен ревизор

Скопје, 9 март 2022 година

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

Финансиски извештаи
31 декември 2021 година

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)

На ден 31.12.2021

во денари

Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
АКТИВА			-	-
А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	001	2.1	1.612.757	1.885.744
1. Гудвил	002		-	-
2. Останати нематеријални средства	003		1.612.757	1.885.744
Б. ВЛОЖУВАЊА (005+013+021+041)	004		1.154.085.937	1.024.016.236
I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (006+009)	005	2.2	-	-
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста (007+008)	006		-	-
1.1 Земјиште	007		-	-
1.2 Градежни објекти	008		-	-
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста (010+011+012)	009		-	-
2.1 Земјиште	010		-	-
2.2 Градежни објекти	011		-	-
2.3 Останати материјални средства	012		-	-
II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ (014+015+016+017+018+019+020)	013	2.3	14.934.787	16.081.216
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група - подружници	014		-	-
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници	015		-	-
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва	016		-	-
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва	017		-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група – подружници	018		-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва	019		-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	020		14.934.787	16.081.216
III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+025+030+035+040)	021	2.4	1.139.151.150	1.007.935.020
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување (023+024)	022	2.4.1	430.823.398	351.819.431
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	023		-	-

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиски извештаи
31 декември 2021 година

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)			во денари	
Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	024		430.823.398	351.819.431
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба (026+027+028+029)	025	2.4.2	183.075.552	172.144.969
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	026		-	-
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	027		-	-
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	028		2.100.000	10.676.400
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови	029		180.975.552	161.468.569
3. Финансиски вложувања за тргување (031+032+033+034)	030	2.4.3	64.495.381	85.220.645
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	031		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	032		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	033		51.459.471	74.885.802
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови	034		13.035.910	10.334.843
4. Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	035	2.4.4	460.756.819	398.749.975
4.1 Дадени депозити	036		460.756.819	398.749.975
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	037		-	-
4.3 Останати заеми	038		-	-
4.4 Останати пласмани	039		-	-
5. Деривативни финансиски инструменти	040		-	-
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	041		-	-
V. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	042	2.5	158.202.839	67.483.413
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	043		126.475.975	55.643.177
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	044		-	-
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	045		31.726.864	11.840.236
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	046		-	-
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквизитивната резерва	047		-	-

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиски извештаи
31 декември 2021 година

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)			во денари	
Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви	048		-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот	049		-	-
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	050		-	-
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА (052+053)	051	2.6	390.362	2.774.402
1. Одложени даночни средства	052		319.833	-
2. Тековни даночни средства	053		70.529	2.774.402
Ѓ. ПОБАРУВАЊА (055+059+063+067)	054	2.7	352.828.058	305.322.291
I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (056+057+058)	055		332.143.404	284.096.053
1. Побарувања од осигуреници	056		332.143.404	284.096.053
2. Побарувања од посредници	057		-	-
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	058		-	-
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (060+061+062)	059		-	-
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување	060		-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	061		-	-
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	062		-	-
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (064+065+066)	063		20.684.654	21.226.238
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	064		11.506.806	11.520.347
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	065		6.818.293	7.196.780
3. Останати побарувања	066		2.359.555	2.509.111
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	067			-
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА (069+072+077)	068		23.389.731	33.395.558
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ) (070+071)	069	2.8	9.005.449	7.776.895
1. Опрема	070		8.169.086	6.940.532
2. Останати материјални средства	071		836.363	836.363

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиски извештаи
31 декември 2021 година

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)			во денари	
Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (073+074+075+076)	072	2.9	14.384.282	25.618.663
1. Парични средства во банка	073		15.843.882	27.133.530
2. Парични средства во благајна	074		382.662	327.395
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	075		-	-
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	076		(1.842.262)	(1.842.262)
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	077		-	-
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (079+080+081)	078	2.10	97.909.841	85.875.964
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	079		-	-
2. Одложени трошоци на стекнување	080		69.481.206	65.964.149
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	081		28.428.635	19.911.815
З. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	082		-	-
S. ВКУПНА АКТИВА (А+Б+В+Г+Д+Г+Е+Ж+З)	083		1.788.419.525	1.520.753.608
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	084	4	266.081.651	249.146.672
ПАСИВА			-	-
А. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (086+090+091+095+101-102+103-104)	085	2.11	586.031.890	499.537.083
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (087+088+089)	086	2.11	195.326.080	195.326.080
1. Запишан капитал од обични акции	087		195.326.080	195.326.080
2. Запишан капитал од приоритетни акции	088		-	-
3. Запишан а неплатен капитал	089		-	-
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	090		-	-
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА (092+093+094)	091	2.11	(415.302)	2.727.969
1. Материјални средства	092		-	-
2. Финансиски вложувања	093		(415.302)	2.727.969
3. Останати ревалоризациони резерви	094		-	-
IV. РЕЗЕРВИ (096+097+098-099+100)	095	2.11	192.835.567	184.620.662
1. Законски резерви	096		192.835.567	184.620.662
2. Статутарни резерви	097		-	-
3. Резерви за сопствени акции	098		-	-

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиски извештаи
31 декември 2021 година

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)			во денари	
Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
4. Откупени сопствени акции	099		-	-
5 Останати резерви	100		-	-
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА	101		108.647.467	92.217.657
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА	102		-	-
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	103		89.638.078	24.644.715
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	104		-	-
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	105		-	-
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (107+108+109+110+111+112)	106	2.12	1.033.891.331	933.945.567
I. Бруто резерви за преносни премии	107		523.401.230	455.368.134
II. Бруто математичка резерва	108		-	-
III. Бруто резерви за штети	109		500.246.660	463.979.811
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти	110		10.243.441	14.597.622
V. Бруто еквилизациона резерва	111		-	-
VI. Бруто останати технички резерви	112		-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	113		-	-
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ (115+116)	114		3.505.466	-
1. Резерви за вработени	115	2.13	3.505.466	-
2. Останати резерви	116		-	-
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ (118+119)	117	2.14	6.877.693	1.054.066
1. Одложени даночни обврски	118		380.569	-
2. Тековни даночни обврски	119		6.497.124	1.054.066
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	120		-	-
Ж. ОБВРСКИ (122+126+130)	121	2.15	45.734.895	43.667.931
I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (123+124+125)	122		544.672	2.543.889
1. Обврски спрема осигуреници	123		536.412	2.488.419
2. Обврски спрема застапници и посредници	124		-	-


Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

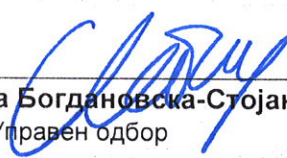
Финансиски извештаи
31 декември 2021 година

Извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)			во денари	
Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	125		8.260	55.470
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (127+128+129)	126		15.234.006	9.598.803
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	127		15.234.006	9.598.803
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	128		-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	129		-	-
III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (131+132+133)	130		29.956.217	31.525.239
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	131		8.598.238	13.186.030
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	132		-	-
3. Останати обврски	133		21.357.979	18.339.209
3. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	134	2.16	112.378.250	42.548.961
S. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	135		-	-
И. ВКУПНА ПАСИВА А+Б+В+Г+Д+Г+Е+Ж+З+S	136		1.788.419.525	1.520.753.608
J. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	137	4	266.081.651	249.146.672


Финансиските извештаи се разгледани и одобрени од Надзорен одбор на Друштвото на 28 февруари 2022 година.

Потпишани во име на Друштвото од:


Г-ѓа Марија Томеска
Претседател на Управен одбор


Г-ѓа Маја Богдановска-Стојановска
Член на Управен одбор




Г-ѓа Павлина Белкова
Директор на сектор за сметководство
Број на лиценца 0100365

Финансиски извештаи
31 декември 2021 година

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)

За годината која заврши на ден 31.12.2021 година

во денари

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
A. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+210+223a+224+225)	200		890.698.444	884.917.208
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА (202+203+204-205-206-207+208+209))	201	3.1	762.742.934	792.751.207
1. Бруто полисирана премија за осигурување	202		1.124.297.921	963.579.047
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	203		-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	204		-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	205		-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ретроцесија	206		364.354.689	169.923.621
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	207		68.033.096	(19.128.761)
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	208		-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	209		70.832.798	(20.032.980)
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (211+212+216+217+218+219+223)	210	3.2	66.566.844	60.604.309
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	211		-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти (213+214+215)	212		-	-
2.1 Приходи од наемнини	213		-	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	214		-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	215		-	-
3. Приходи од камати	216		20.301.409	20.143.424
4. Позитивни курсни разлики	217		4.298.990	2.148.490
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	218		20.700.953	29.185.598
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка (220+221+222)	219		20.535.177	7.680.497
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	220		20.436.907	7.389.915
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	221		98.270	290.582
6.3 Останати финансиски вложувања	222		-	-
7. Останати приходи од вложувања	223		730.315	1.446.300

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиски извештаи
31 декември 2021 година

Извештај за сепфатна добивка (Биланс на успех) (продолжува)			во денари	
Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	223a		46.698.757	18.014.857
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	224	3.3	7.693.213	6.322.862
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	225	3.4	6.996.696	7.223.973
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (227+235+245+248+251+261+271+274+275)	226		788.867.035	854.131.399
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (228-229-230-231+232-233-234)	227	3.5	368.990.350	404.681.648
1. Бруто исплатени штети	228		362.047.821	373.301.029
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	229		4.455.382	4.039.855
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување	230		-	-
4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија	231		4.982.309	9.432.471
5. Промени во бруто резервите за штети	232		36.266.848	40.364.036
6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување	233		-	-
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување	234		19.886.628	(4.488.909)
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (236+239+242)	235	3.6	(4.354.181)	(17.273.523)
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување (237-238)	236		-	-
1.1 Промени во бруто математичката резерва	237		-	-
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	238		-	-
2. Промени во еквилизиционата резерва, нето од реосигурување (240-241)	239		-	-
2.1. Промени во бруто еквилизиционата резерва, нето од реосигурување	240		-	-
2.2 Промени во бруто еквилизиционата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	241		-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување (243-244)	242		(4.354.181)	(17.273.523)
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	243		(4.354.181)	(17.273.523)
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување	244		-	-
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (246-247)	245		-	-
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	246		-	-

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиски извештаи
31 декември 2021 година

Извештај за сепфатна добивка (Биланс на успех) (продолжува)			во денари	
Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување	247		-	-
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (249+250)	248	3.7	26.973.310	29.043.319
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	249		3.598.980	2.264.641
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	250		23.374.330	26.778.678
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (252+256)	251		327.858.195	361.366.625
1. Трошоци за стекнување (253+253а+254+255)	252	3.8	169.033.090	193.746.793
1.1 Провизија	253		59.348.061	50.563.786
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	253а		95.478.001	92.806.303
1.3 Останати трошоци за стекнување	254		17.724.085	17.137.729
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	255		(3.517.057)	33.238.975
2. Административни трошоци (257+258+259+260)	256	3.9	158.825.105	167.619.832
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	257		3.907.644	4.419.762
2.2 Трошоци за вработените (258а+258б+258в+258г+258д)	258		60.368.185	62.209.353
2.2.1 Плати и надоместоци	258а		36.124.787	36.322.338
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	258б		3.370.881	3.408.898
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување	258в		15.294.947	15.234.944
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	258г		-	-
2.2.5 Останати трошоци за вработени	258д		5.577.570	7.243.173
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	259		14.416.070	14.732.685
2.4 Останати административни трошоци (260а+260б+260в)	260		80.133.206	86.258.032
2.4.1 Трошоци за услуги	260а		60.285.462	61.265.212
2.4.2 Материјални трошоци	260б		5.949.908	6.017.259
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	260в		13.897.836	18.975.561
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (262+263+264+265+266+270)	261		10.161.833	29.322.049
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	262		-	-
2. Трошоци за камати	263		18.942	9.133

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиски извештаи
31 декември 2021 година

Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжува)			во денари	
Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
3. Негативни курсни разлики	264		2.000.906	5.721.272
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	265		7.483.782	23.591.335
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба (267+268+269)	266		658.203	309
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	267		241.523	309
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	268		416.680	-
5.3 Останати финансиски вложувања	269		-	-
6. Останати трошоци од вложувања	270		-	-
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (272+273)	271	3.10	33.151.364	33.986.882
1. Трошоци за превентива	272		-	-
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	273		33.151.364	33.986.882
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	274	3.11	18.252.710	(2.637.713)
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКЛУЧУВАЈКИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	275	3.12	7.833.454	15.642.112
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ (200-226)	276		101.831.409	30.785.809
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ (226-200)	277		-	-
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	278	3.13	12.193.331	6.141.094
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	279			-
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (276-278-279)	280		89.638.078	24.644.715
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (277-278-279)	281		-	-
XVI. ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА/(ЗАГУБА)			89.638.078	24.644.715
Добивка/(загуба) од повторно мерење на финансиски средства расположливи за продажба			(3.143.271)	(6.835.829)
Данок на добивка на компоненти на останата сеопфатна добивка			-	-
ДОБИВКА/(ЗАГУБА) КОЈА ИМ ПРИПАЌА НА АКЦИОНЕРИТЕ			86.494.807	17.808.886

Финансиски извештаи
31 декември 2021 година

Извештај за паричните текови

за периодот 01.01.2021 до 31.12.2021 година

во денари

ПОЗИЦИЈА	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4
А. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ			
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (301+302+303+304+305)			
	300	1.125.782.112	999.024.001
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси	301	1.112.389.831	957.625.496
2. Премија за реосигурување и ретроцесија	302	-	-
3. Приливи од учество во надомест на штети	303	4.982.309	9.432.471
4. Примени камати од работи на осигурување	304	-	-
5. Останати приливи од деловни активности	305	8.409.972	31.966.034
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (307+308+309+310+311+312+313+314)			
	306	1.052.298.238	978.034.363
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси	307	364.047.037	373.509.453
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија	308	-	-
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија	309	301.253.336	145.179.022
4. Надоместоци и други лични расходи	310	155.324.234	152.422.028
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување	311	228.815.454	285.597.900
6. Платени камати	312	18.942	9.133
7. Данок на добивка и останати јавни давачки	313	2.839.235	4.959.233
8. Останати одливи од редовни активности	314	-	16.357.594
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (300-306)			
	315	73.483.874	20.989.638
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (306-300)			
	316	-	-
Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА			
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (318+319+320+321+322+323+324+325)			
	317	21.410.211	86.706.353
1. Приливи по основ на нематеријални средства	318	-	-
2. Приливи по основ на материјални средства	319	-	2.585.723
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	320	-	-
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	321	-	-
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	322	-	-
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани	323	-	65.343.333
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка	324	730.315	1.218.069
8. Приливи од камати	325	20.679.896	17.559.228

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиски извештаи
31 декември 2021 година

Извештај за паричните текови (продолжува)	Број на позиција	во денари	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
ПОЗИЦИЈА			
1	2	3	4
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (327+328+329+330+331+332+333+334)	326	106.128.466	96.931.438
1. Одливи по основ на нематеријални средства	327	696.675	442.262
2. Одливи по основ на материјални средства	328	4.166.536	1.769.671
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	329	-	-
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	330	-	-
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	331	79.003.966	94.719.505
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани	332	22.261.289	-
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка	333	-	-
8. Одливи од камати	334	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (317-326)	335	-	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (326-317)	336	84.718.255	10.225.085
V. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		-	-
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (338+339+340)	337	-	-
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	338	-	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми	339	-	-
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски	340	-	-
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (342+343+344)	341	-	-
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски	342	-	-
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	343	-	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	344	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (337-341)	345	-	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (341-337)	346	-	-
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (300+317+337)	347	1.147.192.323	1.085.730.354
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (306+326+341)	348	1.158.426.704	1.074.965.801
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (347-348)	349	-	10.764.553
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (348-347)	350	11.234.381	-
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	351	25.618.663	14.854.110
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	352	-	-
С. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД (349-350+351+352)	353	14.384.282	25.618.663

Придружните белешки се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиски извештаи
31 декември 2021 година

Извештај за промени во капиталот

Во денари	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Законски резерви	Статут. резерви	Резерви		Вкупно резерви	Откупени сопствени акции	Ревалоризац. резерва	Нераспредел. добивка или пренесена загуба	Добивка /загуба за тековната година	Вкупно капитал и резерви
					Резерви за сопствени акции	Останати резерви						
Состојба на 1 јануари 2020	195.326.080	-	183.967.436	-	-	-	183.967.436	-	9.563.798	90.911.205	1.959.678	481.728.197
Промена во сметководствените политики	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2020 година – исправено	195.326.080	-	183.967.436	-	-	-	183.967.436	-	9.563.798	90.911.205	1.959.678	481.728.197
Добивка или загуба за 2020 година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24.644.715	24.644.715
Добивка или загуба за тековната 2020 година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24.644.715	24.644.715
Несопственички промени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-	-	(6.835.829)	-	-	(6.835.829)
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од фин.вложувања расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	554.086	-	-	554.086
Реализирани добивки/загуби од фин. вложувања расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	(7.389.915)	-	-	(7.389.915)
Останати несопственички промени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	-	-	653.226	-	-	-	653.226	-	-	1.306.452	(1.959.678)	-
Зголемување / Намалување на акционерскиот капитал	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	-	-	653.226	-	-	-	653.226	-	-	1.306.452	(1.959.678)	-
Состојба на 31.12.2020	195.326.080	-	184.620.662	-	-	-	184.620.662	-	2.727.969	92.217.657	24.644.715	499.537.083

Финансиски извештаи
31 декември 2021 година

Извештај за промени во капитал (продолжува)	Резерви							Откупе ни сопств ени акции	Ревалориз ациона резерва	Нераспред елена добивка или пренесена загуба	Добивка/загу ба за тековната година	Вкупно капитал и резерви
	Акционерски капитал	Премии на емитир ани акции	Законски резерви	Статутарн и резерви	Резерви за сопствени акции	Останат и резерви	Вкупно резерви					
Во денари												
Состојба на 1 јануари 2021	195.326.080	-	184.620.662	-	-	-	184.620.662	-	2.727.969	92.217.657	24.644.715	499.537.083
Промена во сметководствените политики	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2021 година – исправено	195.326.080	-	184.620.662	-	-	-	184.620.662	-	2.727.969	92.217.657	24.644.715	499.537.083
Добивка или загуба за 2021 година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	89.638.078	89.638.078
Добивка или загуба за тековната 2021 година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	89.638.078	89.638.078
Несопственички промени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-	-	(3.143.271)	-	-	(3.143.271)
Нереализирани добивки/загуби од мат. сред	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од фин.вложувања расположливи за продажба, нето	-	-	-	-	-	-	-	-	17.052.113	-	-	17.052.113
Реализирани добивки/загуби од фин. влож.расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	(20.195.384)	-	-	(20.195.384)
Останати несопственички промени во капиталот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	-	-	8.214.905	-	-	-	8.214.905	-	-	16.429.810	(24.644.715)	-
Зголемување / Намалување на акционерскиот капитал	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	-	-	8.214.905	-	-	-	8.214.905	-	-	16.429.810	(24.644.715)	-
Состојба на 31.12. 2021	195.326.080	-	192.835.567	-	-	-	192.835.567	-	(415.302)	108.647.467	89.638.078	586.031.890

Белешки кон финансиските извештаи

1. Општи информации и обелоденувања

1.1 Општи информации

ЕУРОЛИНК Осигурување АД Скопје („Друштвото“) е акционерско друштво регистрирано и со седиште во Република Северна Македонија.

Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е:

Пиринска бр. 23

1000 Скопје

Република Северна Македонија

Во март 2020 година дојде до промена на сопственичката структура на Друштвото. Имено, Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft AG со седиште на ул. Herrengasse бр.18-20, 8010 Грац, Република Австрија, стана сопственик на 100% од акциите на Друштвото, со што стана нов единствен акционер и претставува матична компанија на Друштвото. Краен сопственик на Друштвото е GRAWE Vermögensverwaltung. Согласно регистрацијата ова Друштвото е здружение за взаемно осигурување согласно член 63 став 3 од австрискиот Закон за супервизија на осигурување. Дејностите се ограничени на управување со имот. Нема акционери, туку само членови во здружението, кои се исклучително сопственици на осигурителни полиси на Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft. Никој од ченовите до Друштвото нема влијание во Друштвото поголемо од 20%. GRAWE Vermögensverwaltung поседува 100% од акциите на Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft.

Друштвото е регистрирано за вршење на 18 класи на неживотно осигурување. Друштвото ги врши своите активности на територија на Република Северна Македонија и со состојба на 31 декември 2021 година вработува 200 лица (2020: 205 лица).

1.2 Применети сметководствени политики и методи на вреднување

Извештај за усогласеност

Финансиските извештаи се изготвени во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија објавени во “Правилникот за водење сметководство” и “Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси”, и се презентирани во согласност со “Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или и реосигурување”.

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во македонски денари. Известувачка и функционална валута на Друштвото е македонски денар (МКД).

Онаму каде што е неопходно, презентацијата за претходна година е прилагодена согласно промените на тековната година.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 Применети сметководствени политики и методи на вреднување

1.2.1 Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи бара од Друштвото да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата и обврските, приходите и расходите.

Проценките и со нив поврзаните претпоставки се засноваат на минато искуство и различни други фактори за кои се смета дека се разумни земајќи ги предвид околностите и претставуваат основа за искажување на сметководствената вредност на средствата и обврските, чија вредност не може да се утврди на друг начин. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки.

Проценките и претпоставките постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката, доколку измената влијае само на тој период или се признаваат и во идните периоди доколку измената влијае и на идните периоди.

Расудувањата направени од страна на Раководството кои имаат значително влијание врз финансиските извештаи и проценките со значителен ризик од материјални корекции во следната година се објаснети во Белешка 1.3.

1.2.2 Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Северна Македонија кои важат на денот на нивното настанување.

Средствата и обврските кои гласат во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на Извештајот за финансиска состојба, додека пак сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од претварањето на износите во странска валута, се вклучени во Извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога тие настануваат. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештајот за финансиска состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	2021 МКД	2020 МКД
1 ЕУР	61.6270	61.6940
1 УСД	54.3736	50.2353
1 GBP	73.4267	68.3136
1 ЦХФ	59.4683	56.8242

1.2.3 Нематеријални средства

Нематеријалните средства кои се однесуваат на набавен софтвер за потребите на Друштвото се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради оштетување доколку постојат.

Последователните издатоци се капитализираат само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите останати издатоци се признаваат во добивките и загубите како трошоци како што настануваат.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Применети сметководствени политики и методи на вреднување

1.2.3 Нематеријални средства (продолжува)

Амортизација

Амортизацијата на нематеријалните средства се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот употребен век на траење од денот кога се расположливи за употреба.

Годишната стапка на амортизација согласно проценетиот век на употреба, за тековниот и претходниот период за софтверот изнесува 25%.

1.2.4 Материјални средства

Признавање и мерење

Материјалните средства се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради оштетување доколку постојат.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството.

Кога делови од ставките на материјалните средства имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

Добивките и загубите од продажбите на материјалните средства се определуваат споредувајќи ги надоместите од продажбата со сегашната вредност на недвижностите и опремата и се признаваат на нето основа како “останати приходи” од дејноста во добивките и загубите.

Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од материјалните средства се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Друштвото и трошоците на истиот може да се измерат веродостојно. Сегашната вредност на заменетиот дел се отпишува. Трошоците на секојдневното одржување на материјалните средства се признаваат во тековните добивки и загуби како трошоци како што настануваат.

Амортизација

Амортизацијата на материјалните средства се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот корисен век на траење. Средствата земени под наем се амортизираат по пократкиот период од периодот на траење на наемот и проценетиот корисен век на средствата, освен доколку е веројатно дека Друштвото ќе се стекне со сопственост на крај на периодот на наем.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Применети сметководствени политики и методи на вреднување

1.2.4 Материјални средства (продолжува)

Годишните стапки на амортизација согласно проценетиот век на употреба, за тековниот и претходниот период се како што следи:

Компјутери	25 %
Мебел, опрема, возила и останати средства	10-25 %

Методите на амортизација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секој датум на известување.

1.2.5 Оштетување на нефинансиски средства

Сметководствените вредности на нефинансиските средства на Друштвото, се разгледуваат на секој датум на известување со цел да се определи дали постојат индикации за оштетување. Ако постои ваква индикација, се проценува износот на средството кој би бил наплатлив.

Загуба поради оштетување се признава доколку сметководствената вредност на дадено средство или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместлив износ. Единицата која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува како таква која генерира парични приливи од континуирана употреба кои што во голем степен се независни од парични приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради оштетување се признаваат во добивката или загубата. Загубите поради оштетување признаени во однос на единиците кои генерираат пари се распределуваат на средствата на единиците (група на единици) на пропорционална основа.

Надоместувачкиот износ на дадено средство или на единицата која генерира пари претставува повисокиот износ од неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството и неговата употребна вредност. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради оштетување признаена во минатите периоди се проценува на секој датум на известување заради утврдување на индикации дека загубата е намалена или можеби веќе не постои. Загубата поради оштетување се анулира доколку постои промена во проценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ. Загубата поради оштетување се анулира само до износот до кој сметководствената вредност на средството не ја надминува сметководствената вредност која би била определена, нето од амортизацијата, кога не би била признаена загуба поради оштетување.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Применети сметководствени политики и методи на вреднување

1.2.6 Финансиски инструменти

Класификација на финансиските средства

Финансиските средства се класифицираат во четири категории, зависно од целта за која биле стекнати, како што следи:

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски инструменти кои што се стекнати со цел со истите да се тргува или кои при почетното признавање од страна на Друштвото се класифицирани како средства по објективна вредност преку добивки и загуби. Со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година, Друштвото ги класифицира хартиите од вредност чиј издавач е земја или правен субјект во земја членка на ЕУ или OECD во оваа категорија.

Финансиски средства чувани до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година Друштвото ги класифицира државните обврзници како финансиски средства чувани до доспевање.

Кредити и побарувања се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата коишто не котираат на официјалните пазари, освен оние коишто Друштвото има намера да ги продаде во краток рок, оние коишто при почетното признавање Друштвото ги класифицирало како средства по објективна вредност преку добивки и загуби или расположливи за продажба или оние за кои Друштвото нема да биде во можност да го поврати почетното вложување што не е резултат на кредитното вложување. Со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година Друштвото ги класифицира парите и паричните еквиваленти, побарувањата од осигуреници и останатите побарувања од непосредни работи, орочените депозити во домашни банки, средствата од реосигурување како кредити и побарувања.

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативни финансиски инструменти кои се, или класифицирани во оваа категорија или не се класифицирани во било која од останатите категории. Со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година Друштвото ги класифицира вложувањата во акции и удели во инвестициски фондови како финансиски средства расположливи за продажба.

Класификација, почетно признавање и последователно мерење на финансиските обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорениот ангажман. Финансиските обврски по амортизирана набавна вредност се состојат од обврски кон реосигурители, обврски по основ на осигурување, обврски за финансиски наем и останати обврски.

Истите се евидентирани по нивна објективна вредност намалена за трансакциските трошоци и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Обврските за финансиски наем иницијално се евидентирани по нивната објективна вредност. Последователно обврските за финансиски наем се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Применети сметководствени политики и методи на вреднување

1.2.6 Финансиски инструменти (продолжува)

Почетно признавање

Друштвото почетно ги признава кредитите и побарувањата и депозитите на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства и обврски почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Друштвото станува странка на договорните одредби за инструментот.

Сите финансиски средства, освен финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби, почетно се мерат по нивната објективна вредност зголемена за трансакционите трошоци коишто можат директно да се препишат на стекнувањето на финансиското средство.

Депризнавање

Друштвото ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг.

Доколку на пренесените финансиски средства Друштвото оствари камата и истата ја задржи, каматата се признава како посебно средство или обврска.

Друштвото ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во извештајот за финансиска состојба само кога Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се нетираат и нето износот се прикажува во добивките и загубите само доколку тоа е дозволено со стандардите, или за одредени добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции, како што се активностите за тргување.

Последователно мерење на финансиски средства

По почетното признавање, Друштвото ги мери расположливите-за-продажба финансиски средства по нивната објективна вредност без било какви намалувања за трансакционите трошоци кои може да настанат при нивната продажба.

Објективната вредност на финансиските средства кои котираат на активниот пазар се базира на нивната куповна цена на денот на извештајот на финансиската состојба.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Применети сметководствени политики и методи на вреднување

1.2.6 Финансиски инструменти (продолжува)

Последователно мерење на финансиските средства (продолжува)

Доколку пазарот на кој котира финансиското средство не е активен, Друштвото ја утврдува објективната вредност на средството со примена на техники за вреднување. Техниките за вреднување вклучуваат употреба на нормални, комерцијални трансакции помеѓу запознаени, подготвени страни, ако се достапни, референца на тековната објективна вредност на друг инструмент кој е во суштина ист, анализа на дисконтирани парични текови и алтернативни модели на одредување на цената.

Вложувањата чувани-до-доспевање и кредитите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата намалени за евентуалните загуби поради оштетување.

Нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на средствата расположливи-за-продажба се признаваат во сеопфатната добивка, освен загубите од оштетување, кои се признаваат во добивките и загубите во периодот во кој се јавуваат.

При продажба или оштетување на финансиските средства расположливи-за-продажба кумулативните добивки и загуби кои претходно биле признаени во сеопфатната добивка се признаваат во добивките и загубите. Во случај кога финансиските средства расположливи за продажба носат камата, каматата пресметана со методот на ефективна камата се признава во добивките и загубите.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуба се мерат според нивната објективна вредност и сите промени се евидентираат во Билансот на успех преку нереализираните добивки или загуби во зависност од настанатата промена.

Ефектите од продажбата на финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуба се евидентираат преку реализираните добивки или загуби во Билансот на успех.

1.2.7 Оштетување на финансиските средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

Во 2020 беше донесен Правилник за измени и дополнување на Правилникот за методот на вреднување на билансот на состојба со кој предвидуваше нова класификација на побарувањата во зависност од времето на доцнење на исполнување на обврските од страна на должникот. Следствено на тоа, исправката на овие побарувања се прави на истиот начин како и во стариот Правилник, но со дополнителни 60 дена за секоја категорија посебно, чија примена траеше заклучно со 31.12.2020 година.

Почнувајќи од 01.01.2021 година во примена е основниот Правилник и ефектите од повторната негова примена Друштвото ги процени на приближно 9,8 милиони денари дополнителен трошок во Билансот на успех за 2021 година.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 Применети сметководствени политики и методи на вреднување

1.2.7 Оштетување на финансиски инструменти (продолжува)

Друштвото во 2020 година ги класифицира своите побарувања во соодветни групи на следниот начин:

Група на побарување	Период на доцнење во исплатата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечното побарување)
А	до 90 дена	0%
Б	од 91 до 120 дена	10%-30%
В	од 121 до 180 дена	31%-50%
Г	од 181 до 330 дена	51%-70%
Д	од 331-425 дена	71%-90%
Ѓ	подолго од 426 дена	100%

Од 01.01.2021 година во сила се врати основниот Правилник методот на вреднување на ставките во билансот на состојба и изготвување на деловните биланси според кој исправката на побарувања се врши со следните старосни категории:

Група на побарување	Период на доцнење во исплатата на обврската од страна на должникот	Исправка на вредност (во % од вкупната вредност на поединечното побарување)
А	до 30 дена	0%
Б	од 31 до 60 дена	10%-30%
В	од 61 до 120 дена	31%-50%
Г	од 121 до 270 дена	51%-70%
Д	од 271-365 дена	71%-90%
Ѓ	подолго од 366 дена	100%

Друштвото пресметува исправка на вредноста од 100% на оние побарувања од правни лица против кои е покрената стечајна постапка, како и за оние договори за осигурувања (полиси) каде договорениот рок на доспевање е утврден во договорот (полисата) за осигурување односно анексот кон договорот после датумот на истек на скаденцата по договорот за осигурување, друштвото врши исправка на вредност во износ од 100% само по истек на скаденцата.

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство расположливо за продажба. Значително или пролонгирано опаѓање на објективната вредност под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од оштетување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба – измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во тековните добивки или загуби. Доколку, во последователниот период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради оштетување во тековните добивки или загуби, загубата поради оштетување се анулира преку добивки или загуби. Секое последователно зголемување на објективната вредност на оштетени расположливи-за-продажба сопственички хартии од вредност, не се анулира низ билансот на успех, туку се признава како останата сеопфатна добивка.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Применети сметководствени политики и методи на вреднување

1.2.8 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричниот еквивалент го сочинуваат паричните средства во благајна и депозитите по видување, кај кои постои незначителен ризик од промените во нивната објективна вредност.

Паричните средства и паричните еквиваленти се евидентираат во билансот на состојба по амортизирана набавна вредност.

1.2.9 Користи за вработените

Планови за дефинирани придонеси

Друштвото плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на македонските закони.

Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платите на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите.

Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови, Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во тековните добивки и загуби.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Останати долгорочни користи за вработените

Согласно македонската законска регулатива, Друштвото исплаќа две просечни плати на вработените во моментот на заминување во пензија, како и јубилејни награди согласно критериумите утврдени во Општиот колективен договор. Долгорочните користи за вработените се дисконтираат за да се утврди нивната нето сегашна вредност и истите се признаваат како обврска во Извештајот за финансиска состојба со истовремено прознавање во Извештајот за сеопфатна добивка. Друштвото веднаш ги признава во останата сеопфатна добивка и сите други трошоци поврзани со дефинираните планови за користи во трошоци за користи за вработените во добивка или загуба. Кога користите од планот се менуваат, делот од променетите користи поврзани со минатата служба на вработениот, се признава веднаш во Извештајот за сеопфатна добивка кога се случува измена на планот.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година

Применети сметководствени политики и методи на вреднување

1.2.10 Тековен и одложен данок

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех освен кога се однесува за ставки коишто се пренесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот.

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% (2020: 10%) на денот на извештајот за финансиската состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок произлегува од времените разлики помеѓу сметководствената вредноста на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночни цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат времените разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночно средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни временни разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат.

Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположива доволна оданочива добивка. Непризнаено одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

1.2.11 Средства земени под наем - наемател

Наемите на средства во услови кога Друштвото ги презема суштински сите ризици и награди својствени за сопственоста се класифицирани како финансиски наем. При почетното признавање, средството земено под наем се мери според пониската од неговата објективна вредност и сегашната вредност на минималните плаќања за наемот. Последователно на почетното признавање, средството се евидентира во согласност со сметководствената политика применлива на тоа средство.

Сите останати наеми се класифицираат како оперативни наеми, а средствата под наем не се признаваат во извештајот на финансиска состојба на Друштвото.

1.2.12 Резервирања

Резервирање се признава во извештајот за финансиска состојба кога Друштвото како резултат на минат настан има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери и е веројатно дека ќе има одлив од Друштвото за подмирување на обврската.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Применети сметководствени политики и методи на вреднување

1.2.13 Акционерски капитал, резерви и плаќања за дивиденди

Обични акции

Обичните акции се класификувани како капитал.

Резерви

Резервите, кои се состојат од ревалоризациони и задолжителни резерви се создадени во текот на периодите врз основа на добивки/загуби од ревалоризација на финансиските средства расположливи за продажба, во случај со ревалоризациони резерви, како и по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законската регулатива и одлуките на раководството и акционерите на Друштвото во случај со задолжителните резерви.

Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

1.2.14 Приходи

Заработени премии од договори за осигурување

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци по основ на премии.

Приходи од вложувања

Приходот од вложувања се состои од приходи од камати и дивиденди, нето добивки од финансиските средства класификувани како финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, како и остварени добивки од финансиските средства класификувани како расположливи за продажба.

Приходи од провизии и надомести

Приходите од провизии и надомести претставуваат приходи добиени од реосигурителите врз основ на договорите за реосигурување со лизгачка скала и договорена провизија, како и приходи од провизии по основ решавање на услужни штети. Приходите од провизии и надомести се признаваат кога соодветната услуга ќе се изврши.

1.2.15 Расходи

Трошоци за запишани премии

Трошоците за запишани премии се составени од сите директни и индиректни трошоци кои произлегуваат од склучените договори за осигурување како што се провизиите за агенти, брокери и останати дистрибутивни канали како и останати трошоци вклучени во продажбата.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Применети сметководствени политики и методи на вреднување

Расходи (продолжува)

Трошоци за бонуси и попусти

Трошоците за бонуси претставуваат трошоци за постигнат добар технички резултат согласно условите во склучените договори за осигурување.

Трошоците за попусти ги опфаќаат комерцијалните попусти поради остварена добра деловна соработка и попустите за плаќање во рок согласно склучениот договор за осигурување. Покрај овие попусти, овие трошоци ги опфаќаат и трошоците за одобрени попусти кои произлегуваат од склучени договори за лојалност (договори каде договорувачот се обврзува дека во период од три години ќе ги обновува договорите за осигурување). Одобрените попусти по овие договори се признаваат согласно периодот на признавање на приходот од премија односно согласно траењето на скаденцата на овие договори за осигурување.

Расходи од закупнини

Плаќањата по основ на закупнини се признаваат како расход во добивките и загубите според пропорционална метода во времетраење на наемот. Примените попусти се признаваат во добивките и загубите како составен дел на вкупните трошоци од наемот.

Трошоци на финансирање

Трошоците на финансирање се состојат од финансиските трошоци за финансискиот наем и добивките и загубите од курсни разлики на монетарните средства и обврски во странска валута.

1.2.16 Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку се случи определен неизвесен иден настан (осигуран настан). Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од специфицираните каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странски валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Применети сметководствени политики и методи на вреднување

1.2.17 Договори за осигурување

Општи договори за осигурување

Премии

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на склучување на договорот за осигурување до крајот на периодот на известување, врз основа на моделот *pro rata temporis*. Пренесената премија на реосигурителот се признава како трошок во согласност со методот *pro rata temporis* во истиот сметководствен период како и директно поврзаната премија за соодветното осигурување.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот за бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го про-рата методот.

За договорите за осигурување кај кои висината на осигурителното покритие (ризик) се зголемува или намалува линеарно за времетраењето на договорот, резервите за преносни премии може да се пресметуваат посебно за секој поединечен договор по метод поинаков од про-рата методот.

Друштвото во пресметките за резервите за преносна премија го користи единствено про-рата методот за секој поединечен договор за осигурување.

Штети

Настанатите штети ги опфаќаат трошоците за подмирување на решени штети кои што произлегуваат од настани покриени со договорите за осигурување, трошоците за резерви на штети и надоместот од реосигурителите по основ учество во решени штети и резерви за настанати и пријавени штети.

Бруто исплатените штети сметководствено се признаваат во моментот на решавање на штетите и се признаваат во износот кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата. Во износот на бруто исплатени штети се вклучени трошоците за извид и проценка при обработката на штетите.

Резервите за настанати пријавени и непријавени штети ги опфаќаат резервите за штети кои што се издвојуваат во висина на проценетите обврски кои Друштвото е должно да ги подмири, врз основа на договорите за осигурување каде што осигурениот настан се појавил до крајот на пресметковниот период, без оглед дали истиот е пријавен до крајот на пресметковниот период. Резервите за нерешените штети не се дисконтираат.

Предвидените надомести од реосигурителот по основ учество во решени штети и учество во резерва за настанати и пријавени штети се прикажани поединечно како средства. Надоместите од реосигурителот и останати надомести се проценуваат на ист начин како и пријавените штети.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Применети сметководствени политики и методи на вреднување

1.2.17 Договори за осигурување (продолжува)

Општи договори за осигурување (продолжува)

Друштвото предвидува учество на реосигурувачот во резерва за настанати, но непријавени штети и истите ги искажува како средства во билансите.

Раководството смета дека бруто резервите за штети и поврзаното со нив учество на реосигурителот се објективно презентирани врз основа на податоците моментално достапни. Сепак, конечната обврска ќе варира како резултат на последователни информации и настани и може да резултира со корекции на резервираните износ. Корекциите на резервите за штети настанати во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и посебно се обелоденети, доколку се материјални. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис, премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

Друштвото за осигурувањата на имот, осигурувањата од одговорност кон трети лица и каско осигурување има обезбедено генерални договори за реосигурување од типот XOL (непропорционални договори за реосигурување од типот вишок на штета). За осигурување од незгода, Друштвото има обезбедено Treaty пропорционален Договор за реосигурување за лимитиран број на клиенти. Дополнително, за поголеми клиенти/ризици, Друштвото обезбедува договори за реосигурувања за кои целосно се цедира ризикот.

Резерва за преносна премија - дел од реосигурување

Овој вид на резерва се состои од делот од премијата предадена во реосигурување кој се одложува како трошок во следната година, пресметан за секој поодделен договор за реосигурување, користејќи го про-рата методот.

Одложени трошоци за стекнување

Трошоците настанати при склучувањето на општите договори за осигурување, кои се одложуваат, вклучуваат директни трошоци како што се провизиите и индиректните трошоци како на пример трошоци поврзани со обработка на понуди и издавањето на полисите.

Кај општите договори за осигурување одложените трошоци за стекнување претставуваат пропорција од трошоците за запишани премии која кореспондира со пропорцијата на бруто полисираната премија која не е заработена на датумот на билансот на состојба.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Применети сметководствени политики и методи на вреднување

1.2.17 Договори за осигурување (продолжува)

Општи договори за осигурување (продолжува)

Во 2019 година Агенцијата за супервизија на осигурување донесе Правилник за изменување и дополнување на правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување, објавен во Службен весник на Република Северна Македонија на 16 август 2019 (бр. 170/2019).

Согласно оваа подзаконска регулатива, друштвата за осигурување кои применуваат сметководствени политики на признавање, последователно мерење и обелоденување на трошоците за стекнување кои се разликуваат од барањата содржани во Прилог 3 Упатство за пополнување на финансиските извештаи од овој правилник, се должни да обезбедат идна примена на променети сметководствени политики најдоцна со состојбата на одложените трошоци за стекнување на 01.01.2021 година.

Со состојба на 31 декември 2020 година Друштвото изврши целосно прилагодување кон Упатството за примена на контниот план за друштвата за осигурување и реосигурување (Службен весник на РСМ 170/2019) во однос на пресметката на одложените трошоци за стекнување (со состојба на 31 декември 2019 година беше извршено делумно прилагодување кон споменатото упатство со евидентирање на негативно движење во Билансот на успех за годината што завршува на 31.12.2019 во износ од 17.211.532 денари, а со 31.12.2020 останатото негативно движење во износ од 33.238.975 денари). Со состојба на 31.12.2021 година промените во одложените трошоци за стекнување се со позитивно движење од 3.517.057 денари.

Тест за соодветност на обврската

Тестовите за соодветност на обврската за резервите за преносни премии се прават за да се утврди дали резервите за преносни премии по договорите за осигурување се доволни за подмирување на обврските во наредниот пресметковен период кои ќе произлезат од очекувани идни штети и очекувани идни трошоци за штети.

Недостатокот се признава во добивките и загубите за тековната година. При пресметката се користи претпоставка за непроменет развој на штети во наредниот пресметковен период.

Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на осигурениците, агентите и други побарувања, претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Применети сметководствени политики и методи на вреднување

1.2.18 Трансакции со поврзани страни

Согласно Законот за супервизија на осигурување поврзани лица се сметаат две или повеќе правни и физички лица кои се меѓусебно поврзани на следните начини:

- а) управувачко или капитално, или на кој било друг начин, при што тие заедно ја определуваат нивната деловна политика или работат во координација едни со други за да обезбедат вообичаени комерцијални предности;
- б) кога едно лице значително влијае на донесувањето на финансиски и деловни одлуки на другото лице;
- в) работењето или резултатите од работењето на едното лице значително влијаат врз работењето на другото лице. Лицата се поврзани и на тој начин што едно правно или физичко лице има учество во друго правно лице.

Поврзани лица вклучуваат:

- а) членови на потесно семејство;
- б) членови на орган на управување, надзорен орган или прокурист, како и членови на нивното потесно семејство;
- в) лица вработени врз база на договор за работа со посебни услови, како и членови на нивното потесно семејство;
- г) на начин што едно лице, односно лица кои се сметаат за поврзани лица заедно директно или индиректно имаат учество во друго лице;
- д) на начин што во двете лица учество има исто лице, односно лица кои се сметаат за поврзани.

1.2.19 Настани по датумот на известување

Оние настани по датумот на известување кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Друштвото на датумот на известување (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

1.3 Сметководствени проценки и претпоставки

При примена на сметководствените политики кон овие финансиски извештаи, Раководството на Друштвото врши проценки и прави претпоставки за евидентираните износи на средства и обврски кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засноваат на минато искуство и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Сметководставени проценки и претпоставки

1.3 Сметководствени проценки и претпоставки (продолжува)

Клучни извори на несигурност во оценките

Подолу се презентирани оценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување како и обелоденување на факторите на ризик кои произлегуваат од овие договори.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат.

Земајќи ја во предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата на нерешени штети, возможно е дека крајниот резултат ќе се разликува од оригинално утврдената обврска

Општи договори за осигурување

На датумот на билансот на состојба се одредуваат резерви за очекуваните конечни трошоци за подмирување на сите штети кои настанале се до тој датум, без оглед дали се пријавени или не, вклучувајќи ги и трошоците за решавање на штетите, намалени за износите кои се веќе исплатени.

Резервите за штети не се дисконтираат за временската вредност на парите.

Изворите на податоци употребени како влезни информации за градење на претпоставките се типични и интерни за Друштвото, притоа применувајќи детални анализи кои се прават најмалку еднаш годишно.

Претпоставките се проверуваат со цел да се утврди дали се конзистентни со информациите од пазарот или други објавени информации.

Друштвото обрнува посебно внимание на тековните трендови.

Секоја пријавена штета се проценува поодделно, земајќи ги предвид условите во кои настанала штетата, информациите достапни од проценителите на штети и минатите искуства за големината на слични штети. Проценките по поодделните предмети редовно се прегледуваат и се ажурираат со нови информации.

Проценувањето на резервите за штети се разликуваат кај различните класи на осигурување од повеќе причини, вклучувајќи ги следниве:

- Разлики во условите на договорите за осигурување,
- Различна сложеност на штетите,
- Разлики во тежината на секоја штета,
- Разлики во динамиката на развојот на штети,
- Разлики во периодот помеѓу настанувањето и пријавувањето на штетите.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Сметководставени проценки и претпоставки

1.3 Сметководствени проценки и претпоставки (продолжува)

Општи договори за осигурување (продолжува)

Кај одредени класи на осигурување може да постои значајна временска разлика од моментот на пријавување на штетата до моментот на разрешување на истата, така да не може со сигурност да се знаат конечните трошоци на датумот на билансот на состојба.

Основниот статистички метод кој се применува е методот на верижно скалило - (Chain Ladder Method) кој користи историски податоци за проценување на очекуваниот исход за идните обврски кои произлегуваат од договорите за осигурување по основ настанати непријавени штети и резерви за повторно отворени штети. Во зависност од карактеристиките на класата на осигурување, осигурителното портфолио на Друштвото, видовите и квалитетот на расположливите податоци, резервите за настанати но непријавени штети се пресметуваат со користење на еден или комбинација од следните актуарски методи:

1. Основен Chain Ladder на основа на исплатени (ликвидирани) штети ,
2. Основен Chain Ladder на основа на пријавени штети,
3. Метод на очекувана штета (Expected claim technique) ,
4. Bornhuetter - Ferguson-ова метода на основа на исплатени (ликвидирани) штети,
5. Bornhuetter - Ferguson-ова метода на основа на пријавени штети

Примената на историски податоци подразбира дека начинот на развој на штетите ќе се повторува и во иднина. Поради тоа што ова не е секогаш така, методите на проценка се менуваат во зависност од условите. Причините може да бидат:

- Економски, правни, политички и социјални трендови (кои резултираат со, на пример разлики во очекуваното ниво на инфлација),
- Промена во портфолиото на договорите за осигурување,
- Влијанието на големите загуби.

Штетите од општите договори за осигурување се плаќаат по настанување на штетата.

Договорите се склучуваат на кратки рокови, најчесто за период од една година, при што Друштвото има обврски по сите настанати осигурани настани за времетраењето на договорот.

Претпоставки

Клучна претпоставка при оценките на Друштвото е искуството со развојот на штетите во минатото. Ова вклучува претпоставки за просечните трошоци за штети, трошоците за решавање на штетите, факторот на инфлацијата и бројот на штети во секоја година. При утврдувањето до која мера влијаат надворешните фактори, како што се судските одлуки и законската регулатива врз оценките се користи расудување.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Сметководставени проценки и претпоставки

1.3 Сметководствени проценки и претпоставки (продолжува)

Општи договори за осигурување (продолжува)

Претпоставки

Клучна претпоставка при оценките на Друштвото е искуството со развојот на штетите во минатото. Ова вклучува претпоставки за просечните трошоци за штети, трошоците за решавање на штетите, факторот на инфлацијата и бројот на штети во секоја година. При утврдувањето до која мера влијаат надворешните фактори, како што се судските одлуки и законската регулатива врз оценките се користи расудување.

Во текот на 2020 година поради новонастаната ситуација за Covid 19 и услови на намалена ликвидација/пријава на штети за период после 01.04.2020, Друштвото по анализа на сите отстапувања на новите развојни коефициенти во однос на претходното историско искуство и при појава на намалена ликвидација/пријава на штетите во периодот правеше корекции во изборот на коефициенти. Во текот на 2021 година со стабилизација на пандемијата анализата покажува и стабилизација на нивото на ликвидација/пријава на штетите.

Оштетување кај финансиски средства

Оштетувањето на побарувањата се мери врз основа на Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси, донесен од Агенцијата за супервизија на осигурување, според кој во зависност од времето на доцнење во исполнување на обврските од страна на должникот, сметано од денот на доспевање на побарувањето, се утврдени категориите: А (доцнење до 30 дена), Б (доцнење од 31 до 60 дена), В (од 61 до 120 дена), Г (од 121 до 270 дена), Д (од 271 до 365 дена) и Ѓ (доцнење подолго од 365 дена). Соодветно на категориите, друштвата за осигурување се должни да утврдат соодветна исправка на вредност – Посебна резерва на побарувањата како % од вкупната вредност на секое поединечно побарување, и тоа 0% за побарувања со доцнење до 30 дена (или категорија А), минимум 10% за доцнење до 60 дена (или Б категорија), 31% за категорија В, 51% за Г, 71% за Д и 100% за Ѓ. Дополнително, со правилникот е утврдена и обврската за исправка на вредноста и на недоспеани побарувања во висина од 100% доколку со анексот на договорот (полисата) се утврдени договорени рокови за доспевање (валути на плаќање) по истек на скаденцата по договорот за осигурување, почнувајќи од првиот ден на истек на скаденцата и без оглед на периодот на доцнење во исполнување на обврската од страна на должникот.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година

1.4 Управување со ризикот од осигурување и финансиски ризици

Цели на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Управувањето со ризикот од осигурување е клучен за работењето на Друштвото. Целта е да се одберат средства чии рокови и износи на доспевање ќе бидат усогласени со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по договорите за осигурување.

Осигурителната активност на Друштвото претставува покривање на штети на лица или правни субјекти – осигуреници на Друштвото, што произлегуваат од осигурени настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и обемот на штетите што прозлегуваат од договорите за осигурување.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити на суми на осигурување, процедури за одобрување при прием на ризици во осигурување, ценовни тарифи, процедури за пријава, процена и решавање на штети и централизирано управување со реосигурувањето.

Политика на преземање ризик

Политиката на Друштвото при склучување договори за осигурување е постигнување дисперзија на ризикот, со што би се обезбедило избалансирано портфолио кое се базира на широко портфолио со исти или слични ризици во текот на повеќегодишен период, со што се изедначува резултатот, односно се ублажува променливоста на истиот.

Политиката на Друштвото за склучување на договори за осигурување е презентирана во годишниот план за работа, во кој се утврдени класите за осигурување, како и индустриските сектори во кои Друштвото е подготвено да превзема ризици. Сите договори за осигурување е по природа годишни и Друштвото има право да одбие обнова или продолжување на истите.

Политика на реосигурување

Друштвото реосигурува дел од договорите за осигурување со цел контрола на изложеноста кон штетни настани и со цел заштита на изворите на капитал.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 Управување со ризик од осигурување и финансиски ризици

1.4 Управување со ризикот од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Политика на реосигурување (продолжува)

Друштвото склучува комбинација од пропорционални и непропорционални договори за реосигурување за да ја намали нето изложеноста на ризикот од осигурување. Исто така, Друштвото обезбедува и факултативно реосигурување за одредени специфични осигурени ризици. Факултативните договори претходно се одобруваат и трошоците по истите се следат на редовна основа.

Друштвото редовно ја следи финансиската состојба на реосигурувачите и периодично ги проверува договорите за реосигурување. Раководството на Друштвото ги определува минималните безбедносни критериуми за прифатливо реосигурување и следи дали при склучување на договорите за реосигурување истите се запазени. Исто така, раководството на Друштвото редовно ја следи успешноста на Програмата за реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување со неповрзани реосигурувачи со цел контрола на изложеноста од загуби како резултат на настанување на еден штетен настан.

Усогласеност на средствата и обврските

Средствата кои ги покриваат техничките резерви се оние кои на Друштвото му служат за покривање на идни обврски кои произлегуваат од договорите за осигурување и можните загуби во однос на оние ризици за кои Друштвото е должно да издвои средства за техничките резерви.

Друштвото активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзија, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето.

Во табелата во продолжение е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат техничките резерви:

<i>во денари</i>	2021	2020
Средства		
Депозити во банки и парични средства	469.384.282	420.618.663
Обврзници и др ХВ за кои гарантира РСМ	430.823.398	351.819.431
ХВ расположиви за продажба	183.075.552	172.144.969
Финаниски вложувања за тргување	64.495.381	85.220.645
	1.147.778.613	1.029.803.708
Обврски (нето технички резерви)		
Резерви за преносни премии нето од делот на реосигурители	396.925.255	399.724.957
Резерви за бонуси и попусти	10.243.441	14.597.622
Резерви за штети нето од делот на реосигурители	468.519.796	452.139.576
	875.688.492	866.462.155
Усогласеност на средства и обврски	272.090.121	163.341.553

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година

Управување со ризик од осигурување и финансиски ризици

1.4 Управување со ризикот од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Усогласеност на средствата и обврските (продолжува)

Средствата кои ги покриваат техничките резерви со пресметани согласно Правилникот за видови и карактеристики на средствата кои ги покриваат техничките резерви и средствата кои ја покриваат математичката резерва, како и детално пласирање и ограничување на тие вложувања и нивно вреднување. Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, Друштвото е усогласено во поглед на вложувањата на средствата кои ги покриваат техничките резерви.

Осигурување на лица од последици на несреќен случај (незгода)

Карактеристики

Во рамките на овој вид на осигурување се регулираат односите помеѓу осигурувачот и осигуреникот во случај на смрт од последици на несреќен случај, траен инвалидитет (инвалидитет) од последици на несреќен случај, повремена неспособност за работа (дневен надомест) и влошено здравје кое бара лекарска помош (трошоци за лекување).

Управување со ризикот

Основните ризици во оваа класа на осигурување се поврзани со дејноста на потенцијалните осигуреници, возраста, полот. Најголемиот ризик произлегува од самата природа на оваа класа на осигурување која што е непредвидлива и се случува неочекувано.

Настанот што предизвикува штета најчесто се случува ненадејно при што причината за штета лесно се определува. Во овој случај штетата може да биде пријавена со одложен рок, а нејзиното решавање ќе биде завршено по завршувањето на лекувањето и комплетирање на документацијата. Соодветно, осигурување на лица од последици на несреќен случај (незгода) се класифицира како долгорочно поради одложување на временските рокови.

Одговорност кон трети лица

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување од одговорност кон трети лица. Согласно овие договори надомест се исплатува за настанување на осигуран настан. Истиот може да биде од материјална или нематеријална природа. Периодот на решавање на материјалните штети е пократок во однос на периодот на решавање на нематеријалните штети поради самата природа на овој тип на штети.

Најголем дел од договорите за осигурување кај кои што е настаната материјална штета од одговорност кон трети лица не се предмет на значајна комплексност така што крајниот исход е помалку неизвесен. Кај нематеријалните штети времетраењето на процесот на исплата на штетата од датумот на пријавување на штета до датумот на решавање на истата зависи од повеќе фактори како што се природата на покритието и условите на полисата.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Сметководставени проценки и претпоставки

1.4 Управување со ризикот од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Одговорност кон трети лица (продолжува)

Управување со ризикот

Управувањето со ризикот од договори за осигурување од одговорност кон трети лица се прави главно преку изборот на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Друштвото ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое работи за да се осигура дека само оние ризици кои се во согласност со критериумите на Друштвото се предмет на осигурување.

Главен ризик кај нематеријалните штети кои произлегуваат од договорите за осигурување од одговорност е трендот на судовите да одредуваат високо ниво на надомест што значајно варира помеѓу предмети и различни судови.

Имот

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на имот што се наоѓа на територијата на Република Северна Македонија. Договорите за осигурување на имот до одредени лимити го заштитуваат осигуреникот од загуба или штета на неговиот имот.

Настанот што предизвикува штета на градежни објекти или друг имот најчесто се случува ненадејно (како што е пожар или кражба) при што причината за штета лесно се определува. Во овој случај штетата ќе биде брзо пријавена и може да биде решена без одложување. Соодветно имотното осигурување се класификува како краткорочно, што значи дека зголемувањето на трошоците и повратот на вложувањето се од помало значење.

Управување со ризикот

Главните ризици поврзани со овие договори е ризикот од осигурување, ризикот од дејствувањата на конкуренцијата и искуството со штети (вклучувајќи го и променливото настанување на природни непогоди).

Ризикот од овие осигурувања е Друштвото да го потцени ризикот кој го осигурува. Ризикот од секоја поодделна полиса ќе варира во зависност од повеќе фактори како што се локацијата, воспоставените сигурносни мерки и карактеристиките на имотот. За осигурувањето на имот на физички лица се очекува голем број од имотите да бидат изложени на слични ризици. Меѓутоа, ова не важи за деловните објекти.

Голем број од деловните објекти претставуваат специфична комбинација на локација, вид на работење и воспоставени сигурносни мерки. Пресметката на премијата е пропорционална со ризикот овие полиси да бидат субјективни и со тоа и поризични. Друштвото го реосигурува ризикот од штета над утврдениот износ на самопридржај на Друштвото.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Управување со ризик од осигурување и финансиски ризици

1.4 Управување со ризикот од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Каско осигурување на моторни возила

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на возила на територијата на Република Северна Македонија. Брзото плаќање го заштитува осигуреникот од загубата на вредноста на физичка штета на возилото и на имотот во моментот на случување на штетниот настан.

Управување со ризикот

Генерално гледано овие штети се помалку комплексни и е потребен пократок период за да се разрешат, така што тие носат умерен ризик. Друштвото редовно ги следи трендовите и соодветно реагира на промените на надоместот за овој вид на штети, судските парници и зачестеноста на пријавување на штети.

Зачестеноста на овие штети зависи од неповолните временски услови. Исто така тие зависат и од цената на горивото и економските активности, кои што влијаат на сообраќајните активности.

Здравствено осигурување

Карактеристики

Друштвото склучува договори за доброволно здравствено осигурување на осигуреници на територијата на Република Северна Македонија. Доброволното здравствено осигурување ги покрива сите медицински трошоци на осигуреникот, кои вклучуваат, но не се лимитирани на следниве осигурени ризици: болничко лекување во приватни клиники, амбулантско лекување во болнички или специјалистички здравствени установи, препишани лекови и превентивни прегледи.

Управување со ризикот

Настанот што предизвикува штета како причина за штета лесно се определува. Во овој случај штетата ќе биде пријавена и може да биде решена без одлагање.

Управувањето со ризикот од договори за доброволно здравствено осигурување се прави главно преку изборот на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Друштвото ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое работи за да се осигура дека само оние ризици кои се во согласност со критериумите на Друштвото се предмет на осигурување.

Општа одговорност

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување од одговорност на територијата на Република Северна Македонија. Осигурувањето од одговорност ја покрива законската одговорност на осигуреникот за причинета штета, со смрт, повреда на телото или здравјето како и оштетување или уништување на предмети на трето лице, предизвикани од ненадеен и неочекуван штетен настан.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Сметководставени проценки и претпоставки

1.4 Управување со ризикот од осигурување и финансиски ризици (продолжува) Општа одговорност (продолжува)

Управување со ризикот

Ризикот од секоја поодделна полиса ќе варира во зависност од повеќе фактори како што се локацијата, воспоставените сигурносни мерки и карактеристиките на имотот и видот на дејност на субјектот. Управувањето со ризикот од договори за осигурување од одговорност се прави главно преку изборот на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Друштвото ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое работи за да се осигура дека само оние ризици кои се во согласност со критериумите на Друштвото се предмет на осигурување.

Туристичка помош

Карактеристики

Друштвото врз основа на договорот за осигурување, а во зависност од видот на осигурителното покритие, обезбедува услуги наведени во полисата, кои произлегуваат од осигурените случаи што ќе настанат во странство и се поврзани со патувањето во странство, и тоа здравствена помош и осигурување, помош при патување и осигурување, осигурување од незгода, осигурување на багаж, деловна помош и осигурување, отказ на патување, дополнително осигурување за ски пакет (со доплата на премија), дополнително осигурување од спортска незгода (со доплата на премија).

Управување со ризикот

Зачестеноста на овие штети директно е поврзана со патувањата на осигурените лица, а бројот на пријавени штети е поголем во летните месеци.

Настанот што предизвикува штета како причина за штета лесно се определува. Во овој случај штетата ќе биде пријавена и може да биде решена без одлагање. Соодветно патничкото осигурување се класифицира како краткорочно, што значи дека зголемувањето на трошоците и повратот на вложувањето се од помало значење.

Развој на штети

Run off анализа, засебно за резервата за настанати и пријавени штети и резервата за настанати непријавени штети, како и на кумулативна основа, се прави во согласност со Правилникот за минимални стандарди за пресметка на технички резерви, кој стапи на сила на 01 јануари 2021 година, и според кој не постојат суштински разлики во Run off анализата за 2021 во однос на 2020 година.

Концентрација на ризикот од осигурување

Главен аспект на ризикот од осигурување со кој се соочува Друштвото е концентрацијата на ризик која може да постои доколку се случи одреден штетен настан кој би можел значително да влијае врз обврските на Друштвото. Ова може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали, но поврзани договори кои би можеле да предизвикаат значителни обврски за Друштвото. Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Управување со ризик од осигурување и финансиски ризици

1.4 Управување со ризикот од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Географска и секторска концентрација

Ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Северна Македонија.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна концентрација кон ниту една група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект. Овие ризици се управуваат и преку склучување на договори за реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување, како што се – реосигурување на вишок на лимит за следните класи на осигурување: имот и одговорност кон трети лица како и целосно реосигурување за поединечни класи на осигурување кое обезбедува заштита од вкупниот ризик. Друштвото редовно ја следи програмата за реосигурување, како и трошоците и користите од истата.

Каматен ризик

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања во должнички хартии од вредност.

Обврските од договорите за осигурување се краткорочни и каматниот ризик се намалува преку вложување во должнички инструменти кои во најголем дел се со фиксна камата (државни записи и обврзници).

Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно чувствителни на промената на пазарните каматни стапки бидејќи се некаматносни.

Структурата на средствата и обврските е дадена според преостаната рочност на датумите на известување.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година

Управување со ризик од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Каматен ризик (продолжува)

На 31 декември 2021 година		Инструменти со фиксна каматна стапка						
во денари	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	до 1 месец	1 – 3 месеци	3 – 12 месеци	1 - 5 години	над 5 години	Некаматносни
Средства								
Должнички хартии од вредност чувани до доспеаност	430.823.398	-	-	-	-	62.577.942	368.245.456	-
ХВ за тргување	64.495.381	-	-	-	-	-	-	64.495.381
ХВ расположиви за продажба	183.075.552	-	-	-	-	-	-	183.075.552
Орочени депозити	460.756.819	117.228.419	4.406.400	-	39.122.000	300.000.000	-	-
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	14.934.787	14.934.787	-	-	-	-	-	-
Побарување од осигуреници и останати побарувања од непосредни работи	332.143.404	-	-	-	-	-	-	332.143.404
Парични средства и парични еквиваленти	14.384.282	-	-	-	-	-	-	14.384.282
Средства од реосигурување	158.202.839	-	-	-	-	-	-	158.202.839
Обврски								
Обврски	(45.734.895)	-	-	-	-	-	-	(45.734.895)
	1.613.081.567	132.163.206	4.406.400	-	39.122.000	362.577.942	368.245.456	706.566.563
На 31 декември 2020 година		Инструменти со фиксна каматна стапка						
во денари	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	до 1 месец	1 – 3 месеци	3 – 12 месеци	1 - 5 години	над 5 години	Некаматносни
Средства								
Должнички хартии од вредност чувани до доспеаност	351.819.431	-	-	-	-	53.675.737	298.143.694	-
ХВ за тргување	85.220.645	-	-	-	-	-	-	85.220.645
ХВ расположиви за продажба	172.144.969	-	-	-	-	-	-	172.144.969
Орочени депозити	398.749.975	21.190.475	60.000.000	1.581.000	127.978.500	188.000.000	-	-
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	16.081.216	16.081.216	-	-	-	-	-	-
Побарување од осигуреници и останати побарувања од непосредни работи	284.096.053	-	-	-	-	-	-	284.096.053
Парични средства и парични еквиваленти	25.618.663	-	-	-	-	-	-	25.618.663
Средства од реосигурување	67.483.413	-	-	-	-	-	-	67.483.413
Обврски								
Обврски	(43.667.931)	-	-	-	-	-	-	(43.667.931)
	1.357.546.434	37.271.691	60.000.000	1.581.000	127.978.500	241.675.737	298.143.694	590.895.812

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Управување со ризик од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Каматен ризик (продолжува)

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

Анализата на сензитивноста е одредена врз основа на изложеноста на Друштвото на промена на каматните стапки на финансиските инструменти на денот на билансот на состојба. Со состојба на 31 декември 2021 година, доколку каматните стапки се 200 основни поени повисоки/пониски, а останатите променливи се константни, добивката пред оданочување на Друштвото за годината која завршува на 31 декември 2021 година ќе биде зголемена/намалена за приближно 23.081.719 денари (2020: 20.480.325 денари).

Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик, што претставува ризик договорната страна да не биде во можност да ги плати износите во целост во моментот на нивното доспевање. За да ја контролира изложеноста кон кредитниот ризик, Друштвото редовно врши кредитна проценка на финансиската состојба на овие странки.

Побарувања по основ на осигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Друштвото на кредитен ризик изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти и се на нормална комерцијална основа, така што концентрацијата на кредитен ризик е минимална. Друштвото редовно ги следи побарувањата по основ на премии, со што изложеноста кон кредитен ризик е контролирана. Анализата на старосната структура на доспеаните побарувања од купувачите за неплатени премии е дадена во Белешка 2.7.

Средства од реосигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување со првокласни реосигурители и концентрацијата на ризик се избегнува преку следењето на политиката на Друштвото преку поставените лимити кои се ревидираат секоја година. Раководството на Друштвото редовно прави оценка на кредитоспособноста на реосигурителите за да може да ја ажурира стратегијата за реосигурување.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 Управување со ризик од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Хартии од вредност расположливи за продажба, хартии од вредност кои се чуваат до доспевање и орочени депозити

Друштвото е изложено на кредитен ризик кај хартиите од вредност расположливи за продажба и хартиите од вредност кои се чуваат до доспевање во однос на можната ненаплатливост од другите странки.

Сепак земајќи во предвид дека Друштвото вложува во државни обврзници, инвестициски фондови, котирани друштва и орочени депозити во домашни банки, како и во странски хартии од вредност, не се очекува овие вложувања да не се надоместат.

Максимална изложеност на кредитен ризик

Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датумот на финансиските извештаи, кои се прикажани во следната табела:

во денари	2021	2020
Финансиски вложувања расположливи за продажба	183.075.552	172.144.969
Должнички хартии од вредност чувани до достасување	430.823.398	351.819.431
Орочени депозити	460.756.819	398.749.975
Вложувања во зеднички контролирани ентитети	14.934.787	16.081.216
Средства од реосигурување	158.202.839	67.483.413
Побарување од осигуреници и останати побарувања од непосредни работи	352.828.058	305.322.291
Парични средства и парични еквиваленти	14.384.282	25.618.663
	1.615.005.735	1.337.219.958

Во рамките на побарувањата од осигуреници и останати побарувања од непосредни работи е вклучен износ од 239.004.690 денари за кои е евидентирана исправка на вредност во износ од 1.171.111 денари, во согласност со барањата на Правилникот за методот на вреднување на билансот на состојба. Остатокот од 237.833.579 денари претставуваат недоспеани, необезвреднети побарувања.

Друштвото не зема колатерал како обезбедување на финансиските средства.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 Управување со ризик од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Валутен ризик

Друштвото е изложено на ризик во однос на ефектите на движењата на нивото на девизните курсеви кои се одразува врз финансиската позиција и готовинскиот тек. Друштвото не користи финансиски инструменти за заштита од ризикот бидејќи ваквиот вид на инструменти не се во вообичаена употреба во Република Северна Македонија.

31 декември 2021	МКД	ЕУР	УСД	ЦХФ	Други	во денари Вкупно
Вкупно средства	1.361.426.745	395.477.311	28.290.790	1.606.672	5.250	1.786.806.768
Вложувања	887.842.407	236.369.775	28.267.083	1.606.672		1.154.085.937
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	158.202.839	-	-	-	158.202.839
Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го презема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)	-	-	-	-	-	-
Одложени и тековни даночни средства	390.362	-	-	-	-	390.362
Побарувања	352.828.058	-	-	-	-	352.828.058
Останати средства	22.456.077	904.697	23.707	-	5.250	23.389.731
Активни временски разграничувања	97.909.841	-	-	-	-	97.909.841
Вкупно обврски	1.187.153.629	15.165.285	68.721	-	-	1.202.387.635
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-
Бруто технички резерви	1.033.891.331	-	-	-	-	1.033.891.331
Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот	-	-	-	-	-	-
Останати резерви	3.505.466	-	-	-	-	3.505.466
Одложени и тековни даночни обврски	6.877.693	-	-	-	-	6.877.693
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	-	-	-	-	-	-
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	30.500.889	15.165.285	68.721	-	-	45.734.895
Пасивни временски	112.378.250	-	-	-	-	112.378.250
Разлика - неусогласена	174.273.116	380.312.026	28.222.069	1.606.672	5.250	584.419.133

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 Управување со ризик од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Валутен ризик (продолжува)

31 декември 2020	МКД	ЕУР	УСД	ЦХФ	Други	во денари Вкупно
Вкупно средства	1.158.536.569	314.423.780	44.644.204	1.255.992	7.319	1.518.867.864
Вложувања	734.917.648	246.708.604	41.133.992	1.255.992	-	1.024.016.236
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	67.483.413	-	-	-	67.483.413
Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)	-	-	-	-	-	-
Одложени и тековни даночни средства	2.774.402	-	-	-	-	2.774.402
Побарувања	305.322.291	-	-	-	-	305.322.291
Останати средства	29.646.264	231.763	3.510.212	-	7.319	33.395.558
Активни временски разграничувања	85.875.964	-	-	-	-	85.875.964
Вкупно обврски	1.011.617.722	9.334.509	217.631	0	46.663	1.021.216.525
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-
Бруто технички резерви	933.945.567	-	-	-	-	933.945.567
Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	-	-	-	-	-	-
Останати резерви	-	-	-	-	-	-
Одложени и тековни даночни обврски	1.054.066	-	-	-	-	1.054.066
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	-	-	-	-	-	-
Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	34.069.128	9.334.509	217.631	-	46.663	43.667.931
Пасивни временски	42.548.961	-	-	-	-	42.548.961
Разлика - неусогласена	146.918.847	305.089.271	44.426.573	1.255.992	(39.344)	497.651.339

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Управување со ризик од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Ризик на ликвидност

Најголем ризик на ликвидност со кој се соочува Друштвото се дневните потреби од расположливи парични средства за исплата на обврските за штети од договорите за осигурување.

Друштвото поседува/одржува високо ниво на средства во секој момент, за исплата на доспеаните обврските за плаќање како и потенцијалните обврски за плаќање како што допеваат.

Друштвото управува со ликвидносниот ризик со почитување на законските и интерно пропишаните политики, редовно следејќи ги ликвидносните показатели. Друштвото на редовна основа ги планира очекуваните (извесни и неизвесни) приливи и одливи на парични средства. За таа цел Друштвото на месечна основа подготвува месечни планови на очекувани приливи и одливи на парични средства- Извештај на месечен план на приливи и одливи на средства. За целите на планирање на приливите и одливите на средства е надлежна Комисија за управување со ликвидносниот ризик. За својата работа Комисијата одговара пред Управниот одбор на Друштвото.

Комисијата се состанува, најмалку еднаш месечно и изготвува Извештај за месечен план на приливи и одливи на средства за месецот што следува. Извештајот, најдоцна следниот работен ден, се доставува до Претседателот на Управниот одбор на Друштвото од страна на Директорот на секторот за финансии.

За следење на приливите и одливите на паричните средства Друштвото на дневна основа пресметува: износ на ликвидни средства, износ на доспеани обврски, односно обврски кои ќе доспеат во рок од седум дена и коефициент на ликвидност.

Ликвидносните гапови се појавуваат поради преферирањето на Друштвото да вложува во долгорочни инвестиции со повисоки приноси, коишто во случај на постоење на потреба од ликвидни средства за брзо време можат да се конвертираат во пари.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 Управување со ризик од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Ризик на ликвидност (продолжува)

Анализата на доспеаноста на средствата и според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена доспеаност е како што следи (во денари):

31 декември 2021	до 1 година	1-3 години	3-5 год.	5-10 год.	10-15 год.	15-20 год.	20 и повеќе год.	Вкупно
Вкупно средства	924.017.982	403.608.543	76.000.000	20.021.193	287.004.126	-	76.154.924	1.786.806.768
Вложувања	291.297.151	403.608.543	76.000.000	20.021.193	287.004.126	-	76.154.924	1.154.085.937
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	158.202.839	-	-	-	-	-	-	158.202.839
Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени и тековни даночни средства	390.362	-	-	-	-	-	-	390.362
Побарувања	352.828.058	-	-	-	-	-	-	352.828.058
Останати средства	23.389.731	-	-	-	-	-	-	23.389.731
Активни временски разграничувања	97.909.841	-	-	-	-	-	-	97.909.841
Вкупно и обврски	1.202.387.635	-	-	-	-	-	-	1.202.387.635
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-	-
Бруто технички резерви	1.033.891.331	-	-	-	-	-	-	1.033.891.331
Бруто тех. резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го презема инвестицискиот ризик	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати резерви	3.505.466	-	-	-	-	-	-	3.505.466
Одложени и тековни даночни обврски	6.877.693	-	-	-	-	-	-	6.877.693
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски од непосред. работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	45.734.895	-	-	-	-	-	-	45.734.895
Пасивни временски разграничувања	112.378.250	-	-	-	-	-	-	112.378.250
Разлика - неусогласена рочна структура	(278.369.653)	403.608.543	76.000.000	20.021.193	287.004.126	-	76.154.924	584.419.133

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 Управување со ризик од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Ризик на ликвидност (продолжува)

31 декември 2020	до 1 година	1-3 години	3-5 год.	5-10 год.	10-15 год.	15-20 год.	20 и повеќе год.	Вкупно
Вкупно средства	941.776.742	98.190.475	164.675.737	20.023.494	216.899.710	-	77.301.706	1.518.867.864
Вложувања	446.925.114	98.190.475	164.675.737	20.023.494	216.899.710	-	77.301.706	1.024.016.236
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	67.483.413	-	-	-	-	-	-	67.483.413
Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени и тековни даночни средства	2.774.402	-	-	-	-	-	-	2.774.402
Побарувања	305.322.291	-	-	-	-	-	-	305.322.291
Останати средства	33.395.558	-	-	-	-	-	-	33.395.558
Активни временски разграничувања	85.875.964	-	-	-	-	-	-	85.875.964
Вкупно и обврски	1.021.216.525	-	-	-	-	-	-	1.021.216.525
Субординирани	-	-	-	-	-	-	-	-
Бруто технички резерви	933.945.567	-	-	-	-	-	-	933.945.567
Бруто тех. резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го презема инвестицискиот ризик	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени и тековни даночни обврски	1.054.066	-	-	-	-	-	-	1.054.066
Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори со	-	-	-	-	-	-	-	-
Обврски од непосредни работи на осигурување,	43.667.931	-	-	-	-	-	-	123.418.397
Пасивни временски разграничувања	42.548.961	-	-	-	-	-	-	42.548.961
Разлика - неусогласена рочна структура	(79.439.783)	98.190.475	164.675.737	20.023.494	216.899.710	-	77.301.706	497.651.339

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Управување со ризик од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Управување со капиталот

Агенцијата за супервизија на осигурувањето е главен регулатор кој ја следи адекватноста на капиталот на Друштвото во целина.

Капитал на Друштвото

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

При пресметка на основниот капитал на Друштвото се земаат предвид следните ставки:

- Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции,
- Резерви на друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување,
- Пренесена нераспределена добивка,
- Нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даноците и останати придонеси, како и дивидендата предвидена за исплата), доколку износот на добивка е потврден од овластен ревизор.

Следните ставки претставуваат одбитни ставки при пресметка на основниот капитал на Друштвото за осигурување:

- Сопствени акции, доколку ги поседува Друштвото за осигурување,
- Долгорочни нематеријални средства,
- Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година.

Друштвото за осигурување е должно во резервите на сигурност да издвои најмалку една третина од остварената добивка искажана во годишната сметка, ако добивката не се користи за покривање на загубите од претходните години, се додека резервите на сигурност на Друштвото не достигнат најмалку 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

При пресметка на дополнителниот капитал на Друштвото за осигурување се земаат во предвид следниве ставки:

- уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- субординирани должнички инструменти;
- хартии од вредност со неопределен рок на доспевање.

При пресметка на капиталот на Друштвото, дополнителниот капитал се зема во износ не повеќе од 50% од основниот капитал.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Управување со ризик од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Управување со капиталот (продолжува)

При пресметка на капиталот на Друштвото за осигурување, износот на основниот и дополнителниот капитал ќе се намали за следниве ставки:

- Вложувања на Друштвото за осигурување во акции или субординирани должнички инструменти издадени од друго друштво за осигурување или друга финансиска институција кај кои Друштвото има удел од повеќе од 10%, како и други вложувања во тие субјекти, кои се вклучени во пресметката на капиталот на тие субјекти,
- Вложувања на Друштво во акции или субординирани должнички инструменти, издадени од друштва за осигурување или финансиски институции освен оние наведени погоре, кои се во износ поголем од 10% од капиталот на друштвото за осигурување пресметан пред одбивање на ставките наведени погоре.

Гарантен фонд на Друштвото

Според барањата на Законот за супервизија на осигурувањето Гарантниот фонд не смее да биде понизок од една третина од потребното ниво на маргина на солвентност на Друштвото. Исто така, гарантниот фонд не смее да биде понизок од Евра 3.000.000 доколку Друштвото врши работи на осигурување во сите класи на осигурување во групата на неживотно осигурување. Со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година Друштвото е во согласност со овие законски барања.

Потребна маргина на солвентност

Капиталот на друштвото за осигурување кое врши работи на неживотно осигурување и/или реосигурување во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност на друштвото за осигурување кое се пресметува со примена на методот - стапка на премија или методот – стапка на штети, во зависност од тоа кој ќе даде повисок резултат.

Маргината на солвентност за годината што завршува на 31 декември 2021 изнесува 188.473.457 денари (2020: 161.306.263 денари).

Политика на Раководството на Друштвото е да одржи стабилност на капиталот на Друштвото за да ги одржи довербата на инвеститорите и пазарот и да го поддржи идниот развој на бизнисот. Раководството на Друштвото го следи повратот на капиталот, дефинирано како добивка од редовно работење. Друштвото исто така го има во предвид влијанието кое нивото на капиталот го има на повратот на акционерите како и потребата да одржува сооднос помеѓу повисоките поврати и сигурноста обезбедено од цврстата позиција на капиталот.

Друштвото не е изложено на надворешни влијанија врз промените на капиталот, Во текот на годината немаше материјално значајни промени во пристапот на Друштвото за управување со капиталот.

Вака утврденото ниво на маргината на солвентност, воедно, обезбедува и запазување на одредбата на Законот согласно која “капиталот на Друштвото за осигурување во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност на друштвото”.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Управување со ризик од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Управување со капиталот (продолжува)

Потребно ниво на маргината на солвентност

		Неживотно осигурување освен здравствено осигурување на кое се применуваат одредбите од член 75 став 6 од Законот	
		Тековна година	Претходна година
Бруто полисирана премија	1	1.117.361.991	957.183.431
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 0.18	2	110.928.600	111.049.200
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 0.16	3	80.174.719	54.438.949
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 18/300	4		
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 16/300	5		
Вкупен износ од Бруто полисирана премија ([6]=[2] + [3] или [6]=[4] + [5])	6	191.103.319	165.488.149
Бруто исплатени штети	7	362.047.821	373.301.029
Нето исплатени штети	8	357.065.512	363.868.558
Коефициент ([9]=[8]/[7] или 0.50, доколку е помал)	9	0,99	0,97
Маргина на солвентност - метод стапка на премија ([10]= [6]*[9])	10	188.473.457	161.306.638
Референтен период (во години)	11	3	3
Бруто исплатени штети во референтниот период	12	1.123.007.827	1.116.754.962
Бруто резерви за штети на крајот на референтниот период	13	510.490.101	478.577.434
Бруто резерви за штети на почетокот на референтниот период	14	455.486.921	414.142.824
Бруто настанати штети ([15]=[12] + [13] - [14])/[11])	15	392.670.336	393.729.857
Бруто настанати штети < 7 милиони евра x 0,26	16	102.094.287	102.369.763
Бруто настанати штети > 7 милиони евра x 0,23	17	0	0
Бруто настанати штети < 7 милиони евра x 26/300	18		
Бруто настанати штети > 7 милиони евра x 23/300	19		
Вкупен износ од Бруто настанати штети ([20]=[16] + [17] или [20]=[18] + [19])	20	102.094.287	102.369.763
Маргина на солвентност - метод стапка на штети ([21]= [20]*[9])	21	100.689.320	99.783.111
Потребно ниво на маргина на солвентност ([22]=max([10],[21]))	22	188.473.457	161.306.638

Политика на Раководството на Друштвото е да одржи стабилност на капиталот на Друштвото за да ги одржи довербата на инвеститорите и пазарот и да го поддржи идниот развој на бизнисот. Раководството на Друштвото го следи повратот на капиталот, дефинирано како добивка од редовно работење. Друштвото исто така го има во предвид влијанието кое нивото на капиталот го има на повратот на акционерите како и потребата да одржува сооднос помеѓу повисоките поврати и сигурноста обезбедено од цврстата позиција на капиталот.

Друштвото не е изложено на надворешни влијанија врз промените на капиталот, Во текот на годината немаше материјално значајни промени во пристапот на Друштвото за управување со капиталот.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Управување со ризик од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Управување со капиталот (продолжува)

Пресметка на капиталот

	Ознака	тековна година	претходна година
Основен капитал, чл. 69 (I1+I2+I3+I4+I5-I6-I7-I8-I9-I10-I11-I12-I13)	I	494.528.895	466.656.713
Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	I1	195.326.080	195.326.080
Премии од емитирани обични акции	I2	0	0
Законски и статутарни резерви	I3	192.835.567	184.620.662
Пренесена нераспределена добивка	I4	108.647.467	92.217.657
Нераспределена добивка од тековната година	I5	0	0
Сопствени акции кои ги поседува друштвото за осигурување	I6	0	0
Долгорочни нематеријални средства	I7	1.612.757	1.885.744
Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година	I8	0	0
Нереализирана загуба од сопственички инструменти расположливи за продажба мерени по објективна вредност	I9	667.463	3.621.943
Нереализирана загуба од вреднување на финансиските средства расположливи за продажба	I10	0	0
Нето негативни ревалоризациски резерви и останатите разлики од вреднување коишто произлегуваат од вложувања во придружени друштва или заеднички вложувања коишто се вреднуваат со користење на методот на главнина	I11	0	0
Останати одбивни ставки поради непочитување на ограничувањата при вложување на средствата од капиталот, предвидени во членот 73 од ЗСО	I12	0	0
Дополнителен капитал, чл. 71 (II1+II2+II3+II4+II5+II6), доколку не е поголем од 50% од основниот капитал	II	164.812	5.079.930
Уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	II1	0	
Премии од емитирани кумулативни приоритетни акции	II2	0	
Субординирани должнички инструменти	II3	0	
Хартии од вредност со неопределен рок на доспевање	II4	0	
Нереализирана добивка од ревалоризацијата на сопственичките инструменти коишто се расположливи за продажба и мерени по објективна вредност	II5	164.812	5.079.930
Нереализирана добивка од ревалоризацијата на должничките инструменти расположливи за продажба, мерени по објективна вредност	II6	0	
Вкупно основен и дополнителен капитал I.+II.	III	494.693.707	471.736.642
Одбивни ставки, чл. 72 (IV1+IV2)	IV	0	0
Вложувања во акции во правни лица од членот 72 од Законот	IV1	0	0
Вложувања во субординирани должнички инструменти и други вложувања во правни лица од членот 72 од ЗСО	IV2	0	0
КАПИТАЛ I + II - IV	V	494.693.707	471.736.642
Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување)	VI1	188.473.457	161.306.638
Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот)	VI2	0	0
Капитал	VI3	494.693.707	471.736.642
Гарантен фонд*	VI4	184.881.000	185.082.000
Вишок/недостаток на Капитал во однос на Гарантен фонд (VI5 = VI3 - VI4)	VI5	309.812.707	286.654.642
Вишок/недостаток на Капитал (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување) (VI6 = VI3 - VI1)	VI6	306.220.250	310.430.004
Вишок/недостаток на Капитал (за осигурување на живот) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот) (VI7 = VI3 - VI2)	VI7	494.693.707	471.736.642

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 Управување со ризик од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Анализа на сензитивност

Друштвото го има проценето влијанието на промената на одредени клучни варијабли врз добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност.

Споредбено со тековната позиција на капиталот, добивката за годината, капиталот, коефициентот на покриеност и солвентност со сопствениот капитал на 31 декември 2021 година и 31 декември 2020 година се презентирани во табелата подолу.

31 декември 2021	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриен.
Тековна позиција на капиталот	89.638.078	586.031.890	188.473.457	311%	
Принос од вложувања (+2%)	112.719.796	609.113.608	188.473.457	323%	12%
Принос од вложувања (-2%)	66.556.359	562.950.171	188.473.457	299%	(24%)
5% зголемување на настанати штети	71.188.560	567.582.372	188.473.457	301%	2%
5% намалување на настанати штети	108.087.595	604.481.407	188.473.457	321%	20%
2% зголемување на админ трошоци и провизија за осигурување	85.274.614	581.668.426	188.473.457	309%	(12%)
2% намалување на админ трошоци и провизија за осигурување	94.001.541	590.395.353	188.473.457	313%	5%
31 декември 2020	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриен.
Тековна позиција на капиталот	24.644.715	499.537.083	161.306.263	310%	
Принос од вложувања (+2%)	45.125.040	520.017.408	161.306.263	322%	13%
Принос од вложувања (-2%)	4.164.390	479.056.758	161.306.263	297%	(25%)
5% зголемување на настанати штети	4.410.633	479.303.001	161.306.263	297%	0%
5% намалување на настанати штети	44.878.797	519.771.165	161.306.263	322%	25%
2% зголемување на админ трошоци и провизија за осигурување	20.281.043	495.173.411	161.306.263	307%	(15%)
2% намалување на админ трошоци и провизија за осигурување	29.008.387	503.900.755	161.306.263	312%	5%

Резултатите од сите симулации покажуваат добро ниво на капитализираност на Друштвото. Најзначајно влијание врз добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност има потенцијалната промена на приносите од вложувања.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
Управување со ризик од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Анализа на сензитивност (продолжува)

При извршувањето на овие анализи претпоставка е дека останатите фактори се константни, а се менува само една варијабла. Треба да се нагласи дека информациите презентирани во табелата погоре се подготвени со примена на детерминистички пристап, така што не постои корелација помеѓу клучните варијабли и анализата не може да се пренесе на нив.

Каде што се смета дека варијаблите се нематеријални, не е проценето влијанието на незначајните промени на овие варијабли, Одредени варијабли може да не бидат материјални во моментот, но доколку се промени нивото на материјалност на одредна варијабла, треба да се направи проценка на влијанието на таа варијабла во иднина.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 Управување со ризик од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Објективна вредност

Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во билансот на состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиски средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котираны цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во Извештајот за финансиската позиција се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност како што следи:

2021 година	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Финансиски вложувања расположливи за продажба	2.100.000	180.975.552	-	183.075.552
Финансиски вложувања за тргување	64.495.381	-	-	64.495.381
2020 година				
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Финансиски вложувања расположливи за продажба	10.676.400	161.468.569	-	172.144.969
Финансиски вложувања за тргување	85.220.645	-	-	85.220.645

Финансиските вложувања расположливи за продажба се состојат од вложувања во акции на друштва котираны на Македонската Берза и удели во инвестициски фондови. Евидентирани се по нивната објективна вредност врз основа на нивната пазарна цена на датумот на известување.

Финансиските вложувања за тргување се состојат од вложувања во хартии од вредност чиј издавач е земја или странски правен субјект од земја членка на Европската унија или ОЕЦД, кои што се стекнати со цел да се тргува, а кои при почетното признавање од страна на Друштвото се класифицирани како средства по објективна вредност преку добивки и загуби.

Евидентирани се по нивната објективна вредност врз основа на нивната пазарна цена на датумот на известување.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 Управување со ризик од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Објективна вредност (продолжува)

Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Билансот на состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Сметководствена вредност	2021 Вкупна објективна вредност	Сметководствена вредност	2020 Вкупна објективна вредност
Средства				
Должнички хартии од вредност чувани до достасување	430.823.398	430.823.398	351.819.431	351.819.431
Орочени депозити	460.756.819	460.756.819	398.749.975	398.749.975
Вложувања во зеднички контролирани ентитети	14.934.787	14.934.787	16.081.216	16.081.216
Средства од реосигурување	158.202.839	158.202.839	67.483.413	67.483.413
Побарување од осигуреници останати побарувања од непосредни работи	352.828.058	352.828.058	305.322.291	305.322.291
Парични средства и парични еквиваленти	14.384.282	14.384.282	25.618.663	25.618.663
Вкупно средства	1.431.930.183	1.431.930.183	1.165.074.989	1.165.074.989
Обврски	45.734.895	45.734.895	43.667.931	43.667.931
Вкупно обврски	45.734.895	45.734.895	43.667.931	43.667.931

Претпоставки користени при одредувањето на објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски

Со оглед на фактот дека не постои доволно пазарно искуство и ликвидност за купувањата и продажбите на финансиските средства и обврски, како и со оглед на тоа дека не постојат објавени пазарни информации, за целите на обелоденувањата поврзани со објективната вредност на финансиските средства и обврски, Друштвото ја користеше техниката на анализа на дисконтираните готовински текови. При ваквата техника на вреднување се користат каматните стапки за финансиски инструменти со слични карактеристики, со цел да се добијат релевантни проценки на цените од тековните пазарни трансакции.

Кај краткорочните побарувања и обврски не постои значајно отстапување на нивната сметководствена вредност во однос на нивната објективна вредност.

Објективната вредност на финансиските средства е приближна со нивната книговодствена вредност, намалена за направената исправка на вредност.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 Управување со ризик од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Објективна вредност (продолжува)

Финансиски инструменти по категории

	Кредити и побарувања	Чувани до доспевање	Расположиви за продажба	Вложувања за тргување	Вкупно
31 декември 2021					
Средства според Извештајот за финансиска состојба					
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	183.075.552	-	183.075.552
Должнички хартии од вредност чувани до доспеаност	-	430.823.398	-	-	430.823.398
Депозити, заеми и останати пласмани	460.756.819	-	-	-	460.756.819
Финансиски вложувања за тргување	-	-	-	64.495.381	64.495.381
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	14.934.787	-	-	-	14.934.787
Средства од реосигурување	158.202.839	-	-	-	158.202.839
Побарувања од осигуреници и останати побарувања од непосредни работи	352.828.058	-	-	-	352.828.058
Парични средства и еквиваленти	14.384.282	-	-	-	14.384.282
	1.001.106.785	430.823.398	183.075.552	64.495.381	1.679.501.116
Обврски според Извештајот за финансиска состојба					
Обврски			Обврски по обј.вр.преку добивки и загуби	Остан. финансиски обврски	Вкупно обврски
			-	45.734.895	45.734.895
			-	45.734.895	45.734.895

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 Управување со ризик од осигурување и финансиски ризици (продолжува)

Објективна вредност (продолжува)
Финансиски инструменти по категории (продолжува)

	Кредити и побарувања	Чувани до доспевање	Расположиви за продажба	Вложувања за тргување	Вкупно
31 декември 2020					
Средства според Извештајот за финансиска состојба					
Финансиски вложувања расположиви за продажба	-	-	172.144.969	-	172.144.969
Должнички хартии од вредност чувани до доспеаност	-	351.819.431	-	-	351.819.431
Депозити, заеми и останати пласмани	398.749.975	-	-	-	398.749.975
Финансиски вложувања за тргување	-	-	-	85.220.645	85.220.645
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	16.081.216	-	-	-	16.081.216
Средства од реосигурување	67.483.413	-	-	-	67.483.413
Побарувања од осигуреници и останати побарувања од непосредни работи	305.322.291	-	-	-	305.322.291
Парични средства и еквиваленти	25.618.663	-	-	-	25.618.663
	813.255.558	351.819.431	172.144.969	85.220.645	1.422.440.603
Обврски според Извештајот за финансиска состојба					
Обврски			Обврски по обј.вр.преку добивки и загуби	Остан. финан. обврски	Вкупно обврски
			-	43.667.931	43.667.931
			-	43.667.931	43.667.931

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Информации и обелоденувања кон Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

2. Информации и обелоденувања кон Извештајот за финансиската состојба (Биланс на состојба)

2.1 Нематеријални средства

	Софтвер	Нематеријални средства во подготовка	Вкупно
Набавна вредност			
На 01 јануари 2020	21.699.451	-	21.699.451
Набавка / продажба (нето)	155.721	286.541	442.262
На 31 декември 2020	21.855.172	286.541	22.141.713
Набавка	696.675	-	696.675
Трансфер	286.541	(286.541)	-
На 31 декември 2021	22.838.388	-	22.838.388
Акумулирана амортизација			
На 01 јануари 2020	19.257.148	-	19.257.148
Амортизација за годината	998.821	-	998.821
На 31 декември 2020	20.255.969	-	20.255.969
Амортизација за годината	969.662	-	969.662
На 31 декември 2021	21.225.631	-	21.225.631
Нето евидентирана вредност			
На 31 декември 2020	1.599.203	286.541	1.885.744
На 31 декември 2021	1.612.757	-	1.612.757

2.2 Земјиште, градежни објекти и останати материјални средства

На 31 декември 2021 и 2020 година, Друштвото нема евидентирано вложувања во земјиште, градежни објекти и останати материјални средства.

2.3 Вложувања во заеднички контролирани ентитети

На 31 декември 2021 година, вложувањата во заеднички контролирани ентитети во износ од 14.934.787 денари (2020: 16.081.216 денари) се однесуваат на основачки удел во Националното Биро за Осигурување во согласност со барањата на Законот за супервизија на осигурувањето на Република Северна Македонија. Националното Биро за Осигурување е непрофитна организација основана од страна на сите домашни осигурителни компании чија цел е да го заштити интересот на нејзините членови при меѓународно осигурување на моторни возила и да ги претставува членовите пред меѓународните осигурителни компании. Вложувањата во заеднички контролирани ентитети претставуваат вложени каматоносни депозити кои се чуваат на посебни сметки во банки. Националното Биро за Осигурување е обврзано да не ги вложува и да го врати депозитот на секој член при престанување на неговото работење со осигурување на моторни возила.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Информации и обелоденувања кон Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

2.4 Останати финансиски вложувања

	2021	2020
Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување (нето вредност)	430.823.398	351.819.431
Финансиски вложувања расположливи за продажба-акции	2.100.000	10.676.400
Финансиски вложувања расположливи за продажба - инвестициски фондови	180.975.552	161.468.569
Депозити, заеми и останати пласмани, нето	460.756.819	398.749.975
Финансиски вложувања за тргување - акции, удели и останати сопственички инструменти	51.459.471	74.885.802
Финансиски вложувања за тргување - акции и удели во инвестициски фондови	13.035.910	10.334.843
	1.139.151.150	1.007.935.020

2.4.1 Должнички хартии од вредност кои се чуваат до достасување

	2021	2020
Државни обврзници	430.823.398	351.819.431
	430.823.398	351.819.431
Котирани	430.823.398	351.819.431
Некотирани	-	-
	430.823.398	351.819.431
Државни обврзници со рок на достасување до една година	-	-
Акумулирана амортизација	-	-
Должнички хартии од вредност со рок на достасување до 1 година	-	-
Државни обврзници со рок на достасување над една година	430.823.398	351.819.431
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над 1 година	430.823.398	351.819.431

2.4.2 Акции, удели и останати сопственички инструменти расположливи за продажба

	2021	2020
Сопственички хартии од вредност	2.100.000	10.676.400
Удели во инвестициски фондови	180.975.552	161.468.569
	183.075.552	172.144.969
Котирани	2.100.000	10.676.400
Некотирани	180.975.552	161.468.569
	183.075.552	172.144.969

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Информации и обелоденувања кон Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Останати финансиски вложувања (продолжува)

Акции, удели и останати сопственички инструменти расположливи за продажба (продолжува)

Промени во објективната вредност на вложувањата

Во текот на 2021 година Друштвото евидентираше корекција (зголемување) во нето износ од 17.052.113 денари (белешка 2.11) (2020: зголемување од 554.086 денари) на евидентираната вредност на вложувањата до нивната објективна вредност, кој износ е признаен како останата сеопфатна добивка во рамките на ревалоризационите резерви кои претставуваат дел од капиталот на Друштвото. Исто така, во текот на 2021 година Друштвото евидентираше реализирани добивки/загуби од продажба на финансиски вложувања расположливи за продажба (удели во инвестициски фондови и акции) во нето износ од 20.195.384 денари (белешка 2.11) (2020: реализирана добивка од 7.389.915 денари), евидентирано како намалување во рамките на ревалоризационата резерва и како реализирана добивка/загуба во рамките на извештајот за сеопфатна добивка (биланс на успех).

2.4.3 Финансиски вложувања за тргување

	2021	2020
Акции, удели и останати сопственички инструменти	51.459.471	74.885.802
Удели во инвестициски фондови	13.035.910	10.334.843
	64.495.381	85.220.645

Друштвото почнувајќи од третиот квартал од 2019 година, евидентира финансиски инструменти, чиј издавач е земја или странски правен субјект од земја членка на Европската унија или ОЕЦД, кои што се стекнати со цел да се тргува, а кои при почетното признавање од страна на Друштвото се класифицирани како средства по објективна вредност преку добивки и загуби. Портфолиото е составено од хартии од вредност и тоа: акции, удели во инвестициски фондови, а во најголем дел се состои од инструментот ЕТФ или индексен фонд. Заклучно со 31 декември 2021 Друштвото има 22 хартии од вредност од кои 7 се во различни ЕТФ-и во вкупна висина на портфолио од 37.406.576 денари, 14 обични акции во висина на портфолио од 14.052.895 денари и удели во еден инвестициски фонд во износ од 13.035.910, диверзифицирани валутно, географски и секторски. Во рамки на ова портфолио, заклучно до крајот на годината, Друштвото евидентираше и нереализирана добивка од сведување на објективна вредност на хартиите од вредност во висина од 20.700.953 денари (2020: 29.185.598 денари) (Белешка 3.2).

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Информации и обелоденувања кон Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Останати финансиски вложувања (продолжува)

2.4.4 Депозити, заеми и останати пласмани

	2021	2020
Орочени депозити во домашни банки (доспеваат до една година)	54.260.590	200.093.871
Орочени депозити во домашни банки (доспеваат над една година)	417.030.600	209.190.475
Исправка на вредност на депозити	(10.534.371)	(10.534.371)
	460.756.819	398.749.975

Депозитите со доспевање до една година од датумот на известување носат камата по стапка од 0,3% до 2,3% на годишно ниво (2020: од 0,2% до 3,0% на годишно ниво).

Депозитите со допевање над една година од датумот на известување и носат камата по стапка од 0,95% до 3,00% на годишно ниво (2020: од 1,22% до 3,00% на годишно ниво).

Од вкупните депозити, депозитите во висина од 455.000.000 денари претставуваат вложувања на средства кои ги покриваат техничките резерви, додека шест депозити во висина од 5.756.819 се вложувања од средствата на капиталот во наменски депозити кои се дадени во владетелски залог заради обезбедување на побарувањата за дадени банкарски гаранции од страна на Комерцијална банка АД Скопје.

Движењето на исправката на вредност за 2021 и 2020 година е како што следи:

	2021	2020
На 1 јануари	10.534.371	-
Трошок за годината (Белешка 3.12)	-	10.534.371
На 31 декември	10.534.371	10.534.371

2.5 Дел за соосигурување и реосигурување во бруто технички резерви

	2021	2020
Бруто резерви за преносна премија		
Состојба на 01 јануари	55.643.177	75.676.157
Движење во тековна година (Белешка 3.1)	70.832.798	(20.032.980)
Состојба на 31 декември	126.475.975	55.643.177
Бруто резерви за штети		
Состојба на 01 јануари	11.840.236	16.329.145
Движење во тековна година (Белешка 3.5)	19.886.628	(4.488.909)
Состојба на 31 декември	31.726.864	11.840.236
Дел за реосигурување во бруто технички резерви	158.202.839	67.483.413

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Информации и обелоденувања кон Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

2.6 Одложени и тековни даночни средства

	2021	2020
Одложени даночни средства	319.833	-
Побарувања за повеќе платен персонален данок	70.529	70.244
Побарувања за повеќе платен данок на добивка	-	2.704.158
	390.362	2.774.402

Со состојба на 31 декември 2021 година, Друштвото евидентира одложени даночни средства во висина од 319.833 денари кои се врз основа на пресметаната нереализирана добивка која ја признава и евидентира како ревалоризациона резерва од финансиските вложувања класифицирани како расположливи за продажба.

2.7 Побарувања

Побарувањата во долната табела се прикажани во бруто износ намалени за исправката на вредноста на побарувањата од договори за осигурување во согласност со Правилникот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси и измените и дополнувањата, донесени од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето. Согласно Правилникот, исправка на недоспеани побарувања се пресметува за субјекти за кои има покренато стечајна постапка и истата е во висина од 100% од износот на побарувањето без оглед на периодот на доцнење во исполнување на обврската, како и за оние побарувања кај кои договорениот рок на доспевање утврден во договорот (полисата) за осигурување е утврден после датумот на истекот на скаденцата. Со состојба на 31 декември 2021 година, Друштвото евидентира исправка на недоспеани побарувања во износ од 1.171.111 денари (2020: 1.373.776 денари).

	2021	2020
Побарувања од осигуреници	417.611.211	358.247.080
Исправка на вредност на побарувања од осигуреници	(85.467.807)	(74.151.027)
	332.143.404	284.096.053
Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	-	-
Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	46.049.998	45.534.676
Исправка на вредност на останати побарувања од непосредни работи на осигурување	(34.543.192)	(34.014.329)
	11.506.806	11.520.347
Побарувања за финансиски вложувања (побарувања по камати од депозити и државни обврзници, побарувања од дивиденди, побарувања од вложувања од НБО итн.)	6.831.641	7.210.128
Исправка на вредност на побарувања по основ на финансиски вложувања	(13.348)	(13.348)
	6.818.293	7.196.780
Побарувања од вработени и останати побарувања	4.003.880	3.958.025
Исправка на вредност на останати побарувања	(1.644.325)	(1.448.914)
	2.359.555	2.509.111
	352.828.058	305.322.291

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Информации и обелоденувања кон Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Побарувања (продолжува)

Анализата на старосната структура на побарувања од осигуреници со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година е како што следи:

	2021			2020			
	Побарувања	Состојба на исправка на вредност	Сегашна вредност на побарување	Побарувања	Состојба на исправка на вредност	Сегашна вредност на побарување	
до 30 дена	50.646.156	(133.548)	50.512.608	до 90 дена	66.106.670	(1.587.667)	64.519.003
31-60 дена	20.716.977	(2.335.325)	18.381.652	91-120 дена	7.152.510	(732.558)	6.419.952
61-120 дена	17.193.814	(5.447.953)	11.745.861	121-180 дена	9.701.868	(3.163.030)	6.538.838
121-270 дена	23.596.321	(12.137.540)	11.458.781	181-330 дена	13.275.044	(6.916.327)	6.358.717
271 - 365 дена	7.650.391	(5.439.468)	2.210.923	331 - 425 дена	4.698.959	(3.440.234)	1.258.725
над 365 дена	58.802.862	(58.802.862)	-	над 426 дена	56.937.435	(56.937.435)	-
Доспеани побарувања	178.606.521	(84.296.696)	94.309.825	Доспеани побарувања	157.872.486	(72.777.251)	85.095.235
Недоспеани побарувања	239.004.690	(1.171.111)	237.833.579	Недоспеани побарувања	200.374.594	(1.373.776)	199.000.818
	417.611.211	(85.467.807)	332.143.404		358.247.080	(74.151.027)	284.096.053

Анализата на движењето на вкупната исправка на вредност за 2021 и 2020 година е како што следи:

	2021	2020
На 1 јануари	109.627.618	116.669.603
Трошок за годината (Белешка 3.11 и 3.12)	38.877.657	18.846.094
Ослободување на исправка на вредност за годината (Белешка 3.11 и 3.12)	(19.821.570)	(19.007.802)
Траен отпис	(7.015.033)	(6.880.277)
На 31 декември	121.668.672	109.627.618

На 31 декември 2021 година, Друштвото изврши преоценка на наплатливоста на салдото на побарувања на премија од осигуреници и останати побарувања, врз чија основа изврши отпис поради ненаплатливост на истите во износ од 7.015.033 денари (2020: 6.880.277 денари). Целокупниот отпис е во согласност со законските предуслови за траен отпис, односно отпишаните побарувања се однесуваат на побарувања од субјекти врз кои е затворена стечајната постапка, субјекти избришани од Централниот регистар согласно член 552-б од Законот за трговски друштва или побарувања од физички лица кои се починати или пак застарени побарувања.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Информации и обелоденувања кон Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Побарувања (продолжува)**2.7.1 Останати побарувања од непосредни работи на осигурување**

Со состојба на 31 декември 2021 година Друштвото утврди исправка и на сите останати побарувања од непосредни работи на осигурување (белешка 2.7). Нивната структура е како што следи:

	2021	2020
Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	46.049.998	45.534.676
Исправка на вредност на останати побарувања од непосредни работи на осигурување	(34.543.192)	(34.014.329)
	11.506.806	11.520.347
Побарувања од регреси	28.009.044	28.715.040
Исправка на побарувања од регреси	(26.930.938)	(27.253.767)
	1.078.106	1.461.273
Побарувања УГ штети	6.644.940	8.390.746
Исправка на побарувања од УГ штети	(1.402.007)	(1.917.061)
	5.242.933	6.473.685
Побарувања провизии реосигурување	1.554.789	927.206
Исправка на побарувања од провизии за реосигурување	(1.245.031)	(568.247)
	309.758	358.959
Побарувања по основ на цесии и останати побарувања	6.732.290	5.857.200
Исправка на побарувања од непосредни работи	(4.965.216)	(4.275.254)
	1.767.074	1.581.946
Останати побарувања од ГФ	3.108.935	1.644.484
Исправка на останати побарувања од ГФ	-	-
	3.108.935	1.644.484

Анализата на старосната структура на останатите побарувања од непосредни работи на осигурување со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година е како што следи:

	2021			2020			
	Побарува- ња	Состојба на исправка на вредност	Сегашна вредност на побарување		Побарува- ња	Состојба на исправка на вредност	Сегашна вредност на побарувања
до 30 дена	5.642.494	-	5.642.494	до 90 дена	3.662.038	-	3.662.038
31-60 дена	499.141	(49.915)	449.226	91-120 дена	555.132	(55.513)	499.619
61-120 дена	1.458.078	(452.004)	1.006.074	121-180 дена	910.660	(282.305)	628.355
121-270 дена	1.335.147	(680.923)	654.224	181-330 дена	1.292.537	(659.194)	633.343
271 - 365 дена	199.103	(141.363)	57.740	331 - 425 дена	756.662	(537.230)	219.432
над 366 дена	33.218.987	(33.218.987)	-	над 426 дена	32.480.087	(32.480.087)	-
Доспеани побарува- ња	42.352.950	(34.543.192)	7.809.758	Доспеани побарува- ња	39.657.116	(34.014.329)	5.642.787
Недоспе- ани побарува- ња	3.697.048	-	3.697.048	Недоспе- ани побарува- ња	5.877.560	-	5.877.560
	46.049.998	(34.543.192)	11.506.806		45.534.676	(34.014.329)	11.520.347

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Информации и обелоденувања кон Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

2.8 Материјални средства кои служат за вршење на дејноста

2021 година

	Компјутери и телеком. опрема	Мебел и канцелариска опрема	Инвестиции во туѓ имот	Патнички возила	Останати средства	Вкупно
На 1 јануари 2021 година состојба нето	4.943.966	623.353	-	173.756	2.035.820	7.776.895
Набавка во текот на годината	2.064.711	413.032	-	-	1.688.792	4.166.535
Продажба во текот на годината	-	-	-	-	-	-
Трошок за амортизација	(2.171.780)	(315.488)	-	(76.685)	(374.028)	(2.937.981)
Отпис на набавна вредност	(2.910.662)	(198.594)	-	-	(398.312)	(3.507.568)
Отпис на акумулирана амортизација	2.910.662	198.594	-	-	398.312	3.507.568
На 31 декември 2021 година состојба нето	4.836.897	720.897	-	97.071	3.350.584	9.005.449
На 1 јануари 2021 година						
Набавна вредност	24.145.133	8.138.675	286.455	9.324.994	4.788.189	46.683.446
Акумулирана амортизација	(19.201.167)	(7.515.322)	(286.455)	(9.151.238)	(2.752.369)	(38.906.551)
Нето сметководствена вредност	4.943.966	623.353	-	173.756	2.035.820	7.776.895
На 31 декември 2021 година						
Набавна вредност	23.299.179	8.353.113	-	9.324.994	6.078.670	47.055.956
Акумулирана амортизација	(18.462.282)	(7.632.216)	-	(9.227.923)	(2.728.086)	(38.050.507)
Нето сметководствена вредност	4.836.897	720.897	-	97.071	3.350.584	9.005.449

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Информации и обелоденувања кон Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Материјални средства кои служат за вршење на дејност (продолжува)

2020 година

	Компјутери и телеком. опрема	Мебел и канцеларска опрема	Инвестиции во туѓ имот	Патнички возила	Останати средства	Вкупно
На 1 јануари 2020 година состојба нето	3.182.698	558.447	-	3.703.342	1.983.678	9.428.165
Набавка во текот на годината	3.964.813	352.045	-	-	345.047	4.661.905
Продажба во текот на годината	-	-	-	(2.884.590)	-	(2.884.590)
Трошок за амортизација	(2.203.544)	(287.139)	-	(617.528)	(292.905)	(3.401.116)
Отпис, нето	-	-	-	(19.825)	-	(19.825)
Усогласување	-	-	-	(7.644)	-	(7.644)
На 31 декември 2020 година состојба нето	4.943.967	623.353	-	173.755	2.035.820	7.776.895

На 1 јануари 2020 година

Набавна вредност	21.086.084	7.831.623	286.455	24.921.474	4.467.062	58.592.698
Акумулирана амортизација	(17.903.386)	(7.273.176)	(286.455)	(21.218.132)	(2.483.384)	(48.878.078)
Нето сметководствена вредност	3.182.698	558.447	-	3.703.342	1.983.678	9.714.620

На 31 декември 2020 година

Набавна вредност	24.145.133	8.138.675	286.455	9.324.994	4.788.189	46.683.446
Акумулирана амортизација	(19.201.167)	(7.515.322)	(286.455)	(9.151.238)	(2.752.369)	(38.906.551)
Нето сметководствена вредност	4.943.966	623.353	-	173.756	2.035.820	7.776.895

Залог врз опрема

На 31 декември 2021 и 2020 година Друштвото нема дадена опрема под залог.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Информации и обелоденувања кон Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

2.9 Парични средства и останати парични еквиваленти

	2021	2020
Парични средства во банка	15.843.882	27.133.530
Благајна	382.662	327.395
Исправка на вредност на парични средства и останати парични еквиваленти	(1.842.262)	(1.842.262)
	14.384.282	25.618.663

Анализата на движењето на исправката на вредност за 2021 и 2020 година е како што следи:

	2021	2020
На 1 јануари	1.842.262	-
Трошок за годината (Белешка 3.12)	-	1.842.262
На 31 декември	1.842.262	1.842.262

2.10 Активни временски разграничувања

Со состојба на 31 декември 2021 година, активните временски разграничувања во износ од 97.909.841 денар се состојат од одложени трошоци за стекнување во износ од 69.481.206 денари и останати пресметани приходи во износ од 28.428.635 денари (2020: 85.875.964 денари од кои 65.964.149 денари за одложени трошоци за стекнување и 19.911.815 денари за останати пресметани приходи).

Одложени трошоци за стекнување

	2021	2020
Одложени трошоци за премија – стекнување (состојба)	41.311.825	41.348.401
Одложени трошоци за премија – брокери (состојба)	28.169.381	24.615.748
Состојба на 31 декември	69.481.206	65.964.149

	2021	2020
Пресметани приходи за провизија од реосигурување	19.387.567	10.244.569
Одложени трошоци - фактури	72.002	33.150
Одложени трошоци за попусти-пакет доверба	7.653.063	7.458.415
Останати одложени трошоци	1.316.003	2.175.681
	28.428.635	19.911.815

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Информации и обелоденувања кон Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

2.11 Капитал и резерви

На 31 декември 2021 година акционерскиот капитал се состои од 3.200 (2020: 3.200) обични акции со номинална вредност од Евра 1,000 по акција, односно 195.326.080 денари. Имателот на обични акции има право на дивиденда кога ќе биде објавена. Со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година акционерската структура на Друштвото е како што следи:

	% од акциите со право на глас
Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft	100%
	100%

Во март 2020 година дојде до промена на сопственичката структура на Друштвото. Имено, Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft со седиште на ул. Herrengasse бр.18-20, 8010 Грац, Република Австрија, стана сопственик на 100% од акциите на Друштвото, со што стана нов единствен акционер.

Законски резерви

Резерва на сигурност

Според законската регулатива Друштвото треба да пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерва на сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период.

Со состојба 31 декември 2021 година вкупните законски резерви изнесуваат 192.835.567 денари (2020: 184.620.662 денари).

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Информации и обелоденувања кон Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

2.11 Капитал и резерви (продолжува)

Ревалоризациона резерва

Ревалоризационата резерва за финансиски средства расположливи за продажба го вклучува кумулативниот нето ефект од промените во објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба сè до моментот на нивното депризнавање или оштетување. Со состојба на 31 декември 2021 состојбата на ревалоризационата резерва го намалува капиталот на Друштвото и изнесува (415.302) денари (2020: зголемување за 2.727.969 денари).

	2021	2020
Почетна состојба	2.727.969	9.563.798
Намалување на ревалоризационата резерва по основ на реализирани добивки од фин.вложувања расположливи за продажба (белешка 2.4.2 и 3.2)	(20.195.384)	(7.389.915)
Зголемување на ревалоризационата резерва по основ на нереализирани добивки од фин.вложувања расположливи за продажба, нето (белешка 2.4.2)	17.052.113	554.086
	(415.302)	2.727.969

Нераспределена нето добивка

Со состојба на 31 декември 2021 година, Друштвото има нераспределена добивка од 108.647.467 денари (2020: 92.217.657 денари).

Во текот на 2021 и 2020 година, Друштвото нема исплатено дивиденда.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Информации и обелоденувања кон Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

2.12 Бруто технички резерви

Со состојба на 31 декември 2021 година, бруто технички резерви на Друштвото се состојат од следниве видови на резерви: бруто резерви за преносни премии, резерви за неистечени ризици, резерви за штети и резерви за бонуси и попусти.

	Бруто	Реосигурување	2021 Нето	Бруто	Реосигурување	2020 Нето
Состојба на 1 јануари	933.945.568	(67.483.413)	866.462.155	929.983.816	(92.005.302)	837.978.514
Движење на бруто резерви за штети	36.266.848	(19.886.628)	16.380.220	40.364.036	4.488.909	44.852.945
Движење на преносна премија	68.903.845	(70.832.798)	(1.928.953)	(19.999.510)	20.032.980	33.470
Преносна премија (неистечени ризици)	(870.749)	-	(870.749)	870.749	-	870.749
Резерви за бонуси и попусти	(4.354.181)	-	(4.354.181)	(17.273.523)	-	(17.273.523)
Сосотојба на 31 декември	1.033.891.331	(158.202.839)	875.688.492	933.945.568	(67.483.413)	866.462.155
Резерви за штети и за бонуси и попусти	Бруто	Реосигурување	Нето	Бруто	Реосигурување	Нето
Состојба на 01 јануари	478.577.434	(11.840.236)	466.737.198	455.486.921	(16.329.145)	439.157.776
Движење на резерви за настанати, пријавени штети	33.386.523	(20.452.859)	12.933.664	(7.405.442)	2.545.413	(4.860.029)
Движење на резерви на директни трошоци	-	-	-	-	-	-
Движење на резерви на индиректни трошоци	392.136	-	392.136	62.411	-	62.411
Движење на резерви за настанати, но непријавени штети	2.488.189	566.231	3.054.420	47.707.067	1.943.496	49.650.563
Резерви за бонуси и попусти	(4.354.181)	-	(4.354.181)	(17.273.523)	-	(17.273.523)
Состојба на 31 декември	510.490.101	(31.726.864)	478.763.237	478.577.434	(11.840.236)	466.737.198
Преносна премија	Бруто	Реосигурување	Нето	Бруто	Реосигурување	Нето
Состојба на 01 јануари	455.368.134	(55.643.177)	399.724.957	474.496.895	(75.676.157)	398.820.738
Полисирана премија во тековна година	1.124.297.921	(364.354.689)	759.943.232	963.579.047	(169.923.621)	793.655.426
Трошоци за бонуси и попусти	(26.973.310)	-	(26.973.310)	(29.043.319)	-	(29.043.319)
Заработената премија во тековната година	(1.029.291.515)	293.521.891	(735.769.624)	(953.664.489)	189.956.601	(763.707.888)
Сосотојба на 31 декември	523.401.230	(126.475.975)	396.925.255	455.368.134	(55.643.177)	399.724.957

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Информации и обелоденувања кон Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Бруто технички резерви (продолжува)

Движење во преносната премија и резервите за штети и бонуси и попусти во 2021 година:

	Осигурување од незгода	Здравствено осигурување	Осигурување на моторни возила	Осигурување на воздухоплови	Осигурување на пловни објекти	Осигурување на стока во превоз	Осигурување на имот од пожар	Други осигурувања на имот	Одговорност кон трети лица	Одговорност воздухоплови	Одговорност пловни објекти	Општа одговорност	Гаранции	Фин загуби	Осигурување на туристичка помош	Вкупно
Резервирања за преносна премија	43.331.228	55.647.509	38.909.655	213.973	55.970	321.260	99.919.311	61.369.591	188.785.634	454.806	242.363	26.032.413	2.491	124.982	7.990.045	523.401.230
Преносна премија за реосигурителот	(5.626)	(5.360.956)	(671.296)	(213.970)	-	-	(75.636.366)	(33.927.212)	-	(17.264)	-	(10.643.285)	-	-	-	(126.475.975)
Преносна премија (неистечени ризици)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нето преносна премија (намалена за прен премија за реосигурителот)	43.325.602	50.286.553	38.238.359	3	55.970	321.260	24.282.945	27.442.379	188.785.634	437.542	242.363	15.389.128	2.491	124.982	7.990.045	396.925.255
Резерви за штети	37.307.967	19.848.819	25.297.713	-	-	787.874	19.010.027	8.654.621	378.343.705	-	-	7.090.450	-	100.574	3.804.910	500.246.660
Резерви за бонуси и попусти	10.243.441	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.243.441
Промена во резерви за штети - IBNR, дел за реосигурување	(920.516)	-	-	-	-	-	(8.397.149)	-	-	-	-	-	-	-	-	(9.317.665)
Промена во резерви за штети - RBNS	(1.122.698)	(5.060)	-	-	-	-	(3.000.000)	-	-	-	-	(300.000)	-	(17.981.441)	-	(22.409.199)
Нето резерви за штети (намалена за пренесениот дел на реосигурителот)	45.508.194	19.843.759	25.297.713	-	-	787.874	7.612.878	8.654.621	378.343.705	-	-	6.790.450	-	(17.880.867)	3.804.910	478.763.237
	88.833.796	70.130.311	63.536.072	3	55.970	1.109.134	31.895.823	36.097.000	567.129.339	437.542	242.363	22.179.578	2.491	(17.755.885)	11.794.955	875.688.492

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Информации и обелоденувања кон Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Бруто технички резерви (продолжува)

Движење во преносната премија и резервите за штети и бонуси и попусти во 2020 година:

	Осигурување од незгода	Здравствено осигурување	Осигурување на моторни возила	Осигурување на воздухоплови	Осигурување на пловни објекти	Осигурување на стока во превоз	Осигурување на имот од пожар	Други осигурувања на имот	Одговорност кон трети лица	Одговорност воздухоплови	Одговорност пловни објекти	Општа одговорност	Гаранции	Фин загуби	Осигурување на туристичка помош	Вкупно
Резервирања за преносна премија	63.305.329	48.453.366	42.266.358	423.836	23.559	1.033.843	46.368.087	48.724.175	176.562.680	516.328	230.428	23.183.685	14.946	122.662	3.268.105	454.497.385
Преносна премија за реосигурителот	(10.48)8	(4.836.853)	(658.365)	(423.836)	-	(240)	(20.688.660)	(20.799.827)	-	(313.727)	-	(7.911.181)	-	-	-	(55.643.177)
Преносна премија (неистечени ризици)	-	-	870.749	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	870.749
Нето преносна премија (намалена за прен премија за реосигурителот)	63.294.841	43.616.513	42.478.742	-	23.559	1.033.603	25.679.427	27.924.348	176.562.680	202.601	230.428	15.272.504	14.946	122.662	3.268.105	399.724.957
Резерви за штети	46.742.914	15.070.716	35.565.615	-	-	535.869	13.889.963	10.381.840	330.911.788	-	-	7.000.602	-	35.000	3.845.504	463.979.811
Резерви за бонуси и попусти	14.597.622	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14.597.622
Промена во резерви за штети - IBNR, дел за реосигурување	(1.509.488)	-	-	-	-	-	(8.374.408)	-	-	-	-	-	-	-	-	(9.883.896)
Промена во резерви за штети - RBNS	(1.801.340)	(133.000)	-	-	-	-	(22.000)	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.956.340)
Нето резерви за штети (намалена за пренесениот дел на реосигурителот)	58.029.708	14.937.716	35.565.615	-	-	535.869	5.493.555	10.381.840	330.911.788	-	-	7.000.602	-	35.000	3.845.504	466.737.197
	121.324.549	58.554.229	78.044.357	-	23.559	1.569.472	31.172.982	38.306.188	507.474.468	202.601	230.428	22.273.106	14.946	157.662	7.113.609	866.462.154

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
И Информации и обелоденувања кон Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

2.13 Останати резерви

	2021	2020
Резерви за отпремнини на вработени	1.047.868	-
Резерви за јубилејни награди на вработени	2.457.598	-
	3.505.466	-

Друштвото во 2021 година пресмета трошоци за резервирања за вработените во износ од 3.505.466 денари, од кои трошоци од резервирања за отпремнини на износ од 1.047.868 и трошоци од резервирања за јубилејни награди во износ од 2.457.598 денари.

2.14 Одложени и тековни даночни обврски

	2021	2020
Одложени даночни обврски	380.569	-
Тековни даночни обврски	6.497.124	1.054.066
	6.877.693	1.054.066

Во 2021 година, Друштвото го примени МСС 12 за целите на финансиското известување, односно евидентирање на одложени даночни средства и одложени даночни обврски произлезени од одбитните или оданочивите времени разлики меѓу сметководствената вредност на одредено средство/обврска и неговата даночна основица.

Со состојба на 31 декември 2021 година, Друштвото евидентира одложени даночни обврски во висина од 380.569 денари, од кои 273.687 денари се врз основа на пресметаната нереализирана добивка која ја признава и евидентира како ревалоризациона резерва од финансиските вложувања класифицирани како расположливи за продажба.

2.15 Обврски

Друштвото евидентираше обврски од непосредни работи на осигурување

	2021	2020
Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	15.234.006	9.598.803
Обврски спрема осигуреници	536.412	2.488.419
Обврски од непосредни работи во осигурување	8.260	55.470
Обврски по основ на нето плати, придонеси за плати и други обврски за вработени	13.560.057	13.038.105
Обврски спрема добавувачи	4.689.732	3.291.028
Останати обврски од непосредни работи на осигурување		
- обврски кон ГФ	963.946	1.776.431
- обврски за провизии по основ на застапување	2.273.672	1.580.611
- обврски за противпожарен придонес и др. законски обврски	2.583.019	2.298.468
- обврски по основ на бонуси и попусти кои зависат и не зависат од резултатот	-	5.140.753
- останати обврски	2.777.601	2.389.767
Останати обврски	3.108.190	2.010.076
	45.734.895	43.667.931

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Информации и обелоденувања кон Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

2.16 Пасивни временски разграничувања

	2021	2020
Однапред пресметани трошоци за реосигурување	97.315.616	31.782.838
Однапред пресметани трошоци за брокери, туристички агенции и застапници	13.384.093	7.505.112
Останати однапред пресметани трошоци	1.678.541	3.261.011
	112.378.250	42.548.961

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 И Информации и обелоденувања кон Извештајот за финансиска состојба (Биланс на состојба) (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

3. Информации и обелоденувања кон Билансот на успех (Извештај за сеопфатна добивка)

3.1 Заработена премија

Реализирани премии за годината која заврши на 31 декември 2021 година

	Бруто полисирана премија за осигурување	Промена во бруто резерви за преносна премија	Промена во бруто резерви за преносна премија (неистечени ризици)	Бруто полисирана премија предадена на реосигурителите	Промена во бруто резерва за преносна премија – дел за реосигурување (Белешка 2.5)	Нето приходи од премија од осигурување
Осигурување од незгода	81.661.469	19.974.101	-	(7.826.177)	(4.862)	93.804.531
Здравствено осигурување	104.010.595	(7.194.143)	-	(14.707.924)	524.103	82.632.631
Осигурување на моторни возила	77.567.005	3.356.703	870.749	(1.350.007)	12.931	80.457.381
Осигурување на воздухоплови	78.100.000	209.863	-	(78.099.999)	(209.866)	(2)
Осигурување на пловни објекти	185.158	(32.412)	-	-	-	152.746
Осигурување на стока во превоз	2.729.441	712.583	-	-	(240)	3.441.784
Осигурување на имот од пожар	200.840.435	(53.551.224)	-	(158.059.381)	54.947.706	44.177.536
Други осигурувања на имот	99.099.990	(12.645.416)	-	(49.091.908)	13.127.385	50.490.051
Одговорност на трети лица	378.356.791	(12.222.954)	-	(9.133.649)	-	357.000.188
Одговорност воздухоплови	6.876.006	61.522	-	(6.299.999)	(296.463)	341.066
Одговорност пловни објекти	495.840	(11.935)	-	-	-	483.905
Општа одговорност	69.484.371	(2.848.728)	-	(39.785.645)	2.732.104	29.582.102
гаранции	8.789	12.455	-	-	-	21.244
Финансиски загуби	273.886	(2.321)	-	-	-	271.565
Осигурување на туристичка помош	24.608.145	(4.721.940)	-	-	-	19.886.205
Вкупно	1.124.297.921	(68.903.845)	870.749	(364.354.689)	70.832.798	762.742.934

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Информации и обелоденувања кон Извештајот за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Реализирани премии за годината која заврши на 31 декември 2020 година

	Бруто полисирана премија за осигурување	Промена во бруто резерви за преносна премија	Промена во бруто резерви за преносна премија (неистечени ризици)	Бруто полисирана премија предадена на реосигурителите	Промена во бруто резерва за преносна премија – дел за реосигурување (Белешка 2.5)	Нето приходи од премија од осигурување
Осигурување од незгода	133.116.162	(22.150.723)	-	(6.291.116)	(408.479)	104.265.844
Здравствено осигурување	112.794.783	(20.611.996)	-	(13.713.130)	455.701	78.925.358
Осигурување на моторни возила	83.717.294	3.914.565	(870.749)	(1.324.004)	(37.284)	85.399.822
Осигурување на воздухоплови	2.483.434	3.477.656	-	(2.483.434)	(3.477.657)	(1)
Осигурување на пловни објекти	73.722	17.495	-	-	-	91.217
Осигурување на стока во превоз	4.982.673	931.751	-	(87.708)	43	5.826.759
Осигурување на имот од пожар	124.864.894	(5.978.801)	-	(81.122.495)	11.169.127	48.932.725
Други осигурувања на имот	76.911.462	17.984.100	-	(23.411.908)	(21.731.165)	49.752.489
Одговорност на трети лица	351.528.101	26.775.412	-	(10.593.198)	-	367.710.315
Одговорност воздухоплови	1.617.439	933.396	-	(1.363.779)	(835.630)	351.426
Одговорност пловни објекти	414.600	(41.809)	-	-	-	372.791
Општа одговорност	58.860.518	7.342.956	-	(29.532.849)	(5.167.636)	31.502.989
гаранции	71.520	60.064	-	-	-	131.584
Финансиски загуби	273.733	2.692	-	-	-	276.425
Осигурување на туристичка помош	11.868.712	7.342.752	-	-	-	19.211.464
Вкупно	963.579.047	19.999.510	(870.749)	(169.923.621)	(20.032.980)	792.751.207

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Информации и обелоденувања кон Извештајот за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

3.2 Приходи од вложувања

	2021	2020
Приходи од вложувања		
Приходи од камати од државни обврзници и државни записи	11.557.281	10.164.276
Приходи од камати од орочени депозити во банки	8.492.154	9.659.319
Приходи од камати од тековни сметки во банки	3.308	-
Приходи од камати од Гарантен Фонд	248.666	319.829
Приходи од камати	20.301.409	20.143.424
Позитивни курсни разлики	4.298.990	2.148.490
Нереализирани добивки од сведување на објективна вредност на вложувања за тргување	20.700.953	29.185.598
Реализирани добивки од продажба на вложувања (во инвестициски фондови) расположливи за продажба	20.436.907	7.389.915
Реализирани добивки од продажба на вложувања за тргување	98.270	290.582
Дисконт на државни обврзници	-	228.231
Приходи од дивиденди	730.315	1.218.069
Останати приходи од вложувања	730.315	1.446.300
Вкупно приходи од вложувања	66.566.844	60.604.309

3.3 Останати осигурително технички приходи, намалени за реосигурување

	2021	2020
Приходи од Гарантен Фонд од реализирани регресни побарувања и надомест за обработка на штети	3.792.193	3.165.182
Приходи од друштва за обработка на штети - услужни штети	1.898.402	1.408.532
Останато	2.002.618	1.749.148
	7.693.213	6.322.862

3.4 Останати приходи

	2021	2020
Приходи од камати и судски трошоци од наплатени побарувања по судски пат	1.987.046	2.029.812
Капитална добивка од продажба на материјални средства	-	2.585.723
Останати приходи	5.009.650	2.608.438
	6.996.696	7.223.973

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Информации и обелоденувања кон Извештајот за сеопфатна добивка (Биланс на успех) (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година

(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

3.5 Настанати штети

	2021	Бруто 2020	2021	Реосигурување 2020	2021	Нето 2020
Настанати, исплатени штети во тековната година	362.047.821	373.301.029	4.982.309	9.432.471	357.065.512	363.868.558
Промени во резервите за настанати, пријавени штети	33.778.659	(7.343.031)	20.452.859	(2.545.413)	13.325.800	(4.797.618)
Промени во резервите за настанати, но непријавени штети	2.488.189	47.707.067	(566.231)	(1.943.496)	3.054.420	49.650.563
Приходи од регресни побарувања	(4.455.382)	(4.039.855)	-	-	(4.455.382)	(4.039.855)
Настанати штети (нето трошоци за штети)	393.859.287	409.625.210	24.868.937	4.943.562	368.990.350	404.681.648

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Информации и обелоденувања кон Билансот на успех (Извештајот за сеопфатна добивка) (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Настанати штети (продолжува)

Анализа на настанати штети за годината која заврши на 31 декември 2021 година

	Вкупно исплатени штети	Промени во брuto резервите за штети	Учество на реосигурит елите во исплатени штети	Учество на реосигурит елите во промените во резервите за штети	Приход од брuto реализиран и регресни пбарувања	Нето
Осигурување од незгода	67.297.158	(9.434.947)	(2.527.624)	1.267.614	-	56.602.201
Здравствено осигурување	62.738.957	4.778.102	(1.950.614)	127.940	-	65.694.385
Осигурување на моторни возила	38.981.333	(10.267.902)	-	-	(1.341.611)	27.371.820
Осигурување на воздухоплови	-	-	-	-	-	-
Осигурување на пловни објекти	-	-	-	-	-	-
Осигурување на стока во превоз	128.413	252.005	-	-	-	380.418
Осигурување на имот од пожар	14.310.720	5.120.064	(494.131)	(3.000.741)	-	15.935.912
Други осигурувања на имот	10.670.171	(1.727.219)	-	-	(3.036)	8.939.916
Одговорност на трети лица	152.625.297	47.431.917	-	(17.981.441)	(3.110.735)	178.965.038
Одговорност воздухоплови	-	-	-	-	-	-
Одговорност пловни објекти	-	-	-	-	-	-
Општа одговорност	6.991.079	89.848	(9.940)	(300.000)	-	6.770.987
кредити	-	-	-	-	-	-
финансиски загуби	196.367	65.574	-	-	-	261.941
Осигурување на туристичка помош	8.108.326	(40.594)	-	-	-	8.067.732
Вкупно	362.047.821	36.266.848	(4.982.309)	(19.886.628)	(4.455.382)	368.990.350

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Информации и обелоденувања кон Билансот на успех (Извештајот за сеопфатна добивка) (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Настанати штети (продолжува)

Анализа на настанати штети за годината која заврши на 31 декември 2020 година

	Вкупно исплатени штети	Промени во брuto резервите за штети	Учество на реосигурите лите во исплатени штети	Учество на реосигурит елите во промените во резервите за штети	Приход од брuto реализиран и регресни пбарувања	Нето
Осигурување од незгода	79.707.529	(3.591.533)	(2.352.555)	634.971	-	74.398.412
Здравствено осигурување	46.415.939	4.209.511	(835.542)	98.672	-	49.888.580
Осигурување на моторни возила	54.608.100	(603.212)	-	-	(1.099.400)	52.905.488
Осигурување на воздухоплови	-	-	-	-	-	-
Осигурување на пловни објекти	-	-	-	-	-	-
Осигурување на стока во превоз	15.396	356.037	-	-	-	371.433
Осигурување на имот од пожар	18.275.113	(8.405.627)	(4.603.610)	3.418.266	-	8.684.142
Други осигурувања на имот	14.074.339	2.239.179	-	-	(62.592)	16.250.926
Одговорност на трети лица	147.651.434	45.532.565	-	-	(2.877.863)	190.306.136
Одговорност воздухоплови	-	-	-	-	-	-
Одговорност пловни објекти	-	-	-	-	-	-
Општа одговорност кредити	7.168.597	2.574.285	(1.640.764)	337.000	-	8.439.118
финансиски загуби	-	35.000	-	-	-	35.000
Осигурување на туристичка помош	5.384.582	(1.982.169)	-	-	-	3.402.413
Вкупно	373.301.029	40.364.036	(9.432.471)	4.488.909	(4.039.855)	404.681.648

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Информации и обелоденувања кон Билансот на успех (Извештајот за сеопфатна добивка) (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

3.6 Промена во останати технички резерви, нето од реосигурување

Согласно Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви, Друштвото издвојува резерви за бонуси и попусти во висина еднаква на сумите кои осигурениците имаат право да ги примат врз основа на право на учество на добивка, како и други права кои произлегуваат од договорите за осигурување, право на делумно намалување на премии (попусти) и право на враќање на дел од премијата

3.7 Трошоци за бонуси и попусти, нето од реосигурување

Во тек на 2021 година вкупните трошоци за бонуси и попусти изнесуваат 26.973.310 денари од кои 3.598.980 денари се трошоци за бонуси (добра деловна соработка) и 23.374.330 денари се трошоци за попусти (навремено плаќање на премијата) (2020: 29.043.319 денари од кои трошоците за бонуси изнесуваат 2.264.641 денари и трошоци за попусти 26.778.678 денари).

3.8 Нето трошоци за спроведување на осигурувањето

Трошоци за стекнување

	2021	2020
Плати за вработени – продажба	95.478.001	92.806.303
Провизија	59.348.061	50.563.786
Реклама	11.144.991	10.265.148
Печатени полиси	1.851.023	1.829.358
Надворешна репрезентација	4.728.071	5.043.223
Промена во одложени трошоци за стекнување	(3.517.057)	33.238.975
	169.033.090	193.746.793

Во 2019 година, Друштвото изврши пресметка/проектија на одложените трошоци за стекнување на 31.12.2019 година и ги процени ефектите од целосна примена на барањата на правилникот во однос на признавањето на одложени трошоци за стекнување. Со состојба на 31 декември 2020 година, Друштвото изврши целосно прилагодување кон Упатството за примена на контниот план за друштвата за осигурување и реосигурување (Службен весник на РСМ 170/2020) во однос на пресметката на одложените трошоци за стекнување.

Согласно измените на Правилникот за контен план за друштвата за осигурување и реосигурување, трошоците за провизија ги вклучуваат сите износи на провизија кои се однесуваат на склучени договори за осигурување (полиси) во тековниот пресметковен период, без разлика дали истите во целост или делумно се однесуваат на наредниот пресметковен период. Книжење на товар на ова konto за износот на провизија кој е договорен со застапникот односно посредникот се врши во моментот на сметководствено евидентирање (признавање) на приходот по основ на бруто полисирана премија за осигурување по однос на конкретен договор за осигурување (полиса) за кој провизијата се однесува (без оглед на начинот и времето на исплата на провизијата договорен со застапникот односно посредникот).

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Информации и обелоденувања кон Билансот на успех (Извештајот за сеопфатна добивка) (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Нето трошоци за спроведување на осигурување (продолжува)

Во продолжение е прикажана промената во одложените трошоци за стекнување за годините кои што завршуваат на 31 декември 2021 и 2020 година:

	2021	2020
Одложени трошоци за премија – аквизиција (движење)	36.576	26.535.242
Одложени трошоци за премија – брокери (движење)	(3.553.633)	6.703.733
Движење на одложените трошоци за полисирана премија	(3.517.057)	33.238.975

3.9 Административни трошоци

	2021	2020
Трошоци за вработените	63.873.651	62.209.353
-плати администрација	54.790.615	54.966.180
-останати трошоци за вработени	5.577.570	7.243.173
-трошоци од резервирања за отпремнини и јубилејни награди	3.505.466	-
Закупнина	20.287.758	26.966.654
Закупнина за средства за работа	786.789	449.431
Трошоци за надоместоци на членови на органи на управување	-	6.823.518
Телефонски трошоци	7.705.456	7.277.267
Спонзорства и репрезентација	3.244.741	2.869.272
Амортизација на материјални и нематеријални средства	3.907.644	4.419.762
Трошоци за услуги од физички лица	14.416.070	14.732.685
Надомест за користење на сопствено возило	6.901.731	6.518.844
Комунални услуги	3.466.772	3.788.908
Трошоци за обезбедување	21.240	1.656.672
Банкарски услуги	3.600.437	3.369.729
Канцелариски материјали	1.061.491	1.343.942
Трошоци за премија за осигурување (менаџерско осигурување, здравствено осигурување за НО, УО и сл)	7.097.968	6.379.821
Трошоци за одржување	10.223.496	8.157.310
Трошоци за адвокати, нотарски услуги и извршители	1.016.721	2.282.420
Трошоци за превоз и службени патувања	1.305.424	1.210.241
Останати административни трошоци	9.907.716	7.164.003
Административни трошоци	158.825.105	167.619.832

Трошоците за надоместоци на Членови на Органи на управување во 2020 година се однесуваат на исплатени надоместоци на членови на претходниот Надзорен Одбор, заклучно со 30 март 2020 година. Започнувајќи од 1 април 2020 година до датумот на известување новоименуваниот Надзорен Одбор на Друштвото работи без надомест.

Трошоци за вработените

Трошоците за плата во Друштвото се евидентираат поделено, односно делот од платите во продажба се дел од трошоците за стекнување, додека платите за вработените во администрацијата и во процена и ликвидација на штети се прикажуваат како административни трошоци.

Обврските по основ на нето плати и придонеси на Друштвото се прикажани во вкупен износ.

	2021	2020
Нето плати	99.393.468	97.908.401
Придонеси и даноци	50.875.148	49.864.082
	150.268.616	147.772.483

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Информации и обелоденувања кон Билансот на успех (Извештајот за сеопфатна добивка) (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

3.10 Останати осигурителни технички трошоци, намалени за реосигурување

	2021	2020
Трошоци за исплата на штети од Гарантен Фонд по НН возила	12.563.349	13.172.660
Противпожарен придонес	4.558.813	4.454.017
Надомест за здравствено осигурување	3.818.359	3.473.094
Надомест за Агенција за супервизија на осигурување	8.104.550	8.543.679
Трошоци за Национално биро за осигурување	2.822.708	3.065.926
Судски трошоци за регресни постапки од Национално биро за осигурување	1.021.779	1.009.798
Останати трошоци	261.806	267.708
	33.151.364	33.986.882

3.11 Вредносно усогласување на побарувања по основ на премија

	2021	2020
Исправка на вредност на побарувања од осигуреници (Белешка 2.7)	35.314.540	15.799.844
Ослободување на исправка на вредноста на побарувања од осигуреници (Белешка 2.7)	(17.040.022)	(18.433.648)
Наплатено отпишано побарување	(21.808)	(3.909)
	18.252.710	(2.637.713)

3.12 Останати расходи, вклучувајќи и вредносни усогласувања

	2021	2020
Исправка на вредноста на останати побарувања од непосредни работи на осигурување (Белешка 2.7)	3.563.117	3.046.250
Ослободување на исправка на вредноста на непосредни работи на осигурување (Белешка 2.7)	(2.781.548)	(574.154)
Исправка на вредност на депозити (Белешка 2.4.4)	-	10.534.371
Исправка на вредност на парични средства и останати парични еквиваленти (Белешка 2.9)	-	1.842.262
Останати финансиски расходи	7.051.885	793.383
	7.833.454	15.642.112

3.13 Даночен расход

	2021	2020
Тековен даночен трошок (данок на добивка)	12.193.331	6.141.094
Одложен данок на добивка	-	-
	12.193.331	6.141.094

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Информации и обелоденувања кон Билансот на успех (Извештајот за сеопфатна добивка) (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Во продолжение е усогласувањето на вкупниот даночен расход со билансот на успех за годините што завршуваат на 31 декември 2021 и 2020 година:

	2021	2020
Добивка пред оданочување	101.831.409	30.785.809
Одбитни трошоци за даночни цели	21.563.511	32.278.583
Даночна основица	123.394.920	63.064.392
Намалување на даночна основа		
- Дивиденди	-	(347.000)
- Износ на извршени вложувања од добивката (реинвестирана)	(1.461.610)	(1.306.452)
Даночна основица со намалување	121.933.310	61.410.940
Пресметан данок на добивка по стапка од 10%	12.193.331	6.141.094
Пресметан данок на добивка по стапка од 10%	12.193.331	6.141.094
Ефективна даночна стапка	11,97%	19,95%

3.14 Заработка по акција

Основната заработка по акција е пресметана така што нето добивката за годината која припаѓа на обичните акционери се дели со пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината:

	2021	2020
Заработувачка која припаѓа на акционерите	89.638.078	24.644.715
Намалено за: дивиденди за приоритетните акции	-	-
Нето добивка која припаѓа на имателите на обични акции	89.638.078	24.644.715
Пондериран просечен број на обични акции	3.200	3.200
Основна заработка по акција (денари по акција)	28.012	7.701

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

4. Вон билансна евиденција

Со состојба на 31 декември 2021 и 2020 година структурата на вонбилансната евиденција е како што следи:

	2021	2020
Нереализирани регресни побарувања	68.892.981	60.855.031
Гаранции и други облици на емство	5.613.940	-
Резервации по штети - ГФ	33.503.792	32.232.170
Резервации по приходи - пакет доверба и попуст пакет доверба	158.070.938	156.059.471
	266.081.651	249.146.672

Резервациите по приходи - пакет доверба и попуст пакет доверба во износ од 158.079.938 денари се однесуваат на одобрени попусти за склучени договори за лојалност за период од повеќе од една година (најчесто 3 или 5 години). Согласно клаузулите на договорите за лојалност, доколку клиентот предвремено го раскине договорот, Друштвото има право на наплата на претходно одобрениот попуст од клиентот.

5. Побарувања и обврски од друштва во група - подружници, придружни друштва и заеднички контролирани ентитети

Трансакции со поврзани страни

Состојбата на 31 декември 2021 година и трансакциите со поврзани лица во текот на годината биле како што следи:

2021 година	Клучен раководен кадар	Останати поврзани лица	Вкупно
Вкупно средства	946.748	-	946.748
Побарувања	946.748	-	946.748
Побарувања од осигуреници по основ на премија за осигурување	473.310	-	473.310
Останати побарувања	473.438	-	473.438
Вонбилансна евиденција	-	124.145	124.145
Регрес	-	124.145	124.145
Вкупно обврски	2.479.744	47.000	2.526.744
Обврски	2.479.744	47.000	2.526.744
Обврски спрема осигуреници по основ на штети, суми на осигурување и други договорени износи	-	-	-
Останати обврски	2.479.744	47.000	2.526.744
Вонбилансна евиденција	-	124.145	124.145
Регрес	-	124.145	124.145
Вкупно приходи	876.482	-	876.482
Расходи			
Закупнина	-	11.455.139	11.455.139
Останати расходи	-	214.161	214.161
Вкупно расходи	-	11.669.300	11.669.300
Краткорочни користи за клучен раководен кадар	38.561.898	-	38.561.898

Во март 2020 година дојде до промена на сопственичката структура на Друштвото. Имено, Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft AG со седиште на ул. Herrngasse бр.18-20, 8010 Грац, Република Австрија, стана сопственик на 100% од акциите на Друштвото, со што стана нов единствен акционер.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

5. Побарувања и обврски од друштва во група - подружници, придружни друштва и заеднички контролирани ентитети (продолжува)

Трансакции со поврзани страни (продолжува)

Пред промената на сопственичката структура, единствен акционер на Друштвото беше GOFI - GROUP OF FINANCE AND INVESTMENT SA, SWITZERLAND, кој беше воедно и акционер во други правни субјекти, вклучувајќи друштва и финансиски институции, кои заедно ја претставуваат “Гофи Групација”.

Во табелата подолу се прикажани салдата на побарувањата и обврските и трансакциите со поврзани лица во текот на годината заклучно со 31 декември 2020 година. Трансакциите со претходните поврзани страни (приходи и расходи) се прикажани за периодот од 1 јануари 2020 заклучно со 31 март 2020 година кој се смета за датум на промена на сопственичката структура, додека состојбата на побарувањата и обврските е заклучно со 31 декември 2020. Трансакциите со новите поврзани страни (приходи и расходи) вклучуваат трансакции за периодот од 1 април 2020 до 31 декември 2020 година како и состојби на побарувања и обврски на 31 декември 2020 година.

2020 година	Клучен раководен кадар	Останати поврзани лица	Вкупно
Вкупно средства	857.598	-	857.598
Побарувања	857.598	-	857.598
Побарувања од осигуреници по основ на премија за осигурување	442.343	-	442.343
Останати побарувања	415.255	-	415.255
Вложувања	-	-	-
Дадени депозити	-	-	-
Вонбилансна евиденција	-	124.145	124.145
Регрес	-	124.145	124.145
Вкупно обврски	2.678.489	-	2.678.489
Обврски	2.678.489	-	2.678.489
Обврски спрема осигуреници по основ на штети, суми на осигурување и други договорени износи	-	-	-
Останати обврски	2.678.489	-	2.678.489
Вонбилансна евиденција	-	124.145	124.145
Регрес	-	124.145	124.145
Вкупно приходи	813.934	3.337.558*	4.151.492
Вкупно расходи	-	12.802.430**	12.802.430
Краткорочни користи за клучен раководен кадар	49.838.448***	-	49.838.448*

Забелешка: Новиот Надзорен одбор на Друштвото од моментот на неговото назначување работи без надомест во 2020 година.

*Вкупните приходи од 3.337.558 МКД содржат приходи во износ од 3.293.721 МКД кои се однесуваат на претходниот акционер и со него поврзаните лица остварени во периодот од 1 јануари 2020 година до 31 март 2020 година.

**Вкупните расходи од 12.802.430 МКД се однесуваат на претходниот акционер и со него поврзаните лица и се настанати во периодот од 1 јануари 2020 година до 31 март 2020 година.

***Краткорочните користи за клучниот раководен кадар ги вклучуваат надоместочите за претходниот состав на Надзорниот одбор, во периодот од 01 јануари 2020 до 31 март 2020

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

5. Побарувања и обврски од друштва во група - подружници, придружни друштва и заеднички контролирани ентитети (продолжува)

Трансакции со поврзани страни (продолжува)

Трансакции со Национално биро за осигурување

	2021	2020
Вложувања во заеднички контролирани ентитети	14.874.787	16.081.216
Побарувања од Национално Биро за Осигурување	3.108.935	1.644.484
Приходи од вложувања	248.666	319.829
Приходи за обработка на штети	439.725	550.425
Приходи од реализирани регресни побарувања	3.352.468	2.614.757
Трошоци	16.407.836	17.248.384

6. Податоци за коефициент на штети, коефициентот на трошоци и комбиниран коефициент на штети - по класи на осигурување

Согласно Правилникот за минимални стандарди за пресметка на техничките резерви издаден од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето на Република Северна Македонија, Друштвото ги пресметува коефициентот на штети, коефициентот на трошоци и комбинираниот коефициент.

Коефициент на штети

Годишен коефициент на штета по класа на осигурување претставува сооднос меѓу настанатите штети и нето заработената премија за одредена класа на осигурување, искажан како децимален број заокружен на четири децимали. Во следната табела е прикажан коефициентот на штети за 2021 година.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
 (Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

6. Податоци за коефициент на штети, коефициентот на трошоци и комбиниран коефициент на штети - по класи на осигурување (продолжува)

Комбиниран коефициент, бруто

31.12.2021	Коефициент на штети, бруто	Коефициент на трошоци, бруто	Комбиниран коефициент, бруто
Вкупно	37,33%	38,44%	75,77%
незгода	52,65%	32,68%	85,33%
здравствено	69,74%	34,75%	104,49%
каска моторни возила	35,48%	39,34%	74,83%
каска шински возила	0,00%	0,00%	0,00%
каска воздухоплови	0,00%	24,65%	24,65%
каска пловни објекти	0,00%	251,10%	251,10%
карго	11,01%	39,53%	50,54%
имот од пожар и др.опасн.	13,19%	39,24%	52,43%
имот останато	10,34%	40,21%	50,55%
АО (вкупно)	55,33%	43,16%	98,50%
одговорност воздухоплови	0,00%	24,45%	24,45%
одговорност пловни објекти	0,00%	26,74%	26,74%
општа одговорност	4,17%	34,23%	38,40%
кредити	0,00%	0,00%	0,00%
гаранции	0,00%	(9,09%)	(9,09%)
финансиски загуби	95,96%	53,47%	149,42%
правна заштита	0,00%	0,00%	0,00%
туристичка помош	40,57%	50,98%	91,55%

31.12.2020	Коефициент на штети, бруто	Коефициент на трошоци, бруто	Комбиниран коефициент, бруто
Вкупно	40,30%	43,58%	83,88%
незгода	53,03%	46,10%	99,13%
здравствено	54,95%	42,31%	97,26%
каска моторни возила	61,63%	55,64%	117,27%
каска шински возила	0,00%	0,00%	0,00%
каска воздухоплови	0,00%	0,00%	0,00%
каска пловни објекти	0,00%	57,70%	57,70%
карго	6,28%	44,61%	50,89%
имот од пожар и др.опасн.	8,25%	24,71%	32,95%
имот останато	17,18%	39,08%	56,27%
АО (вкупно)	51,08%	49,92%	101,00%
одговорност воздухоплови	0,00%	0,00%	0,00%
одговорност пловни објекти	0,00%	45,59%	45,59%
општа одговорност	14,72%	32,03%	46,75%
кредити	0,00%	0,00%	0,00%
гаранции	0,00%	0,00%	0,00%
финансиски загуби	12,66%	0,00%	12,66%
правна заштита	0,00%	0,00%	0,00%
туристичка помош	17,74%	51,59%	69,33%

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година

(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

6. Податоци за коефициент на штети, коефициентот на трошоци и комбиниран коефициент на штети - по класи на осигурување (продолжува)

Комбиниран коефициент, нето

31.12.2021	Коефициент на штети, нето	Коефициент на трошоци, нето	Комбиниран коефициент, нето
Вкупно	49,10%	47,12%	96,22%
незгода	58,39%	33,81%	92,20%
здравствено	81,86%	37,11%	118,97%
каска моторни возила	36,08%	40,01%	76,08%
каска шински возила	0,00%	0,00%	0,00%
каска воздухоплови	0,00%	0,00%	0,00%
каска пловни објекти	0,00%	251,10%	251,10%
карго	11,01%	39,53%	50,54%
имот од пожар и др.опасн.	37,19%	96,59%	133,78%
имот останато	17,71%	58,44%	76,15%
АО (вкупно)	51,75%	44,26%	96,01%
одговорност воздухоплови	0,00%	117,05%	117,05%
одговорност пловни објекти	0,00%	26,74%	26,74%
општа одговорност	8,93%	65,82%	74,75%
кредити	0,00%	0,00%	0,00%
гаранции	0,00%	(9,09%)	(9,09%)
финансиски загуби	95,96%	53,47%	149,42%
правна заштита	0,00%	0,00%	0,00%
туристичка помош	40,57%	50,98%	91,55%

31.12.2020	Коефициент на штети, нето	Коефициент на трошоци, нето	Комбиниран коефициент, нето
Вкупно	49,32%	53,09%	102,41%
незгода	54,79%	48,38%	103,17%
здравствено	63,24%	49,42%	112,66%
каска моторни возила	62,60%	55,57%	118,17%
каска шински возила	0,00%	0,00%	0,00%
каска воздухоплови	0,00%	0,00%	0,00%
каска пловни објекти	0,00%	57,70%	57,70%
карго	6,37%	45,28%	51,66%
имот од пожар и др.опасн.	17,61%	60,03%	77,64%
имот останато	32,77%	73,73%	106,51%
АО (вкупно)	52,55%	49,93%	102,48%
одговорност воздухоплови	0,00%	0,00%	0,00%
одговорност пловни објекти	0,00%	45,59%	45,59%
општа одговорност	26,79%	67,32%	94,11%
кредити	0,00%	0,00%	0,00%
гаранции	0,00%	0,00%	0,00%
финансиски загуби	12,66%	0,00%	12,66%
правна заштита	0,00%	0,00%	0,00%
туристичка помош	17,74%	51,59%	69,33%

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година
(Сите износи се изразени во денари, освен доколку не е поинаку наведено)

7. Потенцијални и преземени обврски

Судски спорови

Друштвото во своето работење е вклучено во судски спорови каде што е тужено. Овие судски спорови произлегуваат од барања за надомест на штета врз основа на осигурување, за коишто Друштвото има евидентирано во своите финансиски извештаи соодветен износ на резерва за штети која се базира на извршената проценка на висина на штети со состојба 31 декември 2021 година. Раководството верува дека крајниот ефект од овие спорови нема материјално да се разликува од веќе утврдената и евидентирана резерва за штети и со тоа нема да има материјално влијание врз резултатите на Друштвото со состојба 31 декември 2021 година.

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на раководството на Друштвото и на датумот на овие извештаи не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по овој основ.

Обврски за набавка на материјални и нематеријални средства

Не постојат обврски на набавка на материјални и нематеријални средства на денот на известување кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

Пензиски планови

Друштвото во 2021 година пресмета трошоци за резервирања за вработените во износ од 3.505.466 денари од кои трошоци од резервирања за отпремнини на износ од 1.047.868 и трошоци од резервирања за јубилејни награди во износ од 2.457.466 денари.

8. Настани по датумот на известување

По 31 декември 2021 година – датумот на известување, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

Еуролинк Осигурување А.Д., Скопје

Прилози

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година

Прилог 1 – Годишна сметка

2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Ид. раб.		Период						Контролор				Резервни кодекси												
Идентификационен број																								

Назив на друштвото Еуролинк Осигурување АД Скопје
 Адреса, седиште и телефон ул. Никола Кљусев бр.2 Скопје тел. 32-89-303
 Адреса за е-пошта eurolink@eurolink.com.mk
 Ид на работа Неживотно осигурување
 Единствен даночен број 4030002461596

БИЛАНС НА СОСТОЈБАТА (ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА) на ден 31.12.2021 година

Ред бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Износ	
			Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5
1.	АКТИВА:	001		
	А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)		1,612,756	1,885,744
2.	Гудвил	002		
3.	Останати нематеријални средства	003	1,612,756	1,885,744
4.	Б. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (005+008+009+010+011+012)	004	9,005,449	7,776,895
5.	Недвижности (006+007)	005		
5а.	Земјиште	006		
5б.	Градежни објекти	007		
6.	Постројки и опрема	008	8,169,086	6,940,532
7.	Транспортни средства	009		
8.	Аванси за набавка на материјални средства	010		
9.	Материјални средства во подготовка	011		
10.	Останати материјални средства	012	836,363	836,363
11.	В.ВЛОЖУВАЊА (014+015+021+040)	013	1,154,085,937	1,024,016,236
12.	1.ВЛОЖУВАЊА ВО МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ НЕ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА	014		
13.	11.ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА (016+017+018+019+020)	015	14,934,787	16,081,216

Ред бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Износ	
			Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5
14.	Вложувања во акции, удели и сопственички хартии од вредност во подружници	016		
15.	Вложувања во акции, удели и сопственички хартии од вредност во придружени друштва и заеднички контролирани друштва	017		
16.	Должнички хартии од вредност издадени од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани друштва	018		
17.	Побарувања по дадени заеми на подружници, придружени друштва и заеднички контролирани друштва	019		
18.	Останати финансиски вложувања во подружници, придружени друштва и заеднички контролирани друштва	020	14,934,787	16,081,216
19.	111.ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+034+035)	021	1,139,151,150	1,007,935,020
20.	Вложувања во хартии од вредност (023+026+030)	022	678,394,331	609,185,045
21.	Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до достасаност (024+025)	023	430,823,398	351,819,431
21.a	Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	024	0	0
21б.	Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	025	430,823,398	351,819,431
22.	Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба (027+028+029)	026	183,075,552	172,144,969
22.a.	Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	027		
22.б.	Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	028		
22.в.	Акции, удели и останати сопственички инструменти	029	183,075,552	172,144,969
23.	Вложувања во хартии од вредност според објективната вредност преку добивката или загубата (031+032+033)	030	64,495,381	85,220,645
23.a.	Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	031		
23.б.	Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	032		
23.в.	Акции, удели и останати сопственички инструменти	033	64,495,381	85,220,645
24.	Деривативни финансиски инструменти	034		
25.	Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	035	460,756,819	398,749,975

Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Износ	
			Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5
25.а.	Депозити	036		
25.б.	Дадени заеми обезбедени со хипотека	037	460,756,819	398,749,975
25.в.	Останати дадени заеми	038		
25.г.	Останати пласмани	039		
26.	IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	040		
27.	Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТРИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	041		
28.	Д. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	042		
28.а.	Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за преносни премии	043	158,202,839	67,483,413
28.б.	Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	044	126,475,975	55,643,177
28.в.	Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде осигуреникот го презема инвестицискиот ризик	045		
28.г.	Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	046		
28.д.	Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	047	31,726,864	11,840,236
28.ф.	Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизационата резерва (законски пропишана резерва за несигурно утврдена штета)	048		
28.д.	Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останати осигурително технички резерви	049		
29.	Г.ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	050		
30.	Е.ПОБАРУВАЊА (052+056+057)	051	319,833	0
31.	1.ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (053+054+055)	052	352,898,587	308,096,693
31.а.	Побарувања од осигуреници	053	332,143,404	284,096,053
31.б.	Побарувања од застапници и од посредници	054	332,143,404	284,096,053
31.в.	Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	055		
32.	11.ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	056		

Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	ИЗНОС	
			Тековна година	Претходна година

Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Износ	
			Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5
33.	111.ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (058+059+060+061)	057	20,755,183	24,000,640
34.	Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	058	11,506,806	11,520,347
35.	Побарувања по основ на вложувања	059	6,818,293	7,196,780
36.	Тековни даночни средства	060	70,529	2,774,402
37.	Останати побарувања	061	2,359,555	2,509,111
38.	Ж.ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	062	14,384,282	25,618,663
39.	З.ЗАЛИХИ	063		
40.	С.СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТУГУВАЊЕ НАМЕНЕТИ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	064		
41.	И.ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	065	97,909,842	85,875,964
42.	ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+004+013+041+042+050+051+062+063+064+065)	066	1,788,419,525	1,520,753,608
43.	Ј. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	067	266,081,651	249,146,672
44.	ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (069+070-071-072+073+074+079-080+081-082)	068	586,031,890	499,537,083
45.	І. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	069	195,326,080	195,326,080
46.	11.ПРЕМИИ НА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	070		
47.	Ш.СОПСТВЕНИ АКЦИИ (-)	071		
48.	ІV. ЗАПИШАН, НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ (-)	072		
49.	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА	073	-415,302	2,727,969
50.	VI. РЕЗЕРВИ (075+076+077+078)	074	192,835,567	184,620,662
50.а.	Законски резерви	075	192,835,567	184,620,662
50.б.	Резерви за сопствени акции	076		
50.в.	Статутарни резерви	077		
50.г.	Останати резерви	078		
51.	VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	079	108,647,467	92,217,657
52.	VIII. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА (-)	080		
53.	IX. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	081		
			89,638,078	24,644,715

1	2	3	4	5
54.	X. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	082		
55.	XI. ГЛАВНИНА НА СОПСТВЕНИЦИТЕ НА МАТИЧНОТО ДРУШТВО	083		
56.	XII. НЕКОНТРОЛИРАНО УЧЕСТВО	084		
57.	Б.СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	085		
58.	В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (087+088+089+090+091+092)	086		
58.а.	Бруто резерви за преносни премии	087	1,033,891,331	933,945,567
58.б.	Бруто математичка резерва	088	523,401,230	455,368,134
58.в.	Бруто резерви за штети	089		
58.г.	Бруто резерви за бонуси и попусти	090	500,246,660	463,979,811
58.д.	Бруто еквилизациона резерва	091	10,243,441	14,597,622
58.ѓ.	Бруто останати осигурително технички резерви	092		
59.	Г.БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	093		
60.	Д. РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И НЕИЗВЕСНОСТИ (095+096)	094		
60.а.	Резервирања за пензиски планови, отпремнини и слични обврски кон вработените	095	3,505,466	
60.б.	Останати резервирања за ризици и неизвесности	096	3,505,466	
61.	Ѓ.ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	097		
62.	Е.ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	098		
63.	Ж. ОБВРСКИ (100+104+105)	099		
64.	И. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (101+102+103)	100	52,232,,019	44,721,997
64.а.	Обврски спрема осигуреници	101	544,672	2,543,889
64.б.	Обврски спрема застапници и посредници	102	536,412	2,488,419
64.в.	Останати обврски од непосредни работи на осигурување	103		
65.	II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	104	8,260	55,470
66.	III. ОСТАНИ ОБВРСКИ (106+107+108+109+110)	105	15,234,006	9,598,803
			36,453,341	32,579,305
Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	ИЗНОС	
			Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5
67.	Обврски по основ на финансиски вложувања	106		

68.	Останати обврски од непосредни работи на осигурување	107	8,598,238	13,186,029
69.	Обврски кон вработените	108	13,560,057	13,038,106
70.	Тековни даночни обврски	109	6,497,124	1,054,066
71.	Останати обврски	110	7,797,922	5,301,104
72.	3. ОБВРСКИ ПО ОСНОВ НА НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (ИЛИ ГРУПИ ЗА ОТУГУВАЊЕ) КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	111		
73.	С. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	112	112,378,250	42,548,961
74.	ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (068+085+086+093+094+097+098+099+111+112)	113	1,788,419,525	1,520,753,608
75.	И.ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	114	266,081,651	249,146,672

Лице одговорно за составување на образецот:

Име и презиме Павлина Велкова

Број од регистарот на Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија: 0100365

Потпис *P. Velkova*

Во Скопје
На ден 24.02.2022 година

Во Скопје На ден 24.02.2022 година	Име и презиме на законски застапник на друштвото:	Име и презиме на законски застапник на друштвото:
	Марија Томеска	Маја Богдановска-Стојаноска
	Потпис <u><i>[Signature]</i></u>	Потпис <u><i>[Signature]</i></u>



1 2 3			4 5 6 7 8 9 10 11								1 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26												
Вид работа			Идентификационен број (ЕМБС)								Резервни кодекси												
			Период								Контролор												

Назив на друштвото Еуролинк Осигурување АД Скопје
 Адреса, седиште и телефон ул. Никола Кљусев бр.2 Скопје тел. 32-89-303
 Адреса за е-пошта eurolink@eurolink.com.mk
 Вид на работа Неживотно осигурување
 Единствен даночен број 4030002461596

**БИЛАНС НА УСПЕХ
(ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОФАТНА ДОБИВКА)**

за периодот од 01.01.2021 до 31.12.2021

(во денари)

Ред. број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Износ	
			Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5
1.	А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+211+234+235)	201	890,698,444	884,917,208
2.	I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА) (203+204+205-206-207-208+209+210)	202	762,742,934	792,751,207
3.	Бруто полисирана премија за осигурување	203	1,124,297,921	963,579,047
4.	Бруто полисирана премија за соосигурување	204		
5.	Бруто полисирана премија за реосигурување /ретроцесија	205		
6.	Бруто полисирана премија пренесена во соосигурување	206		
7.	Бруто полисирана премија пренесена во реосигурување/ретроцесија	207	364,354,689	169,923,621
8.	Промена во резервата за преносна премија	208	68,033,096	-19,128,761
9.	Промена во бруто резервата за преносна премија-дел за соосигурување	209		
10.	Промена во бруто резервата за преносна премија-дел за реосигурување	210	70,832,798	-20,032,980
11.	II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (212+219+228)	211	66,566,844	60,604,309
12.	Приходи од вложувања во друштва во група (213+214+215+216+217+218)	212		
13.	Приходи од камати од друштва во група	213		
14.	Приходи од курсни разлики од друштва во група	214		
15.	Приходи од дивиденди од друштва во група	215		
16.	Нереализирани добивки од сведување на објективна вредност на вложувања во друштва во група	216		
17.	Реализирани добивки(капитална добивка) од продажба на вложувања во друштва во група	217		

Ред. број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Износ	
			Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5
18.	Останати приходи од вложувања во друштва во група	218		
19.	Приходи од останати вложувања (220+221+222+223+224)	219	66,566,844	60,376,078
20.	Приходи од камати	220	20,301,409	20,143,424
21.	Приходи по основ на курсни разлики	221	4,298,990	2,148,490
22.	Приходи од дивиденди	222	730,315	1,218,069
23.	Нереализирани добивки од вложувања	223	20,700,953	29,185,598
24.	Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања (225+226+227)	224	20,535,177	7,680,497
24.а	Финансиски вложувања расположливи за продажба	225	20,436,907	7,389,915
24.б	Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	226	98,270	290,582
24.в	Останати финансиски средства и вложувања	227		
25.	Останати приходи од вложувања (229+233)	228	0	228,231
26.	Приходи од вложувања во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста (230+231+232)	229		
26.а	Зголемување на вредноста на вложувања во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	230		
26.б	Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	231		
26.в	Приходи од наемнини од вложувања во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	232		
27.	Останати приходи од вложувања	233	0	228,231
28.	III. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	234	54,391,970	24,337,719
29.	IV. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ И ДРУГИ ПРИХОДИ	235	6,996,696	7,223,973
30.	Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (237+245+255+258+261+278+296+299)	236	788,867,035	854,131,399
31.	I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (238-239-240-241+242-243-244)	237	368,990,350	404,681,648
32.	Бруто исплатени штети	238	362,047,821	373,301,029
33.	Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	239	4,455,382	4,039,855
34.	Бруто исплатени штети-дел за соосигурување	240	0	0
35.	Бруто исплатени штети-дел за реосигурување/ретроцесија	241	4,982,309	9,432,471
36.	Промени во бруто резервите за штети	242	36,266,848	40,364,036
37.	Промени во бруто резервите за штети-дел за соосигурување	243		
38.	Промени во бруто резервите за штети-дел за реосигурување	244	19,886,628	-4.488,909
39.	II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ) (246+249+252)	245	-4,354,181	-17,273,523
40.	Промени во математичка резерва, нето од реосигурување (247-248)	246		
40.а	Промени во бруто математичка резерва	247		
40.б	Промени во бруто математичка резерва-дел за соосигурување и реосигурување	248		
Ред. број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Износ	
			Тековна	Претходна

1	2	3	година	година
			4	5
41.	Промени во еквализациона резерва, нето од реосигурување (250-251)	249		
41.а	Промени во еквализациона резерва, нето од реосигурување	250		
41.б	Промени во бруто еквализациона резерва-дел за соосигурување и реосигурување	251		
42.	Промени во останати технички резерви, нето од реосигурување (253-254)	252	-4,354,181	-17,273,523
42.а	Промени во останати бруто технички резерви	253	-4,354,181	-17,273,523
42.б	Промени во останати бруто технички резерви- дел за соосигурување и реосигурување	254		
43.	III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (256-257)	255		
43.а	Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестицискиот ризик е на товар на осигуреникот	256		
43.б	Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестицискиот ризик е на товар на осигуреникот-дел за соосигурување и реосигурување	257		
44.	IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (259+260)	258	26,973,310	29,043,319
44.а	Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	259	3,598,980	2,264,641
44.б	Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	260	23,374,330	26,778,678
45.	V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (262+267)	261	327,858,195	361,366,625
46.	Трошоци за стекнување на осигурувањето (263+264+265+266)	262	169,033,090	193,746,793
47.	Провизија	263	59,348,061	50,563,786
48.	Останати трошоци	264	17,724,085	17,137,729
49.	Промена во одложените трошоци за стекнување	265	-3,517,057	33,238,975
50.	Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	266	95,478,001	92,806,303
51.	Административни трошоци (268+269+275+276)	267	158,825,105	167,619,832
52.	Амортизација и вредносно усогласување (обезвреднување) на материјалните и нематеријалните средства кои служат за вршење на дејноста	268	3,907,644	4,419,762
53.	Трошоци за вработените (270+271+272+273+274)	269	60,368,185	62,209,353
53.а	Плати и надоместоци	270	36,124,787	36,322,338
53.б	Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	271	3,370,881	3,408,898
53.в	Придонеси од задолжително социјално осигурување	272	15,294,947	15,234,944
53.г	Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	273		0
53.д	Останати трошоци за вработените	274	5,577,570	7,243,173
54.	Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност со сите давачки	275	14,416,070	14,732,685
55.	Останати административни трошоци (277+278+279)	276	80,133,206	86,258,032
56.	Трошоци за услуги	277	60,285,462	61,265,212

Ред. број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Износ	
			Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5
57.	Материјални трошоци	278	5,949,908	6,017,259
58.	Трошоци за резервирања и останати трошоци од работењето	279	13,897,836	18,975,561
59.	VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (281+287)	280	10,161,833	29,322,049
60.	Расходи од вложувања во друштва во група (282+283+284+285+286)	281		
61.	Расходи за камати од друштва во група	282		
62.	Расходи за курсни разлики од друштва во група	283		
63.	Нереализирани загуби од сведување на објективна вредност на вложувања во друштва во група	284		
64.	Реализирани загуби од продажба (капитална загуба) на вложувања друштва во група	285		
65.	Останати финансиски расходи од друштва во група	286		
66.	Расходи од останати вложувања (288+289+290+291+294+295)	287	10,161,833	29,322,049
67.	Расходи за камати	288	18,942	9,133
68.	Расходи за курсни разлики	289	2,000,906	5,721,272
69.	Нереализирани загуби од сведување на објективна вредност на вложувања	290	7,483,782	23,591,335
70.	Реализирани загуби од продажба (капитална загуба) на вложувања (292+293)	291	658,203	309
70.а	Финансиски вложувања расположиви за продажба	292	241,523	309
70.б	Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	293	416,680	
70.в	Реализирани загуби од продажба на останати вложувања	294		
71.	Останати расходи од вложувања (296+297)	295	0	0
72.	Амортизација на вложувањата во материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	296		
73.	Загуби од обезвреднување на вложувањата и останати расходи од вложувања	297	0	0
74.	VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (299+300)	298	33,151,364	33,986,882
74.а	Трошоци за превентива	299		
74.б	Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	300	33,151,364	33,986,882
75.	VIII. ОСТАНАТИ РАСХОДИ (302+303)	301	26,086,164	13,004,399
75.а	Загуби поради обезвреднување на побарувања по основ на премија за осигурување	302	18,252,710	-2,637,713
75.б	Останати финансиски и други расходи	303	7,833,454	15,642,112
76.	Удел во добивката на придружените друштва	304		
77.	Удел во загубата на придружените друштва	305		
78.	Добивка за деловната година (201+304) – (236+305)	306	101,831,409	30,785,809
79.	Загуба за деловната година (236+305) – (201+304)	307		
80.	Нето добивка од прекинати работења	308		
81.	Нето загуба од прекинати работења	309		
82.	Добивка пред оданочување (306+308) или (306-309)	310	101,831,409	30,785,809
83.	Загуба пред оданочување (307+309) или (307-308)	311		

Ред. број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Износ	
			Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5
84.	Данок на добивка	312	12,193,331	6,141,094
85.	Одложени даночни приходи	313		
86.	Одложени даночни расходи	314		
87.	ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (310-312+313-314)	315	89,638,078	24,644,715
88.	ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (311+312-313+314)	316		
89.	Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	317	199	210
90.	Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	318	12	12
91.	ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ПЕРИОДОТ	319	89,638,078	24,644,715
91.а	Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	320		
91.б	Добивка која припаѓа на неконтролираното учество	321		
91.в	Загуба која се однесува на имателите на акции на матичното друштво	322		
91.г	Загуба која се однесува на неконтролираното учество	323		
92.	ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА	324	28,012	7,701
92.а	Вкупна основна заработувачка по акција	325	28,012	7,701
92.б	Вкупна разводнета заработувачка по акција	326		
92.в	Основна заработувачка по акција од прекинатото работење	327		
92.г	Разводнета заработувачка по акција од прекинатото работење	328		

ИЗВЕШТАЈ ЗА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
за периодот од од 01.01.2016 до 31.12.2016

Ред. број	ПОЗИЦИЈА	Ознака на АОП	Износ	
			Тековна година	Претходна година
1	2	3	4	5
1.	Добивка за годината	329	89,638,078	24,644,715
2.	Загуба за годината	330		
3.	Останата сеопфатна добивка (333+335+337+339+341+343) - (334+336+338+340+342+344)	331		
4.	Останата сеопфатна загуба (334+336+338+340+342+344) - (333+335+337+339+341+343)	332	-3,143,271	-6,835,829
5.	Добивки кои произлегуваат од преведување на странско работење	333		
6.	Загуби кои произлегуваат од преведување на странско работење	334		
7.	Добивки од повторно мерење на финансиски средства расположиви за продажба	335		
8.	Загуби од повторно мерење на финансиски средства расположиви за продажба	336	-3,143,271	-6,835,829
9.	Ефективен дел од добивки од хеџинг инструменти за хеџирање на парични текови	337		
10.	Ефективен дел од загуби од хеџинг инструменти за хеџирање на парични текови	338		
11.	Промени на ревалоризациските резерви за материјални и нематеријални средства (+)	339		
12.	Промени на ревалоризациските резерви за материјални и нематеријални средства (-)	340		
13.	Актуарски добивки на дефинирани планови за користи на вработените	341		
14.	Актуарски загуби на дефинирани планови за користи на вработените	342		
15.	Удел во останата сеопфатна добивка на придружени друштва (само за потреби на консолидација)	343		
16.	Удел во останата сеопфатна загуба на придружени друштва (само за потреби на консолидација)	344		
17.	Данок на добивка на компоненти на останата сеопфатна добивка	345		
18.	Нето останата сеопфатна добивка (331-345)	346		
19.	Нето останата сеопфатна загуба (345-331) или (332+345)	347	-3,143,271	-6,835,829
20.	Вкупна сеопфатна добивка за годината (329+346) или (346-330)	348	86,494,807	17,808,886
20.а.	Сеопфатна добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	349	86,494,807	17,808,886
20.б.	Сеопфатна добивка која припаѓа на неконтролираното учество	350		
21.	Вкупна сеопфатна загуба за годината (330+347) или (330-346) или (347-329)	351		
21.а.	Сеопфатна загуба која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	352		
21.б.	Сеопфатна загуба која припаѓа на неконтролираното учество	353		

ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ ПРЕТЕЖНО ОД 65,12 ДЕЈНОСТ

6	5	1	2
---	---	---	---

(Се назначува главна приходна шифра на дејноста утврдена со НКД согласно член 9 од Законот за едношалтрески систем-Службен весник на Република Македонија бр.84/05, 13/07,150/07, 140/08,17/11, 53/11 и 70/13).

Лице одговорно за составување на образецот.

Име и презиме Павлина Велкова

Број од регистарот на Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија: 0100365

Потпис

П. Велкова

Во Скопје

На ден 24.02.2022 година

Во Скопје На ден 24.02.2022 година	Име и презиме на законски застапник на друштвото: <u>Марија Томеска</u>	Име и презиме на законски застапник на друштвото: <u>Маја Богдановска-Стојаноска</u>
	Потпис <u>[Своеручен потпис]</u>	Потпис <u>[Своеручен потпис]</u>



Еуролинк Осигурување А.Д., Скопје

Прилози

Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2021 година

Прилог 2 – Годишен извештај

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

За работењето на ЕУРОЛИНК Осигурување АД Скопје за 2021 година

Скопје, февруари 2022

СОДРЖИНА:**Страна**

ОСНОВАЊЕ И АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ	4
КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ.....	4
ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА И СТРУКТУРА НА ДЕЛОВНА МРЕЖА	5
ВРАБОТЕНИ И РАЗВОЈ НА КАДАРОТ.....	6
ЕВАЛУАЦИЈА – АЛАТКА ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ВРАБОТЕНИТЕ	8
ПРОГРАМИ ЗА РАЗВОЈ И НАГРАДУВАЊЕ.....	9
ТРЕНИНГ И ОБУКА НА ВРАБОТЕНИТЕ	11
ТРАНСПАРЕНТНА КОМУНИКАЦИЈА СО ВРАБОТЕНИ.....	12
ТИМ БИЛДИНГ.....	13
МАРКЕТИНГ, ОДНОСИ СО ЈАВНОСТ И ОПШТЕСТВЕНА ОДГОВОРНОСТ	13
ПОДАТОЦИ ЗА ОВЛАСТЕН НАДВОРЕШЕН РЕВИЗОР	14
КЛАСИ НА ОСИГУРУВАЊЕ.....	15
ЕКОНОМСКО ОКРУЖУВАЊЕ	15
ДЕЛОВНА ПОЛИТИКА	23
АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО	24
Активности на Друштвото	24
Продажба	24
Наплата на побарувања.....	27
Реосигурување	35
Штети	35
Информатичка надградба	37
АНАЛИЗА НА ФИНАНСИСКИОТ РЕЗУЛТАТ	39
<i>Нето приходи од премија</i>	<i>39</i>
<i>Приходи од вложувања</i>	<i>39</i>
<i>Останати осигурително технички приходи</i>	<i>41</i>
<i>Останати приходи</i>	<i>42</i>
<i>Штети.....</i>	<i>42</i>
<i>Трошоци за бонуси и попусти.....</i>	<i>43</i>
<i>Трошоци за спроведување на осигурувањето</i>	<i>44</i>
<i>Трошоци за органите на управување</i>	<i>46</i>
<i>Останати осигурително технички трошоци</i>	<i>47</i>
<i>Вредносно усогласување на побарувања од премија.....</i>	<i>48</i>
<i>Останати расходи вклучувајќи и вредносно усогласување.....</i>	<i>48</i>
<i>Добивка</i>	<i>49</i>
АНАЛИЗА НА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА.....	49
<i>Вложувања.....</i>	<i>50</i>

<i>Бруто технички резерви по основ на реосигурување</i>	52
<i>Побарувања</i>	53
<i>Останати средства</i>	53
<i>Активни временски разграничувања</i>	54
<i>Капитал и резерви</i>	55
<i>Бруто технички резерви</i>	55
<i>Одложени и тековни даночни обврски</i>	56
<i>Обврски</i>	57
<i>Пасивни временски разграничувања</i>	58
УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК	58
Маргина на солвентност	58
Резерви на Друштвото	59
Вложување на средствата кои ги покриваат техничките резерви	59
Управување со ризикот од осигурување и финансиски ризик	60
Управување со капиталот	65
П Р И Л О З И	66
Прилог 1. БУ: Биланс на успех	67
Прилог 2. БС: Биланс на состојба	71
Прилог 3- МС: Маргина на солвентност.....	75
Прилог 3- МС: Маргина на солвентност.....	75
Прилог 5 ВТР: Вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви.....	77

ОСНОВАЊЕ И АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

Акционерското Друштво за осигурување ЕУРОЛИНК Скопје е основано на 21.11.2002 година со впишување во трговскиот регистар под Т.рег. бр. 4805/2002.

Главна дејност на Друштвото е осигурување имот - 66.01/2, со тоа што Друштвото е регистрирано за:

- Група 65.1 Осигурување
- Класа 65.12 Неживотно осигурување

Друштвото е основано со странски капитал од 4 странски правни лица - акционери со основна главнина од 3.200.000 Евра поделена на 3.200 обични акции, со номинална вредност од 1.000 евра по акција. Во февруари 2009 година извршена е промена во сопственичката структура на Друштвото, така што еден од акционерите, Gofi – Group of Finance and Investment од Швајцарија, се стекна со 100% сопственост на акциите на Друштвото. Како резултат на извршената промена во сопственичката структура, Друштвото се трансформираше во Акционерско друштво со еден акционер, без промени во основната главнина и бројот на издадени акции.

Во март 2020 година дојде до промена на сопственичката структура на Друштвото. Имено, Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft AG со седиште на ул. Herrengasse бр.18-20, 8010 Грац, Република Австрија, стана сопственик на 100% од акциите на Друштвото, со што стана нов единствен акционер.

Друштвото е регистрирано со седиште во Скопје на ул. „Пиринска“ број 23.

КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

Во текот на 2021 година органите на управување во Друштвото ги вршеа своите активности во рамки на своите надлежности утврдени во законите и Статутот на Друштвото, притоа обезбедувајќи гарантирање на првата и интересите на единствениот акционер, поделба на надлежностите, редовна и ефикасна контрола и ревизија, независност, објективност и транспарентност во работењето на органите и на лицата со посебни овластување, почитување на законите и етичките стандарди, како начела на доброто корпоративно управување.

Собранието на акционери, во текот на извештајната година одржа две редовни седници. На првата седница на Собранието, акционерот на Друштвото донесе одлука за промена на Статутот на Друштвото. Имено, поради промена на седиштето на Друштвото, извршена е измена во Статутот, каде наместо дотогашната адреса ул. „Никола Кљусев“ бр.2, Скопје како нова адреса на седиштето на Друштвото впишана е

ул.„Пиринска“ бр.23, Скопје. На втората седница акционерот на Друштвото ги разгледа и усвои ревидираните финансиски извештаи и Годишната сметка на Друштвото за 2020 година, ги разгледа и усвои сите годишни извештаи и предложени материјали, ја одобри работата на Надзорниот и Управниот одбор за 2020 година, назначи ревизорско друштво за спроведување на надворешната ревизија на финансиските извештаи и годишната сметка на Друштвото за 2021 година.

Надзорниот одбор на Друштвото во текот на 2021 година одржа девет седници. На своите седници, членовите на Надзорниот одбор расправаа за значајни прашања од делокругот на работењето на Друштвото и донесоа низа одлуки од својот делокруг на работење, меѓу кои и одлуката за продолжување на мандатот на дел од членовите на Управниот одбор сметано од истекот на тековниот мандат. Промената која Надзорниот одбор ја предвиде со донесувањето на оваа одлука е во тоа што мандатот на членовите на Управниот одбор од четири години се зголеми на пет години. Следствено на ова, на четворица од членовите на Управниот одбор на кои во текот на 2022 година им истекува мандатот, истиот им е продолжен за пет години, до 2027 година, а секако по добивање на лиценца од страна на АСО. Оваа одлука Надзорниот одбор ја донесе на својата 54-та седница одржана на 02.12.2021 година.

Управниот одбор на Друштвото во текот на 2021 година континуирано ги извршуваше своите активности согласно со Законот за супервизија на осигурувањето, Статутот на Друштвото и останатите општи и посебни акти на Друштвото, одржа и 20 седници на кои донесе низа одлуки за тековното работење на Друштвото. Управниот одбор се состои од 5 члена кои воедно се и вработени во Друштвото на раководни места со посебни овластувања и тоа четворица членови се реизбрани во 2021 година со мандат од пет години (сметано од 2022 година): м-р Марија Томеска - Претседател, Херман Зип - Заменик претседател и директор на Секторот за осигурување и реосигурување, Ирена Велкоска Спировска член и директор на Секторот за процена и ликвидација на штети, д-р Маја Богдановска Стојаноска - член и директор на Секторот за финансии, а Цветко Делев - член и помошник директор во Секторот за осигурување и реосигурување, беше избран на седница на Надзорниот одбор одржана на ден 12.06.2019 година, така што неговиот мандат не беше предмет на разгледување на оваа седница на Надзорниот одбор.

ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА И СТРУКТУРА НА ДЕЛОВНА МРЕЖА

Организациони делови на Друштвото се Сектори и тоа:

- Сектор за финансии;
- Сектор за сметководство;

- Сектор за правни работи и усогласување со закони;
- Сектор човечки ресурси;
- Сектор за маркетинг и односи со јавност;
- Сектор за информатика;
- Сектор за осигурување и реосигурување;
- Сектор за продажба;
- Сектор за процена и ликвидација на штети;
- Актуар како независен и со Закон утврден орган;
- Интерна ревизија,
- Супервизор за штети, и
- Оддел за управување со ризици.

Во рамки на Секторот за финансии е Оддел за наплата.

Во рамки на Секторот за продажба е Оддел за поддршка на клиенти.

Во рамки на Секторот за осигурување и реосигурување се Оддел за осигурување имот и транспорт и Оддел за осигурување незгода и одговорност.

Во рамки на Секторот за процена и ликвидација на штети се Оддел за процена на имотни штети и Оддел за процена на штети на моторни возила.

На 31.12.2021 година Друштвото е регистрирано со 42 деловни единици.

ВРАБОТЕНИ И РАЗВОЈ НА КАДАРОТ

Во текот на 2021 година, согласно со Планот за работа и потребите на Друштвото, континуирано се реализираше кадровско доекипирање на деловните единици на Друштвото.

Бројот на вработените заклучно со 31.12.2021 година изнесува 200 редовно вработени, што во однос на 2020 претставува пад (2020: 205 вработени). Од аспект на структурата по стручна спрема, 119 вработени се со висока стручна спрема, 1 - доктор на науки, 10- магистри на науки и 70 со средна стручна спрема.

РЕГРУТАЦИЈА И СЕЛЕКЦИЈА

Регрутација на кадар во компанијата се врши со комбинација на интерни ресурси и користење на екстерни платформи за аплицирање на кандидати од наши партнери.

Процесот на селекција се врши интерно, со мултисекторски пристап.

Во 2021 секторот за продажба се зајакна со 4 нови консултанти на обука, Свети Николе, Филијала Карпош, Филијала Кисела Вода, и вработени во Одделот за поддршка на клиенти. Секторот за човечки ресурси (СЧР) организираше воведна обука за новите вработени. Обуката за новите кадри опфати вовед во општа слика на осигурителен пазар, класи на осигурување, продажна стратегија за 2021 година, продукти кои компанијата ги нуди. Воедно новите консултанти се оспособуваат за телефонска комуникација и закажување состаноци со клиенти преку практично работење со реални клиенти од онлајн базата на Друштвото.

Во 2021 година направено е зајакнување на тимот во секторот со по еден вработен во секторите: за финансии, за сметководство, за осигурување и реосигурување, за правни работи и секторот за информатика.

ОТВОРЕН ДЕН НА КАРИЕРА ВО ЕУРОЛИНК

На 17.11.2021 година за првпат во Еуролинк, се одржа ден на кариера за сите кандидати кои аплицираа на огласот за работа за консултанти во секторот за продажба. На отворениот ден присуствуваа над 80 кандидати кои имаа можност да добијат информации за компанијата, да се запознаат со работата на секторите во Друштвото и со колегите во централата.

Ден на кариера е една од повеќето планирани активности со кои Еуролинк се доближува до кандидатите од помладите генерации, го олеснува и зајакнува процесот на регрутација, ја зголемува својата достапност до поквалитетни кандидати и го зајакнува својот бренд како работодавец.

ОНЛАЈН ЦЕНТАР ЗА КАРИЕРА

Со цел да постигне континуирана достапност на заинтересирани кандидати до можности за вработување во компанијата и со тоа да си обезбеди континуиран прилив од квалитетни кандидати, отпочната е подготовка на посебна лендинг страница како дел од корпоративната веб страна на Еуролинк.

- Предвидени следните содржини:
- Претставување на компанијата и тимот
- Вредностите на тимот
- Видео порака за добредојде
- Перспективи за вработување
- Активни огласи
- Тестемонијали од вработени и видео изјави
- Форми за контакт, закажи интервју, закажи информативен состанок, поврзи се со нашите вработени
- Совети за успешно креирање ЦВ, подготовка за интервју и сл.

Оваа лендинг страна ќе биде пуштена во употреба во првата половина на 2022 година.

ПРИРАЧНИК ЗА НОВИ ВРАБОТЕНИ

Прирачникот за вработените на Еуролинк осигурување ги опишува одговорностите и бенефитите на вработените во компанијата е составен од главните оперативни процедури на компанијата, права и обврски на вработениот, клучни продукти, управувачка структура, вработување, плати, надоместоци и бенефити, развој на вработените, обуки и семинари.

Овој прирачник првенствено е наменет за нови вработени како прв чекор од процесот на нивно воведување во работата и запознавање со организациската култура на Друштвото.

ЕВАЛУАЦИЈА – АЛАТКА ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ВРАБОТЕНИТЕ

ЕВАЛУАЦИЈА НА МЕНАѢРИ НА ПОДРУЖНИЦИ

Во процес на евалуација се оценуваат два клучни сегменти: компетенции и клучни индикатори на перформанса.

Клучни компетенции кои се оценуваат се: иницијативност, адаптивност и флексибилност, одговорност, менаџирање со продажен тим, фокус кон клиентите, пристап кон проблемски ситуации, учење и развој.

Клучни индикатори на перформанса се: остварување на план за работа, степен на обнова на осигурување, степен на креирање нови прилики во ЦРМ, степен на обработка на задачи во ЦРМ и степен на реализација на продажни акции.

Во 2021 година реализирани се 4 квартални евалуации и реализирани се поединечни фидбек разговори за резултатите од евалуацијата со секој менаџер.

ЕВАЛУАЦИЈА НА КОНСУЛТАНТИ/ЕКСПЕРТИ

Менаџерите на подружници секој квартал ги оценуваат своите вработени за следните клучни сегменти од работењето: реализација на план и обнова, нови осигурување и продажни акции, ЦРМ, теренска активност и даваат насоки во план за развој за следните 3 месеци.

Во 2021 спроведени се 4 квартални евалуации за експерти и менаџери.

КВАРТАЛНО СЛЕДЕЊЕ НА РАБОТЕЊЕТО НА КОНСУЛТАНТИ/ЕКСПЕРТИ

Континуирано, секој квартал се праќаат писмени известувања на консултантите на обука, консултанти - почетници, консултантите и експертите за продажба со цел нивно согледување на подостварувањето во однос на зацртаните цели.

Оваа активност е со цел поставување на континуиран систем на следење на резултатите преку кој се укажува на подостварување, а воедно и ги мотивира вработените да ги подобрат резултатите во следниот период.

ПРОГРАМИ ЗА РАЗВОЈ И НАГРАДУВАЊЕ

ПРОГРАМА ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ЗНАЕЊЕТО ЗА ПРОДУКТИ И УСЛУГИ

Во соработка со секторот за продажба и сектор за осигурување и реосигурување продолжува имплементација на програмата за унапредување на знаењето за продуктите и услугите на Друштвото. Основна цел на програмата е да се унапреди, признае и награди одличното знаење за продуктите и услугите на Друштвото. Истата предвидува тестирања на вработените во секторот за продажба на консултанти –почетници, консултанти и експерти за осигурување. Со конкретна цел за подигнување и задржување високо ниво на техничко знаење, постигнување унифицираност во знаењето и професионализам на нашата продажна мрежа.

ПРОГРАМА ЗА КОНТИНУИРАНО НАГРАДУВАЊЕ НА ВРАБОТЕНИ ВО ПРОДАЖБА

Програмата за континуирано наградување во продажба е документ со кој се предвидуваат активности кои имаат за цел да ја мотивираат продажната мрежа и следствено да допринесат за зголемување на задоволството од работа на постоечкиот и привлекување на нов квалитетен кадар. Предвидените активности кои се реализираа беа:

- Годишен избор за најдобар консултант, експерт и менаџер на подружница и
- Квартален избор за најдобар консултант/експерт менаџер на подружница.

Во четирите квартали од 2021 година прогласени се и наградени најуспешните консултанти/експерти кои успеале да продадат најмногу полиси во продажните акции, а воедно и двајцата менаџери со највисоки коефициенти од кварталната евалуација за менаџери. Направен е и годишен избор (за 2021 г.) за најуспешен менаџер, експерти и консултанти,.

Оваа година, беше спроведена анкета за ниво на соработка со административните сектори, каде колегите од секторот за продажба ги селектираа колегите од секторите за поддршка од кои добиваат најголема поддршка во секојдневното работење.

ПРОГРАМА ЗА НАТПРЕВАРИ И ПАТУВАЊА

Програмата во фокус ги става новите осигурувања и продажбата на клучни продукти.

Според оваа програма предвидени се два полугодишни натпревари во продажба на клучни продукти: доми, здравствено, бизнис комплет и професионална одговорност.

Најдобрите 10 од секторот за продажба и 2ца од административните сектори добиваат патување на некоја атрактивна европска дестинација.

Во септември 2021 г, најдобрите продавачи и менаџери отпатуваа во Грац, Австрија, каде имаа можност да се запознаат со богатата историја и корпоративните вредности на нашата мајка компанија.

АКТИВНОСТИ ВО ПРОЦЕСОТ НА УПРАВУВАЊЕ СО ПРОДАЖНАТА СИЛА

ПРОДАЖНА КОНФЕРЕНЦИЈА

Оваа конференција е клучна во секторот за продажба бидејќи ги поставува насоките на движење во годината, ја открива стратегијата и плановите за работа на пазарот за осигурување и ги претставува алатките со кои Еуролинк и колегите од секторот за продажба ќе го освојат пазарот за осигурување и многу нови клиенти.

Заради пандемијата оваа година конференцијата се одржа онлајн, но ги опфати сите новини и мотивациски алатки .

АКТИВНОСТИ И ДОКУМЕНТИ ЗА ОРГАНИЗАЦИЈА НА РАБОТНИОТ ДЕН

Се продолжува со спроведување на стратегија во секторот за продажба за добро организиран продажен процес.

Заради поголема структура на работниот ден на вработените во секторот за продажба како и нивен раст и развој, постоечките алатки се унапредуваа и ажурираа со цел да се одржи високо ниво на организација, продуктивно и со отворен дијалог во тимовите. Меѓу другото се вовеле и прирачник за постапување при онлајн состаноци, а се унапредија и следниве документи:

- Прирачник за успешни менаџери на подружници
- Прирачник за успешни консултанти/експерти
- Календар на контролни посети
- Агенда за посета од страна на контролниот тим
- Агенда за посети на подружници од страна на регионалните координатори
- Извештај од контролна посета

- Програма за континуирано наградување на вработени во продажба и администрација
- Обрасци за евалуација

ТРЕНИНГ И ОБУКА НА ВРАБОТЕНИТЕ

СЕКТОР ЗА ПРОДАЖБА

ВНАТРЕШНА ИГРА НА ПРОДАЖБАТА

Во 2021 година се продолжи со унапредување на професионалните вештини на вработените во секторот за продажба, лидерските вештини кај менаџерите на подружници. Во јуни 2021 година, изреализирани се онлајн обуки за целата продажна мрежа, Внатрешна игра на продажбата – елементи кои креираат континуирани резултати.

СИТЕ ВРАБОТЕНИ

ОБУКА ЗА КОМУНИКАЦИЈА

Сите вработени во Друштвото учествуваа во онлајн обука посветена на унапредување на интерна и експерна комуникација и станаа свесни за предизвиците и пречките во комуникацијата и како да ги надминат.

ОБУКА ЗА БЕЗБЕДНОСТ НА ИНФОРМАЦИСКИ СИСТЕМИ

Во текот на ноември 2021 година, вработените на друштвото се обучија од областа за ИТ сеќурити, која според Правилникот за минимални стандарди на информациони системи за осигурителни друштва од АСО е задолжителна за сите вработени во осигурителни друштва. На крај, се спроведе тестирање и сите вработени успешно го положија испитот.

АДМИНИСТРАТИВНИ СЕКТОРИ

ОБУКА ЗА НАПРЕДНИ ПРЕГОВАРАЧКИ ВЕШТИНИ

Дел од колегите од секторите за процена и ликвидација на штети, за осигурување и реосигурување учествуваа на обуката на која ги унапредија своите знаења и вештини за процесот на преговарање, најчести грешки во преговарање, ефективно комуницирање, принципиелни преговори и вежбање на стратегии за решавање на конфликти.

ОБУКА ЗА ТЕЛЕФОНСКА КОМУНИКАЦИЈА

Дел од колегите од секторот за процена и ликвидација на штети и одделот за поддршка на клиенти Еуролинк 24 учествуваа на обука на која учеа за напредни вештини при телефонска комуникација, справување со приговори од клиенти.

ОБУКА ЗА СПРАВУВАЊЕ СО НЕЗГОДНИ КЛИЕНТИ

Колеги од сектор за процена и ликвидација на штети, од одделот за наплата и секторот за правни работи и усогласување со закони работеа на надминување на предизвиците при соочување со незгодни ситуации и клиенти и како да се справат и да постигнат вин вин ситуација.

МЕНАЏМЕНТ ТИМ

Членовите на менаџмент тимот посетуваа неколку-месечна Лидерска Коучинг програма за унапредување на комуникацијата, промена на однесување и емоционална трансформација, техники за справување на конфликтни ситуации и за задржување на фокус на верувања и вредности. Научија практични техники како добро да приоретизираат, како да се саморегулираат во критични моменти и како поуспешно да работат со тимот.

ПРОГРАМА ЗА МЛАДИ ЛИДЕРИ

Во 2021 година направен е избор на млади и перспективни вработени од сите сектори – вкупно 11 и започната е Програма од обуки и проекти со кои ќе се развиваат во делот на:

- Лидерство и самоменаџирање
- Презентациски вештини
- Вештини за преговарање
- Вештини за делегирање
- Вештини за управување со проекти
- Вештини за мотивирање на вработените
- Комуникациски вештини за надминување на конфликти
- Вештини за менторирање
- Вештини за ефикасен коучинг на вработените
- Вештини за стратешко размислување
- Технички вештини за напредно работење во MS Office

ТРАНСПАРЕНТНА КОМУНИКАЦИЈА СО ВРАБОТЕНИ

ИНТРАНЕТ СТРАНА

Се продолжува со ажурирање на интранет страната со тековни активности кои ги засегаат вработените (информација за најдобрите по квартали, видеа, актуелни текстови, правилници и материјали од обуки).

ЕУРОЛИНК ИНФОРМАТОР

Дистрибуирани се 12 електронски изданија на Еуролинк Информатор, месечник со кој се информираат сите вработените во Друштвото за новитети, постигнувања и сите актуелности во тековниот месец.

ТИМ БИЛДИНГ

Во август е реализирана еднодневна тимска активност – Дружење на кањонот Матка каде сите вработени, имаа можност да ги запознаат природните убавини и историско и културно значење на овој регион. Заради условите со пандемијата оваа активност се одвиваше на отворено за цело времетраење на настанот.

МАРКЕТИНГ, ОДНОСИ СО ЈАВНОСТ И ОПШТЕСТВЕНА ОДГОВОРНОСТ

Реализацијата на кампањите и маркетинг активностите за 2021 година сè уште беше под силно влијание на пандемијата, особено во контекст на реализација на промоции, настани со публика и интеракција со клиенти, заради што планираните активности и капмањи беа флексибилни, а се одржуваше простор за адаптација и се реализираа ad hoc активности во поддршка на продажбата согласно моменталните потреби.

Годината започна со прва пазарна позиција што беше комуницирано со внатрешната и надворешната јавност како заеднички успех. Дополнително во рамки на првиот квартал, се реализираше преселбата на Централата на нова локација, што подразбираше засилена комуникација особено со целата надворешна јавност и целосно брендирање на новите простории, што беше и одлична шанса да се имплементира новото лого на Еуролинк осигурување усвоено претходната година.

Вториот квартал беше посветен на промоција на осигурувањето за велосипеди и велосипедисти – најнов продукт на Еуролинк осигурување за кој првата пролет од неговото лансирање беше погодно за интегрирана маркетинг кампања. Кампањата се базираше на клучната креатива создадена заедно со Академијата за дизајн на Браинстер и слоганот „Сврти на сигурно“, а беа подготвени две верзии на ТВ спот, радио реклама, креативни решенија за социјални медиуми, принт, решенија за outdoor итн.

Во **третиот квартал** ситуацијата со пандемијата се релаксираше и патувањата надвор од земјата беа овозможени токму пред почетокот на летните одмори. Ова отвори голема можност за промоција на патничкото осигурување, кое веќе беше проширено со покривање за лекување од Ковид-19 и враќање во земјата во случај на Ковид-19, па како такво беше и сè уште е најконкурентно на пазарот. Имајќи предвид дека патувањата во најголем дел беа можни само со приложување на негативен PCR тест, што претставуваше голем трошок за патниците, Еуролинк осигурување обезбеди привилегирани цени во најголемите акредитирани лаборатории за сите наши клиенти кои ќе купат патничко осигурување. Дополнително, информациите за услови за влез во земјата постојано се менуваа што креираше неизвесност кај патниците,

заради што во текот на летото креиравме посебна лендинг страница во рамки на која ги обезбедивме сите валидни информации за условите за влез за најчестите дестинации, и обезбедивме редовно ажурирање на истите.

Четвртиот квартал беше посветен на дигитална кампања за приватното семејно здравствено осигурување и уште една кампања за патничко осигурување кон крајот на годината.

Во текот на целата година беа поддржани и сите продажни акции, со потребни печатени и дигитални материјали и комуникација.

Активности од областа на **односите со јавноста** имаше во тек на целата година. Од нив може да се одвојат следните активности:

- Интервју со Марија Томеска, претседател на УО на Еуролинк осигурување за магазинот Капитал
- Повеќе изјави на членови на Управниот одбор за најважните медиуми во текот на годината
- Серија интервјуа со членови на менаџментот и други вработени во Еуролинк осигурување за интернет портал

Спонзорствата и активностите во општеството се реализираа со помал интензитет во споредба со претходни години. Од нив, може да се издвои поддршката и учеството на Скопскиот маратон, каде Еуролинк осигурување беше присутен и како спонзор но учествуваше и со свој тим од 44 натпреварувачи во кој учество земаа, вработени, членови на семејствата и клиенти. Потоа, традиционалната поддршка на Музејот на современата уметност со кој креиравме заедничко кобрендирани гратис карти за сите изложби на музејот, а наменети за наши клиенти. При крајот на годината беше реализирана поддршката за Четвртата конференција за Е-трговија, најголема од ваков вид во целиот регион, каде покрај со поддршка Еуролинк осигурување придонесе и со свое учество во една од панел дискусиите.

Други помали спонзорства се реализирани во вид на неколку донации на опрема за училишта, клиенти на Еуролинк осигурување и поддршка на локална вело трка.

Во тек на декември беше организиран **маркетинг тендер (marketing pitch)** со директна покана на 3 од најголемите маркетинг агенции на пазарот, со цел да се добие најдобрата понуда за престојната јубилејна 20-та година од работењето на Еуролинк осигурување.

ПОДАТОЦИ ЗА ОВЛАСТЕН НАДВОРЕШЕН РЕВИЗОР

Единствениот акционер на Друштвото, Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft AG на седницата на Годишно Собрание на акционери донесе одлука

со која Друштвото за ревизорски услуги „Grant Thornton“ Скопје го назначи за овластена ревизорска куќа за спроведување на надворешната ревизија на Годишната сметка и Финансиските извештаи на Друштвото за деловната 2021 година.

КЛАСИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

Работите на осигурување, согласно Решенија од Министерството за финансии бр. 18-16582/6 од 11.11.2002 година и бр. 18-2491/6 од 30.03.2004 година, Друштвото ги врши во следните класи на осигурување:

1. Осигурувањето од последици на несреќен случај - незгода (вклучувајќи индустриски повреди и професионални заболувања), во случај на смрт или нарушување на здравјето поради повреда;
2. Здравствено осигурување;
3. Осигурување на моторни возила (каска);
4. Осигурување на шински возила (каска);
5. Осигурување на воздухоплови (каска);
6. Осигурување на пловни објекти (каска);
7. Осигурување на стока во превоз (карго);
8. Осигурување на имот од пожар и природни непогоди;
9. Други осигурувања на имот;
10. Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила;
11. Осигурување од одговорност од употреба на воздухоплови;
12. Осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти;
13. Општо осигурување од одговорност;
14. Осигурување на кредити;
15. Осигурување на гаранции;
16. Осигурување од финансиски загуби;
17. Осигурување на правна заштита;
18. Осигурување на туристичка помош.

ЕКОНОМСКО ОКРУЖУВАЊЕ

Глобалната економска активност во 2021 година беше во фаза на заздравување, придружена со неизвесности како последица на пролонгирањето на пандемијата. Ризикот од нови варијанти на коронавирусот ја зголемуваше несигурноста во глобалната економија и оневозможи целосно враќање кон нормално функционирање на економиите.

Иако на глобално ниво економијата беше во закрепнување, сеуште персистираше трендот на раст на невработеноста, како и растечката инфлација, а особено неизвесноста во контекст на идните случувања во контекст на пандемијата. Присуството на неизвесност на пазарите на енергенси предизвикаа дополнителни ризици.

Стапката на инфлација бележи поинтензивен раст, особено при крајот на 2021 година, отсликувајќи го јазот помеѓу понудата и побарувачката, особено поради повисоките цени на примарните производи, а со тоа движејќи ги нагоре трошоците за живот. Сепак, ценовните притисоци на глобално ниво се очекува да се намалат во текот на 2022 година.

Растот на глобалната економија во 2021 година се очекува да достигне 5,9%, а во 2022 година да изнесува 4,9%, согласно октомвриските проекции на ММФ. За ЕУ, проектирана е стапка на раст од 5,1% за 2021 година, и 4,4% за 2022 година, додека за СР Германија како наш најзначаен трговски партнер се предвидува раст од 3,1% во 2021 и 4,6% во 2022 година.

Во 2021 година и покрај продолжените ефекти од пандемијата, домашната економија се опоравува со забрзана динамика, при што во вториот квартал БДП забележа реален раст од 13,1%, со тоа и првпат растот се покачи над нултата во позитивна зона и тоа по четири последователни квартали со негативни стапки на раст на БДП, со што методолошки гледано, официјално економската криза заврши. Со тоа растот на економската активност во првото полугодие од годината достигна 5,2%. Економскиот раст во првата половина од годината е на широка основа, а најмногу се должи на активноста во услужниот сектор, кој забележа реален раст од 6,1%, придвижен од исклучително високиот раст на трговијата, транспортот и угостителството од 19,8%, дејност која беше меѓу најпогодените од пандемијата. Индустриското производство закрепна, особено во вториот квартал кога е забележан раст од 11,4%, што главно се должи на зголеменото производство на машини и уреди, електрична опрема и моторни возила. Земјоделскиот сектор забележа реален раст од 0,3% во првата половина од годината, а градежништвото раст од 0,5% како резултат на зголемената активност во високоградбата.

За 2021 година, Владата проектираше **раст од 4,1%, како и просечен годишен раст од 5,4 % за наредните пет години**. Тука треба да се напомене дека во февруари 2021 година, Министерството за финансии изјави дека очекува наскоро да има нови проекции за повисок раст на БДП за 2021 година, а што го базира на следењето на

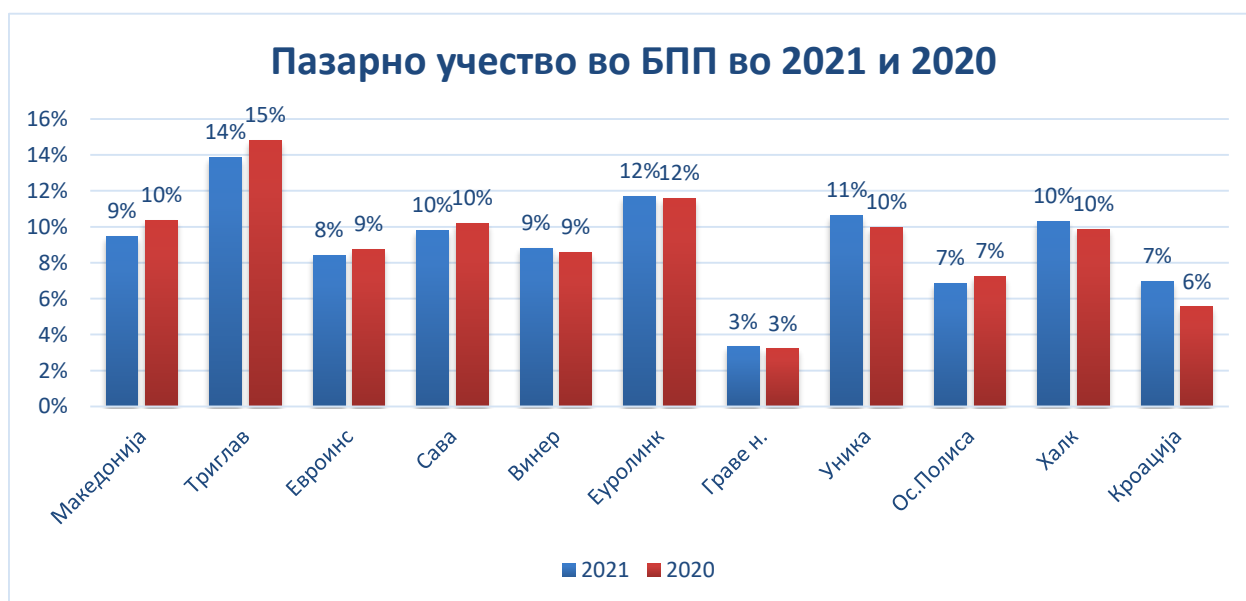
позитивните економски трендови во текот на годинава, вклучително и третиот квартал.

Стапката на инфлација во првите девет месеци од 2021 година изнесува 2,8%, водена од растот на цените на храната, тутунските производи и енергенсите. Актуелната стапка на инфлација во овој период е повисока од првично предвидената и се очекува истата да достигне 3% за 2021 година, пред сè, поради ценовни притисоци на страната на понудата предизвикани од надворешни фактори, како што се цените на енергијата и движењето на цените на примарните производи на меѓународниот пазар.

ПАЗАР НА НЕЖИВОТНО ОСИГУРУВАЊЕ

Согласно првично консолидираните податоци за 2021 година од Националното биро за осигурување, вкупниот пазар на неживотно осигурување во земјата реализираше премија во износ од ц. 9,63 милијарди денари, со што е остварен пораст од 16% во однос на 2020 година.

Во 2021 година на пазарот се присутни 11 друштва за неживотно осигурување, при што 4 го надминуваат прагот на учество со над 10% од бруто полисираната премија (Триглав, Еуролинк, Уника и Халк), а 2 друштва се речиси до тој праг (Сава – 9,8% и Македонија - 9,5%). Притоа, Друштвото оствари пазарно учество од 11,7% (2020: 11,6%), зголемено за 0,1 п.п. со што ја потврди и позиционираноста на второто место на пазарот на осигурување во земјата, веднаш зад Триглав осигурување.



Од прегледот на целокупниот пазар на неживотно осигурување во однос на промената на пазарното учество (споредбено % учество во вкупен пазар во 2021 вв. 2020 година), може да се истакне дека сите Друштвата бележат пораст по БПП.

Апсолутно и релативно, во рамки на вкупните состојби на ниво на осигурителениот пазар, најголем придонес во растот на БПП има порастот во класата здравствено осигурување (48%), осигурувањето од авто одговорност (17%), како и во останатите имотни осигурувања (29%), а позитивни движења се присутни и кај следниве класи на осигурување: моторни возила каско (8%), осигурување пловни објекти – каско (52%), воздухоплови–каска (873%), стока во превоз (7%), одговорност воздухоплови (182%), одговорност пловни објекти (26%), општо осигурување од одговорност (19%), финансиски загуби (7%), и осигурување на туристичка помош (94%).

Додека, негативни движења се присутни во осигурување на: од незгода (пад од 14%), имот од пожари и др. непогоди (-1%), осигурување на кредити (-62%) осигурување на гаранции (-57%) и правна заштита (-38%).

Друштвото со вкупен пораст од 17% во однос на 2020 година е за 1 п.п., над порастот на вкупниот пазар (16%).

Споредбено, Друштвото остварува пораст во следниве класи: воздухоплови – каско со пораст од 3.045% или за 75.617 илјади денари (на што се должи и растот на вкупниот пазар од 873%), пловни објекти- каско со пораст од 150% (52% пораст на вкупниот пазар), имот од пожари и др опасности со 61% (1% пад на вкупниот пазар), останати осигурувања на имот со 29% (29% пораст на вкупниот пазар), авто одговорност со 8% (17% пораст на вкупниот пазар), одговорност од воздухоплови со 325% (182% пораст на вкупниот пазар), осигурување на пловни објекти со 20% (26% пораст на вкупниот пазар), општо осигурување од одговорност со 19% (19% пораст на вкупниот пазар) и осигурување на туристичка помош со 107% пораст (94% пораст на вкупниот пазар).

Бруто полисирана премија во 2021 и 2020 и % на пораст на ниво на вкупен пазар и Еуролинк

(во 000 денари)

Ред. бр.	Класа на осигурување	Еуролинк				Вкупно пазар			
		2021	2020	% на промена	апсолутна промена	2021	2020	% на промена	апсолутна промена
1	Незгода	81.661	133.116	-39%	-51.455	647.100	748.395	-14%	-101.295
2	Здравствено осигурување	104.012	112.795	-8%	-8.783	405.010	273.649	48%	131.361
3	Моторни возила - каско	77.567	83.717	-7%	-6.150	890.288	823.735	8%	66.553
4	Шински возила - каско	0	0		0	0	0		0
5	Воздухоплови - каско	78.100	2.483	3045%	75.617	88.367	9.084	873%	79.283
6	Пловни објекти - каско	185	74	150%	111	1.673	1104	52%	569
7	Стока во превоз - карго	2.729	4.983	-45%	-2.254	90.413	84.696	7%	5.717
8	Имот од пожари и други непогоди	200.840	124.865	61%	75.975	758.585	768.207	-1%	-9.622
9	Останати осигурувања на имот	99.100	76.911	29%	22.189	1.408.343	1.092.263	29%	316.080
10	АО (вкупно)	384.668	357.363	8%	27.305	4.836.285	4.136.299	17%	699.986
11	Одговорност воздухоплови	6.876	1.617	325%	5.259	19.106	6.787	182%	12.319
12	Одговорност пловни објекти	496	415	20%	81	3.418	2.709	26%	709
13	Општо осигурување од одговорност	63.173	53.025	19%	10.148	252.425	211.971	19%	40.454
14	Осигурување на кредити	0	0		0	9.524	25.158	-62%	-15.634
15	Осигурување на гаранции	9	72	-88%	-63	269	536	-50%	-267
16	Осигурување од финансиски загуби	274	274	0%	0	69.169	64.478	7%	4.691
17	Осигурување на правна заштита	0	0		0	5	8	-38%	-3
18	Осигурување на туристичка помош	24.608	11.869	107%	12.739	147.948	76.325	94%	71.623
	Вкупно	1.124.298	963.579	17%	160.719	9.627.928	8.327.424	16%	1.302.524

Додека, Друштвото остварува пад во следниве класи на осигурување: здравствено осигурување (-8%, при раст на вкупниот пазар од 48%), моторни возила-каска (-7%, раст на вкупниот пазар од 8%), карго (-45%, вкупен пораст на пазар 7%), како и осигурување на гаранции (-88%, вкупен пад на пазарот за -50%).

Во однос на пазарните учества во рамки на различните класи на осигурување Друштвото и натаму го одржува приматот (13-та година по ред) по обем на полисирана премија по основ на осигурување од општа одговорност со учество од 25% во вкупно полисираната премија во земјата во оваа класа, како и во здравствено осигурување со учество од 26% во однос на целокупниот пазар, и тоа во услови на пораст на вкупниот пазар за 48%. Иако, Друштвото во 2021 година забележи пад во оваа класа на осигурување од -8% сепак првата пазарна позиција е значајно остварување во таа смисла, а особено имајќи ги предвид пазарните услови во контекст на сериозно „заострената“ конкуренција. Прво пазарно учество во 2021 година Друштвото бележи и во класата каска за воздухоплови (88% во однос на вкупниот пазар), како и во осигурување на имот од пожари и други непогоди (26% од вкупниот пазар).

Бруто полисирана премија за период од 01.01.2021 до 31.12.2021

во 000 мкд

Ред. бр.	Класа на осигурување	неживот											Вкупно
		Македонија	Триглав	Евроинс	Сава	Винер	Еуролинк	Граве н.	Уника	Ос.Полиса	Халк	Кроација	
1	Незгода	63.619	85.861	22.511	81.238	46.006	81.661	15.758	53.182	38.112	73.836	85.316	647.100
2	Здравствено осигурување	7.332	86.501	15.632	36.834	1.966	104.012	0	18.920	127	73.702	59.984	405.010
3	Моторни возила - каско	60.822	157.892	57.569	152.921	56.487	77.567	7.870	82.112	88.559	87.529	60.960	890.288
4	Шински возила - каско	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Воздухоплови - каско	0	0	0	0	7.300	78.100	0	0	767	2.200	0	88.367
6	Пловни објекти - каско	6	302	11	519	94	185	0	98	217	241	0	1.673
7	Стока во превоз - карго	20.978	34.262	10.993	3.104	1.018	2.729	0	8.959	1.898	3.671	2.801	90.413
8	Имот од пожари и други непогоди	149.445	82.929	69.679	61.534	14.231	200.840	3.300	32.257	36.198	56.171	52.001	758.585
9	Останати осигурувања на имот	293.491	220.215	224.552	113.932	86.540	99.100	1.105	145.442	12.461	190.826	20.679	1.408.343
10	АО (вкупно)	259.017	536.427	395.570	451.445	605.325	384.668	286.078	623.730	453.458	471.770	368.797	4.836.285
11	Одговорност воздухоплови	0	0	0	0	9.492	6.876	0	0	1.230	1.508	0	19.106
12	Одговорност пловни објекти	187	475	77	874	214	496	0	345	480	267	3	3.418
13	Општо осигурување од одговорност	37.793	37.822	5.014	11.213	13.249	63.173	599	42.162	13.398	21.504	6.498	252.425
14	Осигурување на кредити	1570	4.584	131	881	0	0	0	0	0	-68	2.426	9.524
15	Осигурување на гаранции	3	61	62	8	2	9	0	0	16	108	0	269
16	Осигурување од финансиски загуби	10.165	49.409	414	2.406	0	274	0	6.273	0	172	56	69.169
17	Осигурување на правна заштита	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	3	5
18	Осигурување на туристичка помош	6.885	36.131	5.482	24.663	6.424	24.608	3.258	9.976	11.327	8.456	10.738	147.948
	Вкупно	911.313	1.332.871	807.699	941.572	848.348	1.124.298	317.968	1.023.456	658.248	991.893	670.262	9.627.928
% по друштво за неживотно осигурување		9,47%	13,84%	8,39%	9,78%	8,81%	11,68%	3,30%	10,63%	6,84%	10,30%	6,96%	100,00%

Извор: Првично консолидирани податоци од Национално Биро за осигурување на Република Северна Македонија

Структура (пазарно учество) на бруто полисираната премијата, поединечно по класи во 2021 година, по осигурителни друштва

Ред бр.	Класа на осигурување	неживот										Вкупно	
		Македонија	Триглав	Евроинс	Сава	Винер	Еуролинк	Еуросиг	Уника	Ос.Полиса	Албсиг		Кроација
1	Незгода	10%	13%	3%	13%	7%	13%	2%	8%	6%	11%	13%	100%
2	Здравствено осигурување	2%	21%	4%	9%	0%	26%	0%	5%	0%	18%	15%	100%
3	Моторни возила - каско	7%	18%	6%	17%	6%	9%	1%	9%	10%	10%	7%	100%
4	Шински возила - каско												0%
5	Воздухоплови - каско	0%	0%	0%	0%	8%	88%	0%	0%	1%	2%	0%	100%
6	Пловни објекти - каско	0%	18%	1%	31%	6%	11%	0%	6%	13%	14%	0%	100%
7	Стока во превоз - карго	23%	38%	12%	3%	1%	3%	0%	10%	2%	4%	3%	100%
8	Имот од пожари и други непогоди	20%	11%	9%	8%	2%	26%	0%	4%	5%	7%	7%	100%
9	Останати осигурувања на имот	21%	16%	16%	8%	6%	7%	0%	10%	1%	14%	1%	100%
10	АО (вкупно)	5%	11%	8%	9%	13%	8%	6%	13%	9%	10%	8%	100%
11	Одговорност воздухоплови	0%	0%	0%	0%	50%	36%	0%	0%	6%	8%	0%	100%
12	Одговорност пловни објекти	5%	14%	2%	26%	6%	15%	0%	10%	14%	8%	0%	100%
13	Општо осигурување од одговорност	15%	15%	2%	4%	5%	25%	0%	17%	5%	9%	3%	100%
14	Осигурување на кредити	16%	48%	1%	9%	0%	0%	0%	0%	0%	-1%	25%	100%
15	Осигурување на гаранции	1%	23%	23%	3%	1%	3%	0%	0%	6%	40%	0%	100%
16	Осигурување од финансиски загуби	15%	71%	1%	3%	0%	0%	0%	9%	0%	0%	0%	100%
17	Осигурување на правна заштита	0%	0%	40%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	60%	100%
18	Осигурување на туристичка помош	5%	24%	4%	17%	4%	17%	2%	7%	8%	6%	7%	100%
	Вкупно	9%	14%	8%	10%	9%	12%	3%	11%	7%	10%	7%	100%

* * *

Покрај главниот предизвик - неповолното макроекономско опкружување, како резултат на здравствената криза, која помалку или повеќе негативно влијаеше на сите сектори во економијата, иако во бавно закрепнување, во 2021 година Друштвото се соочи и со следниве главни предизвици:

- Пад во продажбата на класата Автоодговорност преку надворешни канали, поради значително покачените провизии од страна на брокерите!
- Проблеми со обнова на полисите за осигурување на имот заради партнерството со банките на други осигурителни друштва (неприфаќање на нашите полиси)!
- Агресивен настап на пазарот на конкуренцијата на Друштвото, вклучително и со „dumping“ на цените на осигурителните производи, посебно кај здравственото осигурување!
- Забрзана медицинска инфлација и зголемено користење на медицински услуги заради воздржувањето за време на пандемијата!
- Продолжување на трендот на намалување на каматните стапки, како и силната волатилност и осцилации на глобалните финансиски пазари предизвикани од здравствената криза!
- Недостиг на раст на економската моќ на физичките лица и сериозни ликвидносни нарушувања кај правните лица, а како резултат на тоа и значително намалена наплата на побарувањата!
- Спроведување на дополнителни регулаторни промени кај сметководствената евиденција (признавање) на трошоците за брокерска провизија!

ДЕЛОВНА ПОЛИТИКА

Деловната политика и во 2021 година е утврдена врз основа на Стратегијата и деловните акти на Друштвото, Законот за супервизија на осигурувањето и останатата законска и подзаконска регулатива која ја уредува проблематиката на осигурување во земјата.

Деловната политика се темели на определбите, да Друштвото екипирано со високо стручен кадар применува деловна филозофија и професионалност во извршувањето на дејноста и креира препознатлив имиџ на вистински партнер во полето на осигурувањето во Република Македонија.

Деловната политика на Друштвото има за цел натамошна афирмација на Друштвото, градење на доверба и поттикнување интерес на граѓаните и правните лица во осигурителниот систем во земјата.

Деловната политика за 2021 година ги инкорпорира следните вредности врз кои се темели делувањето на Друштвото:

- професионален однос и комуникација со клиентите;
- стручно проценување на ризиците и договарање на соодветно покритие;
- навремено и ефикасно решавање на настанатите штети;
- стручност во управување со ризиците од работењето на Друштвото;
- транспарентност во работењето и известувањето на органите на управување, акционерот на Друштвото и законски надлежните органи;
- актуарско проценување на техничките резерви и нивно издвојување согласно законските прописи, подзаконските акти и актите на Друштвото;
- промоција на Друштвото, генерално, како и на производите од осигурување кои ги нуди на пазарот;
- тимска работа и поддршка;
- развој на кадарот, унапредување на знаењето и
- градење на деловни врски со професионалните афилијации во земјата и странство.

АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО

Активности на Друштвото

Активностите на Друштвото во 2021 година, во контекст на здравствената криза, главно беа во насока на задржување на осигурителното портфолио, наплатата на побарувањата и одржување на стабилноста на инвестициското портфолио, како и на навременото сервисирање и исплата на штетите, а сето тоа проследено со значајни информатички надградби .

Во известителниот период освен одржување на тековното портфолио, Друштвото стави особен акцент на стекнување со нови поголеми клиенти во областа на обновливите извори на енергија.

Значително време се посвети и на стекнување на нови договори за колективно здравствено осигурување, преку посета на сите големи работодавци во државата.

Дополнително, интензивно се работеше и на проширување на онлајн услугите од сите аспекти со цел на клиентите да им се овозможи целосно бесконтактна услуга. Особено се промовираше онлајн филијалата и нејзините функционалности. Паралелно се работеше и на нужни информатички надградби, со цел административно олеснување на интерните процедури, а сè со цел да се забрза услугата кон клиентите, како и кон провајдерите/доверителите.

Сето тоа, придонесе Друштвото во 2021 година да ја задржи втората пазарна позиција, мерена според учеството во бруто полисираната премија на ниво на целокупен пазар за неживотно осигурување (со пазарно учество од 11,68%, 2020-11,57%), со остварен пораст од 17% во вкупната бруто полисирана премија (пазар: 16%).

Притоа, посебен придонес на ниво на пазарот Друштвото забележува во класата каска осигурување за воздухоплови (со остварен пораст од 3045%), каде станува лидер со пазарно учество од 88% во рамки на класата. Исто така, Друштвото веќе тринаесета година по ред го има апсолутниот примат во класата општо осигурување од одговорност со пазарно учество од 25%, со реализиран пораст од 19%. Воедно, ја задржува и лидерската позиција во класата за здравствено осигурување (26% од вкупниот пазар), иако со остварен пад од 8%, а кој е резултат на сериозно „заострена“ конкуренција.

Продажба

Во 2021 година Друштвото оствари бруто полисирана премија од 1.124.298 илјади денари што е за 160.719 илјади денари повисок обем од остварениот во 2020

година (2020: 963.579 илјади денари), со што реализираше пораст од 17%. Притоа, согласно првично консолидираните податоци за 2021 година од НБО, Друштвото ја задржа втората позиција на пазарот на неживотно осигурување со учество од ц. 11,7%, но воедно забележа и зголемување на пазарното учество за +0,1 процентни поени во однос на минатата година кога учеството беше 11,6%.

Во структурата на бруто полисирана премија, најзастапено е осигурувањето на моторни возила од автоодговорност со 34% (36% во 2020 година). Притоа, треба да се напомене дека на ниво на пазар, процентуалното учество на оваа класа на осигурување во структурата на портфолиото на Друштвото е значително пониско од пазарот (кое во 2021 година изнесува 50%).

Потоа, осигурувањето од пожар и други имотни осигурувања со 27% (21% во 2020 година); здравствено осигурување со 9% (12% во 2020 година); осигурувањето од незгода со 7% (14% во 2020 година); каско осигурувањето на моторни возила со 7% (9% во 2020 година), општа одговорност со 6% (6% во 2020 година), а потоа и туристичка помош со 2% (1% во 2020 година) и карго со 1% (1% во 2020 година), како и во А/О-авиони со 1% (2020: 0%).

Бруто полисирана премија по класи, реализација во 2021 и 2020 год.

	2021 реализација	2020 реализација	Промена во % 2021/2020	Структура 2021	Структура 2020
1 Незгода	81.662	133.116	-39%	7%	14%
2 Здравствено осигурување	104.011	112.795	-8%	9%	12%
3 Каско - Моторни возила	77.567	83.717	-7%	7%	9%
5 Каско – Авиони	78.100	2.483	3045%	7%	0%
6 Каско - пловни објекти	185	74	150%	0%	0%
7 Карго	2.729	4.983	-45%	0%	1%
8 Пожар	200.840	124.865	61%	18%	13%
9 Други имотни	99.100	76.911	29%	9%	8%
10 А/О - Моторни возила	378.357	351.528	8%	34%	36%
11 А/О – авиони	6.876	1.617	325%	1%	0%
12 А/О - пловни објекти	496	415	20%	0%	0%
13 Општа одговорност	69.484	58.860	18%	6%	6%
15 Гаранции	9	72	-88%	0%	0%
16 Финансиски загуби	274	274	0%	0%	0%
18 Туристичка помош	24.608	11.869	107%	2%	1%
Вкупно полисирана премија	1.124.298	963.579	17%	100%	100%

Од вкупната продажба, продажбата преку Секторот за осигурување и реосигурување учествува со 51% во реализираната бруто полисирана премија во известителниот период (2020: 46%), а истата е за 30% над нивото од минатата година.

Додека пак, продажбата преку Секторот за продажба учествува со 49% во бруто полисираната премија во периодот (2020: 54%) и е за 6% повисока во однос на истиот период од минатата година.

Во секторот продажба акцентот беше во најголем дел ставен на клучните продукти во контекст на здравствената криза, каде и се постигнати позитивни резултати, како што е здравственото осигурување (со пораст од 23%), како и на враќање на продажбата на Зелена Карта и осигурувањето на туристичка помош.

Оваа година, во секторот за осигурување и реосигурување, и покрај засилената и агресивна конкуренција и промената на политиките на големите глобални осигурувачи, повторно сите договори за осигурување на клучните големи клиенти беа обновени, а тоа се следниве:

- ✓ Здравствено осигурување на вработените во Амбасадата на САД;
- ✓ Осигурување на имотот и одговорноста на ТАВ Македонија;
- ✓ Објекти во градба за Синохидро корпорација;
- ✓ Имот и одговорност на Македонски Телеком;
- ✓ Имот, здравствено и незгода на Цементарница УСЈЕ;
- ✓ Имот, незгода и моторни возила на Ван Хоол Македонија и др.

Притоа, стекнати се и нови големи клучни клиенти, а тоа се следниве:

- ✓ Осигурување на хеликоперите на МВР
- ✓ Осигурување на ветерен парк Богословец

Бруто полисирана премија по квартали, реализација во 2021 и 2020 год., по сектори

(во милиони денари)

Квартал	2020	2020 кумул.	2021	2021 кумул	2021 план	2021 план кумул	% 2021/2020	2021 кумул/ 2020 кумул
Q1	315	315	333	333	275	275	6%	6%
Q2	248	563	291	624	256	531	17%	11%
Q3	188	751	284	908	187	718	51%	21%
Q4	213	963	216	1124	211	929	1%	17%
	964		1.124		929		17%	
			100%					

Сектор за осигурување и реосигурување

Квартал	2020	2020 кумул.	2021	2021 кумул	2021 план	2021 план кумул	% 2021/2020	2021 кумул/ 2020 кумул
Q1	171	171	201	201	142	142	18%	18%
Q2	122	293	153	354	128	270	25%	21%
Q3	59	352	136	490	53	323	131%	39%
Q4	92	444	86	576	93	416	-7%	30%
	444		576		416		30%	
	46%		51%					

Сектор за продажба

Квартал	2020	2020 кумул.	2021	2021 кумул	2021 план	2021 план кумул	% 2021/2020	2021 кумул/ 2020 кумул
Q1	144	144	132	132	133	133	-8%	-8%
Q2	126	270	138	270	128	261	10%	0%
Q3	129	399	148	418	134	395	15%	5%
Q4	120	519	130	548	118	513	8%	6%
	519		548		513		6%	
	54%		49%					

Гледано по различни дистрибутивни канали, во 2021 година од вкупната премија, 80,4% е остварена преку директна продажба, што е за 4 п.п. над нивото од минатата година, 15,3% е преку осигурителните брокерски друштва (за 3 п.п. пониско од минатата година), а останатата структура од други дистрибутивни канали (туристички агенции, застапници и сл) е застапена со 4,4%, за 0,7 п.п. пониска од минатата година.

Реализација на БПП по дистрибутивни канали

во 000 денари			% на промена	Структура на премија	
	2021	2020		2021	2020
Дистрибутивни канали	1	2	3=1/2	4	5
Директна продажба	903.506	737.082	123%	80,4%	76,5%
Осиг. брокерски друштва	172.068	177.685	97%	15,3%	18,4%
Туристички агенции	5.498	2.816	195%	0,5%	0,3%
Банки	0	0		0,0%	0,0%
Застапници во осигурување	31.233	34.347	91%	2,8%	3,6%
Останати дист. канали (Телеком и сл.)	11.994	11.649	103%	1,1%	1,2%
Вкупно	1.124.299	963.579	117%	100%	100%

Наплата на побарувања

Процесот на следење на наплатата е во целост имплементиран во CRM софтверот, и тоа и за активностите за доброволна и за активностите за присилна

наплата. Софтверот во овој дел на службите им овозможува, на редовна основа, користење на сите алатки за наплата: автоматизирано испраќање на СМС и e-mail пораки за рани долгови, како и писмени опомени (известувања за долг за рани долгови, како и последни опомени, за постари долгови пред присилна наплата). Во делот на присилната наплата преку софтверот се добиваат нотификации за следење на роковите за постапување, како и за наплата на утужени долгови.

Покрај тоа што процесот е воден од CRM софтверот, преку генерирање на дневни задачи, истиот овозможува и редовен мониторинг на завршените задачи, како од Одделот за поддршка на клиенти, надлежни за наплатата од физички лица, така и од Службата за наплата за делот на наплатата од правни лица, од страна на Директорот на Секторот за финансии. Покрај следењето, записите кои се креираат во софтверот, овозможуваат и контрола на квантитетот и квалитетот на завршените задачи од страна на агентите на наплата, а со самото тоа и понатамошна обука и давање на насоки за што подобро извршување на задачите и водење на процесот на наплата од клиентите.

Побарувања по основ на премија

Во контекст на мерките за ублажување на последиците од здравствената криза, во текот на 2020 година беше донесен нов Правилник за измени и дополнување на Правилникот за методот на вреднување на билансот на состојба кој започна да се применува со вториот квартал од 2020 година, а заклучно до 31.12.2020 година.

Промените предвидуваа нова класификација на побарувањата во зависност од времето на доцнење на исполнување на обврските од страна на должникот. Следствено на тоа, исправките на овие побарувања се правеа на истиот начин како и во стариот Правилник, но со дополнителни 60 дена задоцнување за секоја категорија посебно. Од тие причини Друштвото со 31.12.2020 година оствари приход од 2.637 илјади денари.

(во денови)

Категорија	% на исправка на побарувања	Време на доцнење "стар" Правилник	Време на доцнење "нов" Правилник
А	0%	0-30	0-90
Б	10%	31-60	91-120
В	31%	60-120	121-180
Г	51%	121-270	181-330
Д	71%	271-365	331-425
Ѓ	100%	подолго од 365 дена	подолго од 425

Првата пресметка на посебната резерва во согласност со изменетиот Правилник, откако истиот стапи на сила, беше направена на 30.04.2020 година, при што Друштвото пресмета разлика (намалување на трошокот) помеѓу стариот и новиот начин на пресметка, само за побарувањата од премија во висина ос ц. 15,4 милиони денари, која до крајот на годината се намали на ц. 9,4 милиони денари (или 9,8 милиони вкупно за сите побарувања за кои се пресметува исправка на вредност).

Пресметката согласно изменетиот Правилник заврши заклучно со 31.12.2020 година, при што Друштвото веќе во првиот квартал од 2021 година се врати на стариот начин на пресметка на посебната резерва и го „амортизира“ дополнителниот трошок во билансот на успех за 2021 година, во висина од 9,8 милиони денари.

Во 2021 година, со враќањето на примена на стариот Правилник, односно со враќање на старосните категории Друштвото со состојба на 31.12.2021 година евидентираше трошок од 18.253 илјади денари само по основ на побарувањата од премија.

Вкупните побарувања по основ ненаплатена премија во 2021 година со состојба на 31.12.2021 година изнесуваат 417.611 илјади денари. Истите се за 17% повисоки од остварените на 31.12.2020 година (2020: 358.247 илјади денари).

Состојбата на исправката на вредност на 31.12.2021 година (после отписите на дел од побарувањата во висина од 6.958 илјади денари) изнесува 85.468 илјади денари, која е за 15% повисока во однос на состојбата на исправката на вредност на побарувањата искажана на 31.12.2020 година во висина од 74.151 илјади денари, која беше пресметана според изменетиот Правилник кој важеше до 31.12.2020 година. Доколку исправката на вредност на побарувањата по основ на премија би се пресметала по тековниот правилник состојбата на 31.12.2020 година би била повисока за 9.366 илјади денари (или 83.517 илјади денари), што значи дека пресметаната исправка на вредност на 31.12.2021 е само за 2% повисока, односно е на нешто повисоко ниво од крајот на минатата година (или за 1.951 илјади денари).

Исправката на недоспеаните побарувања (во висина од 100% од износот на побарувањето за сите валути, односно договорени датуми на плаќање после датумот на истек на скаденцата од договорот за осигурување) во 2021 година изнесува 1.171 илјади денари и е за 15% пониска од искажаната исправка на вредност за овие побарувања во 2020 година (1.373 илјади денари).

Во рамки на вкупните побарувања по основ на премија, побарувања во износ од 239.004 илјади денари, односно 57% се недоспеани (2020: 200.375 илјади денари,

или 56%), додека 178.607 илјади денари, односно 43% се доспеани побарувања (2020: 157.872 илјади денари, или 44%).

Доспеаните побарувања по основ на премија се за 20,7 милиони денари повисоки во однос на остварените на 31.12.2020 година, што претставува зголемување за 13%. Додека, недоспеаните побарувања се повисоки за 38,7 милиони денари, што претставува зголемување за 19%.

Побарувања по основ на премија

2021				2020			
старосна структура стар правилник	Побарувања	Состојба на исправка на вредност	Сегашна вредност на побарување	старосна структура нов правилник	Побарувања	Состојба на исправка на вредност	Сегашна вредност на побарување
до 30 дена	50.646.156	-133.548	50.512.608	до 90 дена	66.106.670	-1.587.667	64.519.003
од 31-60	20.716.977	-2.335.325	18.381.652	од 91-120	7.152.510	-732.558	6.419.952
од 61-120	17.193.814	-5.447.953	11.745.861	од 121-180	9.701.868	-3.163.030	6.538.838
од 121-270	23.596.321	-12.137.540	11.458.781	од 181-330	13.275.044	-6.916.327	6.358.717
од 271-365	7.650.391	-5.439.468	2.210.923	од 331-425	4.698.959	-3.440.234	1.258.725
над 366 дена	58.802.862	-58.802.862	0	над 426 дена	56.937.435	-56.937.435	0
Доспеани побарувања	178.606.521	-84.296.696	94.309.825	Доспеани побарувања	157.872.486	-72.777.251	85.095.235
Недоспеани побарувања	239.004.690	-1.171.111	237.833.579	Недоспеани побарувања	200.374.594	-1.373.776	199.000.818
	417.611.211	-85.467.807	332.143.404		358.247.080	-74.151.027	284.096.053

17%

Во 2021 година регистрирани се нови 686 предмети за присилна наплата, што е за 18,6% помалку во однос на 2020 година, а вредноста на побарувањата е помала за околу 2,9%.

Во текот на 2021 година, завршена е постапката за наплата на 646 предмети со вредност од 15.161 илјади денари, од кои: 369 со вредност од 5.416 илјади денари од предметите регистрирани во 2021 година и 277 предмети со побарувања од 9.744 илјади денари од предмети регистрирани во периодот од 2004 заклучно со 2020 година.

Заклучно со 2021 година, Друштвото има покрената постапка за присилна наплата за 11.234 случаи во вкупна вредност од 231.586 илјади денари. На 31.12.2021 година, по овој основ, преостанатата ненаплатена премија во вкупен износ од 34.451 илјади денари, претставува 15% од вкупната неплатена премија за која е поведена постапка за присилна наплата со состојба на 31.12.2021 година.

Година	Вкупно		Активни		Архивирани	
	бр.	мкд	бр.	мкд	бр	мкд
2004-2014	2.736	128.248.974	381	5.657.068	2.355	122.591.906
2015-2020	7.812	92.099.082	1.778	22.973.496	6.034	69.126.130
2021	686	11.566.721	317	5.820.931	369	5.416.461
ВКУПНО	11.234	231.585.992	2.476	34.451.495	8.758	197.134.497

Треба да се напомене дека вредноста на побарувањата по „активните“ предмети, за кои е во тек формална постапка, било пред нотар, суд или извршител, е објективно пониска од прикажаната во табелата, односно делумно е наплатена. Во табелата износите на побарувањата се евидентирани според износот на премијата за која постапката е поведена.

Од вкупниот број на завршени предмети (8.758) со вредност на побарувања од 197.135 илјади денари, во целост се наплатени 7.478 предмети со вредност од 122.414 илјади денари, а ненаплатени се 872 предмети со вредност на побарувањата од 61.875 илјади денари.

Архивирани предмети

Година	Вкупно		Наплатени		Ненаплатени		Преевид.и повлеч.		Неекономично	
	Број	Износ	Број	Износ	Број	Износ	Број	Износ	Број	Износ
2004-2014	2.355	122.591.906	1.643	57.104.306	679	58.073.355	30	7.405.960	3	8.285
2015-2020	6.034	69.126.130	5.483	61.031.994	187	3.769.194	156	3.665.297	208	659.645
2021	369	5.416.461	352	4.277.062	6	32.484	11	1.106.915		
ВКУПНО	8.758	197.134.497	7.478	122.413.362	872	61.875.033	197	12.178.172	211	667.930

Посебно се издвоени 211 предмети со вредност од 667.930 денари, архивирани поради „неекономично извршување“ и 197 предмети со вредност од 12.178 илјади денари архивирани поради преевидентирање или поради повлекување на тужбата, бидејќи од аспект на наплатата на премијата не припаѓаат ниту во наплатени, ниту во ненаплатени. Архивирањето во Секторот за правни работи поради: „неекономично извршување“ значи дека прекинува постапката за присилна наплата поради неекономичност на истата; „преевидентирање“ во спогодби значи дека во тек на постапката е постигната спогодба за плаќање; „повлечена тужба“ значи дека постапката е прекината поради плаќање на премијата или воопшто не требало да биде поведена. Во најголем број од оваа категорија на предмети премијата е наплатена! Предметите од категоријата „неекономично извршување“ можат да бидат преевидентирани како „наплатени“ (доброволно плаќање на долгот), а дел од

предметите од 2017 и 2018 година (околу 164) се повторно активирани заради продолжување со присилна наплата.

Најголемиот дел од ненаплатените тужби, и како број, и како вредност, се поради стечај на должникот, како и бришење на должникот од Трговскиот регистар што започна да се применува од 2015 година (неактивни субјекти во подолг временски период), а тука спаѓа и неможнота за извршување, која всушност се применуваше за неактивните правни лица (пред да се воведо бришењето на субјектите по службена должност во ЦР на РСМ) кои немаат ниту движен имот од кој би можело да се изврши наплата. Најчесто се архивирани во постапка за извршување по укажување на извршителот дека не е можно извршувањето, а во 2017 година беше извршено архивирање на поголем број од предметите пред 2013 година по основ на нивниот статус во ЦР на РСМ - започната постапка за бришење од регистарот. Во 2017 година карактеристично е завршување на постапката поведена во 2010 година за наплата на премија за околу 5.100.000 денари, кое тужбено барање е одбиено.

Стечај, ликвид, избришан			Одбиено барање		Неможност за извршување и починат	
Година	Број	Износ	Број	Износ	Број	Износ
2004-2014	533	46.751.851	13	5.647.518	133	5.673.986
2015-2020	123	3.302.878	4	39.451	60	426.865
2021	2	6.695			4	25.789
ВКУПНО	658	50.061.424	17	5.686.969	197	6.126.640

Во периодот 2004-2014, процентот на ненаплатени предмети од сите архивирани предмети изнесува 28,8% според бројот на предмети (679 од 2.355), но според вредноста на побарувањата е значително повисок и изнесува нешто помалку од 47,3%, што се должи пред сè, на само неколку (4-5) предмети со голема вредност, кои потекнуваат од периодот пред 2010 година.

Се забележува значителна разлика помеѓу периодот 2004-2014 и периодот потоа: процентот на ненаплатени предмети во период од 2015 - 2020 изнесува околу 3% по број на предмети и 5,4 % по вредност на побарувањата, а за 2021 година процентот на ненаплатени предмети во однос на архивираниите е 0,16% по број и 0,6% според вредноста на предметот. Притоа, вреди да се напомене дека во 2021 година 54% од започнатите предмети се завршени во истата година. Разликата во ефикасноста на присилната наплата помеѓу периодите 2004-2014 и потоа се должи, пред сè, на фактот на „староста“ на долгот во време на поведување на постапката: до 2014 година постапката е поведувања за долгови „стари“ најмалку две и пол години, а од 2015 после неколку месеци по стасаноста на долгот

Со оваа статистика се докажува и оправдува напорот на Друштвото за забрзување на процедурите за наплата, односно скратување на роковите за поведување на постапки за присилна наплата, кои се одвиваат од 2017 година па наваму, иако во вториот и третиот квартал од 2020 година се пролонгираа роковите за поведување на постапка поради „ковид“ состојбата, но за да истите во текот на 2021 година повторно и постепено се вратат во нормалната динамика, како во периодот пред почетокот на пандемијата.

Побарувања по основ на регреси за штети

Вкупните ненаплатени побарувања по основ на регреси за штети на 31.12.2021 година изнесуваа 28.009 илјади денари и истите се за 2% пониски од остварените во 2020 година (28.715 илјади денари).

Намалување на побарувањата е евидентирано кај регресите за штети по основ на автоодговорност (-3%), регресите по основ кредити (-12%), а задржано е исто ниво на побарувања за регреси за каско осигурување и регреси по основ на незгода.

Во структурата и натаму најзастапени се побарувањата од регреси по авто одговорност (69%) кои се на исто ниво во однос на 2020 година.

Побарувања од регреси за штети

<i>(во 000 денари)</i>				Структура во %	
	2021	2020	% на промена	2021	2020
регреси-незгода	4	4	0%	0	0
регреси-каска	6.837	6.866	0%	24	24
регреси-авто одговорност	19.214	19.731	-3%	69	69
регреси-кредити	1190	1.350	-12%	4	5
регреси- НН возила	764	764	0%	3	3
Вкупно	28.009	28.715	-2%	100	100

Од вкупно ненаплатените побарувања по овој основ на 31.12.2021 година, доспеани побарувања се 99,5%, односно во износ од 27.875 илјади денари.

За овие побарувања, согласно регулативата, Друштвото изврши исправка на вредност/резервација во вкупен износ од 26.931 илјади денари, од кои 26.647 илјади денари (99% од вкупната исправка) се исправка на побарувања од ненаплатени регреси доспеани заклучно со 31.12.2020 година, односно во доцнење од над 365 дена со исправка на вредност во висина од 100%.

Старосна структура	Вкупно доспеани регреси во 000		Исправка на вредност во 000	
	денари	% на учество	денари	% на учество
Недоспеани регреси	134	0%	0	0
до 30 дена	711	3%	0	0
од 31 до 60 дена	23	0%	2	0
од 61 до 120 дена	46	0%	14	0
од 121 до 270 дена	252	1%	129	0
од 271 до 365 дена	196	1%	139	1
над 366 дена	26.647	95%	26.647	99
Вкупно	28.009		26.931	100

Останати побарувања

Во известителната година, согласно регулативата, Друштвото изврши исправка на вредноста /резервација на побарувања по основ провизија за реосигурувања, цесии и останати побарувања.

На крајот на 2021 година, по овие основи, евидентирани се ненаплатени побарувања во вкупен износ од 18.537 илјади денари, што е за 7% над нивото реализирано во 2020 година. Друштвото изврши резервација на доспеаните побарувања по овие основи во износ од 9.256 илјади денари, што е за 1.046 илјади повисоко ниво од минатата година, во најголем дел кај провизии од реосигурување (за 68%).

Останати побарувања (во 000 денари)	2021		2020		% промена побарувања	Структура на побарувања во %	
	вкупно побарувања	исправка на вредност	вкупно побарувања	исправка на вредност		2021	2020
Провизии од реосигурување	1.555	1.245	927	568	68%	8	5
- пожар	767	606	440	400		49	47
- а/о воздухоплови	68	68	71	36		4	8
- општа одговорност	720	571	416	132		4	2
Услужни штети	6.645	1.402	8.391	1.917	-21%	36	48
Цесии	4.204	3.935	3.968	3.968	6%	23	23
Останато	6.133	2.674	4.039	1.757	52%	33	23
Вкупно	18.537	9.256	17.325	8.210	7%	100	100

Во текот на третиот квартал од 2020 покрената е стечајна постапка врз Еуростандард банка поради што Друштвото, согласно регулативата евидентираше 100% исправка на побарувањата пријавени во стечајната маса.

	2021	
	вкупно побарувања	исправка на вредност
Депозит	10.535	10.535

Парични средства и парични еквиваленти	1.842	1.842
Побарувања по основ на камата од депозит	13	13
Вкупно	12.390	12.390

Состојбата на овие побарувања заклучно со 31.12.2021 е непроменета.

Реосигурување

Поради стабилноста на осигурителното портфолио, во 2021 година беа обновени сите тековни Договори за реосигурување. Се забележа зголемување на цените за реосигурување за сите класи и кај сите глобални реосигурувачи.

Непреченото одвивање на процесот на прием на ризици во осигурување и континуираниот пораст на полисирана премија, се обезбедуваше со строго придржување кон соодветна реосигурителна програма, односно со обезбедување договори со реномирани реосигурувачи со највисок рејтинг во класата реосигурувачи, со што се постигнува распространетост на покривањето на ризикот, односно намалување на концентрација на одговорноста на осигурувачот во одреден сектор.

Во текот на целата година се обновуваа и факултативните договори за реосигурување за одделни ризици.

Штети

Динамиката на пријава, ликвидација и исплата на штети, повторно се разви на ниво на годините кои претходеа на периодот пред пандемијата.

Потребата од дигитализација во штетите се наметнува природно, но и ќе стане законска обврска на која што ние интезивно работиме и спроведуваме ефикасни сублимирања на неопходните документи.

Беа воведени интерни контроли извршени од страна на Тимовите за контроли, кои го убрзаа и процесот на препознавање на потребите на клиентите и начинот на остварување на истите.

Спроведените активности и евалуации за воведување на автоматизација на процесот на процена на штети потврдија потреба од воведување на истиот.

Продолживме да работиме на иницијативата за воведување на директно плаќање на штети од Автоодговорност. Принципот на Direct Settlement функционира во неколку Европски држави и истото најчесто се спроведува со доброволно склучени договори за соработка помеѓу повеќе осигурителни компании кои се најдобри на пазарот на осигурување.

Динамиката на пријава и решавање штети по одделни класи на осигурување во текот на 2021 година е како што следи:

период 01.01.2021-31.12.2021	Број на ликвидирани штети	Број на одбиени штети	Број на резервирани штети на 31.12.2020	Број на пријавени штети	Динамика на решавање на штети во %	
	1	2	3	4	$5=(1+2)/(3+4)*100$	
незгода	01	1.283	143	242	1.363	89%
здравствено	02	6.649	265	368	7.189	91%
каска моторни возила	03	686	88	317	706	76%
каска шински возила	04	0	0	0	0	
каска воздухоплови	05	0	0	0	0	
каска пловни објекти	06	0	0	0	0	
карго	07	3	0	3	2	60%
имот од пожар и др.опасн.	08	286	46	64	322	86%
имот останато	09	930	195	225	1099	85%
АО (вкупно)	10	2322	352	1263	2718	67%
одговорност воздухоплови	11	0	0	0	0	
одговорност пловни објекти	12	0	0	0	0	
општа одговорност	13	40	12	15	53	76%
кредити	14	0	0	0	0	
гаранции	15	0	0	0	0	
финансиски загуби	16	6	1	1	7	88%
правна заштита	17	0	0	0	0	
туристичка помош	18	272	86	52	424	75%
Вкупно		12.477	1.188	2.550	13.883	83%

* Во табелата се искажани податоци за движењето на штети само во оние класи на осигурување каде што имало постапки на пријава, резервација и решавање на штети.

Од прикажаните износи може да се заклучи дека Друштвото има адекватни процедури за обработка на пријавените штети и одлични резултати во имплементацијата на истите, а кои се потврдуваат со резултатот од 83% во текот на 2021 година.

Споредено со 2020 година, бројот на ликвидирани штети во известителната година е повисок за 8%. По класи на осигурување даден е приказ во последователната табела:

				Структура во %	
	2021	2020	% на промена	2021	2020
Незгода	1.283	1.472	-13%	10%	13%
Здравствено	6.649	5.505	21%	53%	48%
Каска моторни возила	686	723	-5%	5%	6%

Каско пловниобјекти	0	0	0%	0%	0%
Карго		3	1	200%	0%
Имот од пожар и др.опасн.		286	262	9%	2%
Имот останато		930	935	-1%	7%
АО (вкупно)		2.322	2.305	1%	19%
Општа одговорност		40	26	54%	0%
финансиски загуби	6				0%
Туристичка помош		272	311	-13%	2%
Вкупен број на ликвидирани штети		12.477	11.540	8%	100%

Воедно, ефикасноста во решавањето на штетите беше проследена и со нивна навремена исплата, овозможена со високата ликвидносна позиција на Друштвото, а како резултат на успешната наплата на побарувањата и стручноста во управување со инвестициите.

Имено, Друштвото уште во 2018 година интерно ги скрати роковите за исплата на штети, од законски дозволените 14 на максимални 7 дена од ликвидација, додека за штети од класата здравствено осигурување интериот рок се помести од 1 до 3 дена од ликвидација, со што Друштвото станува препознатливо на пазарот, односно кај клиентите по брзината и ефикасноста во нивното решавање. Дури и во контекст на пандемијата Друштвото и натаму ги задржа и ги почитува овие интерни рокови.

Информатичка надградба

Во првиот квартал на 2021 година поради промена на седиштето на Друштвото беше направено и селење на целокупната ИТ инфраструктура на новата локација. На самото селење претходеа подготвителни активности и тоа адаптирање/проширување на серверската сала, обезбедување на контролиран пристап, заштита од физички закани како што се: кражба, пожар, експлозии, дим, поплава, прашина, како и обезбедување на контролирана работна температура и влажност. Заради обезбедување на непрекинато напојување беше направено соодветно поврзување на дизел агрегат со критичните компоненти на ИТ системот, кои покрај примарното напојување се поврзани и на т.н. stand-by напојување.

По завршување на подготвителните активности беше направено и селењето на целокупната опрема, нејзино повторно вклучување и пуштање во оперативна работа.

Проширувања и унапредувања на информациониот систем

Во текот на 2021 година во поглед на унапредување на информацискиот систем се работеше на модулот за компензации со кој ќе се обезбеди автоматизиран процес на генерирање на предлог на компензации, нивно одобрување и спроведување за книжење. Модулот со крајот на годината е во завршна фаза и ќе започне со функционирање во првиот квартал на 2022 година.

Во последниот квартал на годината беше завршена имплементацијата на модул за материјално работење кој ќе овозможи поедноставно следење на препечатените полиси како и вредносните ваучери (подарок за клиенти) кои се користат од страна на продажбата.

Во главниот деловен систем (ОСИС) во текот на годината беа имплементирани функционалности поврзани со поврзување на трансакциите во системот со дополнителна документација (слики, документи и други фајлови). Овие функционалности се користат во процесите на пријавување и обработка на штети, како и во процесите на превземање на ризици (прием во осигурување).

Безбедност на информатичкиот систем

Во првиот квартал на 2021 година беше завршена имплементација на решението за log management поточно SIEM (security information and event management) со кое се овозможи идентификување на секој неовластен (измамнички) пристап или злоупотреба на лични и други податоци, како и да се утврди потеклото на овие инциденти, преку евиденција за секој пристап до информацискиот систем– logs.

АНАЛИЗА НА ФИНАНСИСКИОТ РЕЗУЛТАТ

Нето приходи од премија

Во 2021 година Друштвото оствари бруто полисирана премија од 1.124.298 илјади денари, што е за 160.719 илјади денари повисок обем од остварениот во 2020 година, со што реализираше пораст од 17%.

Во услови на обем на предадена премија во реосигурување во висина од 364.357 илјади денари (зголемен обем за 194.431 илјади денари во однос на 2020 година, пораст од 114%), како и зголемување на приходите по основ на промена во резервите за преносни премии во нето износ од 2.800 илјади денари (промена на резервата по основ на преносна премија од 68.033 илјади денари и во делот за реосигурување од 70.833 илјади денари), заработена е нето премија во износ од 762.743 илјади денари што е за 4% под остварената во 2020 година (792.751 илјади денари).

<i>(во 000 денари)</i>	2021	2020	% на пораст
Бруто полисирана премија	1.124.298	963.579	17%
Бруто полисирана премија предадена во соосигурување			
Промена во резерва за преносна премија од осигурување	-68.033	19.129	-456%
Пренесена премија на реосигурителите	-364.355	-169.924	114%
Промена во резерва на преносна премија за реосигурување	70.833	-20.033	-454%
Нето приходи од премија	762.743	792.751	-4%

Приходи од вложувања

Во известителната година Друштвото реализираше приходи по основ на вложувања во износ од 66.567 илјади денари, кои се за 10% над остварените во 2020 година (2020: 60.604 илјади денари). Во истиот период реализирани се вкупни трошоци од вложувањата во висина од -10.162 илјади денари (2020: -29.322 илјади денари). Со тоа, нето приходите од вложувањата изнесуваат 56.405 илјади денари, што е за 180% повисоко остварување од минатата година кога изнесувале 31.282 илјади денари.

Во рамки на инвестициското портфолио повисоки приходи во однос на минатата година се остварени во делот на камати од државни записи и државни обврзници (во висина од 11.557 илјади денари или за 14% повисоки од 2020: 10.164 илјади денари), додека приходите од камати од орочени депозити во банки се остварени на ниво од 8.492 илјади, или за 12% пониски од остварените во 2020 година (2020: 9.659 илјади

денари). Ова, пред сè, се должи на промената во структурата на инвестициското портфолио во насока на намалување на банкарските депозити и зголемување на вложувањата во долгорочни (30 и 15-годишни) државни обврзници, а како резултат на потребата од остварување на повисоки приноси од инвестициите во контекст на економското опкружување на континуиран пад на каматните стапки, кој тренд започна од 2013 година и продолжи и во 2021 година.

Овој импулс го даваат монетарните и фискалните власти. Имено, пондерираната каматна стапка на примени денарски депозити без валутна клаузула (која воедно се користи и за одредување на НРКС – Националната референтна каматна стапка), од нивото од 1,96% забележано во декември 2018 година (крај на 2020: 1,33%), заклучно со декември 2021 година се спушти на ниво од 1,08%. Истовремено, каматната стапка на благаяничките записи од нивото во висина од 2,5% на годишна основа, забележано во декември 2018 година, до крајот на 2020 година НБРМ ја одреди на ниво од 1,5%, или за 1 п.п. пониско, со три последователни надолни корекции. Потоа, во март 2021 година, дополнително ја намали за 0,25 п.п. или ја утврди на ниво од 1,25% на кое остана до крајот на 2021 година.

Па така, во линија на овие движења, просечната пондерирана каматна стапка по која средствата на Друштвото беа пласирани во банкарски депозити, која на крајот на 2014 година изнесуваше 4,85%, постепено се намалуваше (крај на 2015 година 3,34%; крај на 2016 година 3,15%; крај на 2017 година 2,77%; крај на 2018 година 2,74%, крај на 2019 година 2,68%, крај на 2020 година 2,56%), за да на крајот од 2021 година изнесува 1,76%.

Приходи од вложувања	% на промена		
(во 000 денари)	2021	2020	2021/2020
Приходи од камати од државни записи и државни обврзници	11.557	10.164	14%
Приходи од камати од орочени депозити во банки	8.492	9.659	-12%
Приходи од камати од гарантен фонд и по видување	252	320	-21%
Приходи од дивиденди	731	1.218	-40%
Приходи од амортизација на дисконт на државни обврзници	0	228	-100%
<i>Нето ефект од курсни разлики</i>	2.298	-3.572	-164%
Приходи од курсни разлики на харти од вредност чувани до достасаност	4.299	2.149	100%
Расходи од курсни разлики на харти од вредност чувани до достасаност	-2.001	-5.721	-65%
<i>Нето ефект од сведување на објективна вредност на ХВ (чувани за тргување)</i>	13.217	5.595	136%
Нереализирани добивки од сведување на објективна вредност на ХВ	20.701	29.186	-29%
Нереализирани загуби од сведување на објективна вредност на ХВ	-7.484	-23.591	-68%
<i>Нето ефект од реализирани добивки од продажба на ХВ</i>	19.877	7.679	159%
Реализирани добивки од продажба на вложувања (инвестициски фондови) и останати приходи	20.535	7.680	167%

Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба	-658	-1	65700%
Останати трошоци од вложувања (трошоци за камати и сл)	-19	-9	111%
Вкупни приходи од вложувања	66.567	60.604	10%
Вкупни трошоци од вложувања	-10.162	-29.322	-65%
Вкупни нето приходи од вложувања	56.405	31.282	180%

Во известителниот период, нето приходите кои се реализираат како резултат на сведување на објективна вредност на хартиите од вредност од портфолиото кое е чувано за тргување, искажано преку билансот на успех, се во висина од 13.217 илјади денари, или за 136% повисоки од претходната година (2020: 5.595 илјади денари). Но, во текот на 2020 година, како резултат на здравствената криза, ова портфолио покажа најголема волатилност на приносите, поради осцилациите и падот на глобалните берзи во периодите на пикот на кризата, од крајот на март па некаде до почетокот на јуни, кога започна постепената стабилизацијата на берзите. Па така, до крајот на годината, ова портфолио, сепак оствари нето приход (или нереализирана нето добивка). Во текот на 2021 година е постигната нереализирана добивка од два ипол пати поголема во однос на 2020 година.

Воедно, од портфолиото на вложувања, расположливи за продажба, се реализираа нето добивки од продажба на хартии од вредност во висина од 20.535 илјади денари, што е за 167% повисоко од реализираните во текот на 2020 година (2020: 7.680 илјади денари). Притоа, од продажба на удели во инвестициски фондови се реализираа 13.117 илјади денари, а остатокот претставува реализирана добивка од продажба на сопственички хартии од вредност – акции (од Стопанска банка АД Скопје, Шпаркасе банка и Гранит АД Скопје, во висина од 7.320 илјади денари) и еден ЕТФ ISHR EUR 600 Helath Care (DE) во висина од 98 илјади денари).

Останати осигурително технички приходи

Во 2021 година, остварен е обем на провизии и надомести од 54.392 илјади денари, кој е за 223% над остварениот обем на приходи во 2020 година (24.338 илјади денари).

Зголемувањето на обемот на останати осигурително технички приходи, во најголем дел се должи на зголемени провизии за реосигурување (пораост од 159%, односно за 28.684 илјади денари). Приходите од реализирани регресни побарувања од Гарантниот Фонд се за 28% над остварените во претходната година (зголемени за

737 илјади денари). Надоместокот од ГФ за обработка на штети е речиси на исто ниво од минатата година, односно е намален за 110 илјади денари.

(во 000 денари)	2021	2020	% на промена
Провизии од реосигурување	46.699	18.015	159%
Надомест од ГФ за обработка на штети	440	550	-20%
Приходи од ГФ од реализирани регресни побарувања	3.352	2.615	28%
Приходи за обработка на штети- услужни штети	1.898	1.409	35%
Останато	2.003	1.749	15%
Нето приходи од надомести и провизии	54.392	24.338	123%

Останати приходи

Во 2021 година останатите приходи на Друштвото изнесуваат 6.997 илјади денари и се за 3% под остварените во 2020 година. Во овие рамки, на исто ниво од 2020 година се приходите од камати и судски трошоци (со пад од 2%, односно промена за 43 илјади денари), додека приходите од позитивни курсни разлики, приходи од минати години и сл. се помали за 4% во однос на минатата година.

(во 000 денари)	2021	2020	% на промена
Приходи од камати и судски трошоци од наплатени побарувања по судски пат	1.987	2.030	-2%
Останати приходи-поз. курсни разлики. приходи од минати години и слично	5.010	5.194	-4%
Вкупно останати приходи	6.997	7.224	-3%

Штети

Во 2021 година ликвидирани се штети во износ од 362.048 илјади денари што е за 3% под остварените во претходната година. Во исто време, учеството на истите во бруто полисираната премија изнесува ц. 32%, што е за 7 п.п. поени под оствареното учество во 2020 година (39%).

Друштвото искажа и зголемени трошоци по основ на бруто резервации на штети во износ од 36.266 илјади денари (2020: 40.364 илјади денари), од кои за настанати непријавени штети – IBNR, Друштвото ја зголеми резервацијата за 2,4 милиони денари, додека за настанатите пријавени штети - RBNS, резервацијата ја зголеми за 33,8 милиони денари.

Што се однесува до приходите по основ на регреси за штети во 2021 година, истите се остварени во износ од 4.455 илјади денари, зголемени за 10% од остварените во 2020 година кога беа реализирани 4.040 илјади денари.

Имајќи го во предвид учеството на реосигурувачот во ликвидираниите и резервираните штети, нето настанатите штети изнесуваат 368.990 денари и се за 9% под реализираните во 2020 година (404.682 илјади денари).

По сите основи, нето настанатите штети во 2021 година учествуваат со 33% во бруто полисираната премија од осигурување (2020: 42%), додека во нето заработената премија учествуваат со 48% (2020: 51%).

Настанати штети и користи

(во 000 денари)

	Бруто			Учество на реосигурувачи			Нето		
	2021	2020	% на промена	2021	2020	% на промена	2021	2020	% на промена
Настанати, исплатени штети во тековната година	362.048	373.301	-3%	4.982	9.432	-47%	357.066	363.869	-2%
Промени во резервите за пријавени, неисплатени штети - RBNS	33.778	-7.343	-560%	20.453	-2.545	-904%	13.325	-4.798	-378%
Промени во резервите за настанати, непријавени штети - IBNR	2.488	47.707	-95%	-566	-1.943	-71%	3.054	49.650	-94%
Приходи од регресни побарувања	-4.455	-4.040	10%				-4.455	-4.040	10%
Вкупно	393.859	409.625	-4%	24.869	4.944	403%	368.990	404.681	-9%

Трошоци за бонуси и попусти

Вкупните трошоци за бонуси и попусти во известителниот период изнесуваат 26.973 илјади денари и се за 2.070 илјади денари пониски во однос на реализираните во истиот период од 2020 година или за -7%.

Притоа, трошоците за бонуси се за 59% повисоки од минатата година, додека трошоците за попусти се за 13% пониски во однос на минатата година.

(во 000 денари)	2021	2020	% на промена
Трошоци за бонуси	3.599	2.265	59%
Трошоци за попусти	23.374	26.778	-13%
- незгода	1.183	1.636	-28%
- здравствено осигурување	880	1.071	-18%
- каско	5.625	5.739	-2%
- имотни осигурувања	10.535	12.748	-17%
- општа одговорност	4.384	5.103	-14%

- останато	767	481	59%
Трошоци за бонуси и попусти	26.973	29.043	-7%

Трошоци за спроведување на осигурувањето

Вкупните трошоци за спроведување на осигурувањето на Друштвото во 2021 година изнесуваат 327.858 илјади денари и се за 9% под остварените во претходната година.

(во 000 денари)	2021	% структура	2020	% на промена
Трошоци за стекнување	169.033	52%	193.747	-13%
Административни трошоци	158.825	48%	167.620	-5%
Нето трошоци за спроведување на осигурување	327.858		361.367	-9%

Околу 48% од нето трошоците за спроведување на осигурувањето во 2021 година во износ од 158.825 илјади денари се однесуваат на административните трошоци на Друштвото (2020: 167.620 илјади денари, односно 46% од нето трошоците за спроведување на осигурувањето). Истовремено, истите се за -5% пониски од минатата година. Додека, трошоците за стекнување се пониски за 13% во однос на остварените во 2020 година.

Друштвото во 2021 година, за прв пат согласно ИАС 19 стандардот, пресмета трошоци за резервирања за вработените во износ од 3.505 илјади денари од кои трошоци од резервирања за отпремнини на износ од 1.048 илјади денари и трошоци од резервирања за јубилејни награди во износ од 2.457 илјади денари.

(во 000 денари)	2021	2020	% на промена
Трошоци за вработените	60.368	62.209	-3%
- плати администрација	54.790	54.966	0%
- останати трошоци за вработени	5.578	7.243	-23%
Закупнина	20.288	26.967	-25%
Закупнина за средства за работа	787	449	75%
Трошоци за надоместоци на членови на органи на управување	0	6.824	-100%
Телефонски трошоци	7.705	7.277	6%
Спонзорства и репрезентација	3.244	2.869	13%
Амортизација на материјални средства	3.908	4.420	-12%

Трошоци за услуги од физички лица	14.416	14.733	-2%
Надомест за користење на сопствено возило	7.857	7.547	4%
Комунални услуги	3.467	3.789	-8%
Трошоци за обезбедување	21	1.657	-99%
Банкарски услуги	3.600	3.370	7%
Канцелариски материјали	1.061	1.344	-21%
Трошоци за резервирања за отпремнини и јубилејни награди*	3.505	-	-
Останати административни трошоци	28.598	24.165	18%
Административни трошоци	158.825	167.620	-5%

Трошоци за стекнување во 2021 година изнесуваат 169.033 илјади денари (2020: 193.747 илјади денари). Истите учествуваат со 52% во вкупните нето трошоци за спроведување на осигурување (2020: 54%) и се за 13% под остварените во 2020 година.

(во 000 денари)	2021	2020	% на промена	структура 2021	структура 2020
Провизија	59.348	50.564	17%	35%	26%
Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	95.478	92.806	3%	56%	48%
Останати трошоци за стекнување	17.724	17.138	3%	10%	9%
Промена во одложените трошоци за стекнување	-3.517	33.239	-111%	-2%	17%
Нето трошоци за спроведување на осигурување	169.033	193.747	-13%	100%	100%

Во рамки на истите, трошоците за провизија за надворешните дистрибутивни канали учествуваат со 35% во вкупните трошоци за стекнување, односно 18% во нето трошоците за спроведување на осигурувањето и изнесуваат 59.348 илјади денари (2020: 50.564 илјади денари), со што е реализиран пораст од 17% во однос на 2020 година. Тука треба да се напомене дека на крајот на годината поради промена на сметководствената политика и регулативата од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување, Друштвото дополнително пресмета и евидентира дополнителни 7.474 илјади денари трошоци за провизија за посредници (застапници, брокери и туристички агенции), а кои се признаени според полисирана премија од страна на посредникот, а која сеуште не е платена/пренесена на Друштвото. Доколку, овој ефект се изолира трошоците за провизија би изнесувале 51.875 илјади денари, што претставува зголемување од 2,5% во однос на истите минатата година.

Останати трошоци за стекнување (плати на продажната мрежа, трошоци за печатење на полиси, реклама и надворешна репрезентација), на нето основа, изнесуваат 113.202 илјади денари (2020: 109.944 илјади денари) и бележат пораст од 3% во однос на претходната година.

Што се однесува до пресметаниот трошок за одложени трошоци за стекнување, Друштвото во 2021 година евидентираше приход од 3,5 милиони денари (2020: 33.239 илјади денари евидентиран трошок со цел целосно прилагодување и усогласување кон Упатството за примена на контниот план за друштвата за осигурување и реосигурување (Службен весник на РСМ 170/2021) во однос на пресметката на одложените трошоци за стекнување.

Имено, во текот на 2019 година, Агенцијата за супервизија на осигурување донесе Правилник за изменување и дополнување на правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување, објавен во Службен весник на Република Северна Македонија на 16 август 2021 (бр. 170/2021). Согласно оваа подзаконска регулатива, друштвата за осигурување кои применуваат сметководствени политики на признавање, последователно мерење и обелоденување на трошоците за стекнување кои се разликуваат од барањата содржани во Прилог 3 Упатство за пополнување на финансиските извештаи од овој правилник се должни да обезбедат идна примена на променети сметководствени политики најдоцна со состојбата на одложените трошоци за стекнување на 01.01.2022 година.

Со состојба на 31 декември 2021 година, Друштвото изврши целосно прилагодување кон Упатството за примена на контниот план за друштвата за осигурување и реосигурување (Службен весник на РСМ 170/2021) во однос на пресметката на одложените трошоци за стекнување.

Врз основа на целосното прилагодување, Друштвото евидентираше негативно движење (трошок) во Билансот на успех за годината што завршува на 31.12.2021 во износ од 33.234 илјади денари (2020: трошок од 17.211 илјади денари).

Трошоци за органите на управување

Во рамки на административните трошоци, Друштвото во 2021 година искажа трошоци за органите за управување во вкупен износ од 21.342 илјади денари (2020: 32.367 илјади денари). Притоа, во 2021 година Друштвото не искажа трошоци за членовите на Надзорен одбор (2020: 7.859 илјади денари), додека трошоците за

Управниот одбор се во износ од 21.342 илјади денари (2020: 24.508 илјади денари). Истите по видови на трошоци се прикажани во следната табела:

(износ во денари)

	2021	2020
Трошоци за членови на Надзорен одбор	0	7.858.963
- надоместок за работа на НО	0	5.268.493
- останати надоместоци	0	998.149
здравствено осигурување	0	0
животно осигурување	0	0
менаџерско осигурување	0	998.149
- останати трошоци (вкл. репрезентација)	0	1.592.321
Трошоци за членови на Управен одбор	21.342.109	24.507.762
- плати и надоместоци од плати	15.967.174	15.687.976
- останати надоместоци	4.205.746	4.187.246
здравствено осигурување	389.749	341.332
животно осигурување	265.080	265.685
менаџерско осигурување	3.550.917	3.580.229
- останати трошоци (вкл. репрезентација)	1.169.189	4.632.540
Вкупно трошоци за органи за управување	21.342.109	32.366.725

Останати осигурително технички трошоци

Во 2021 година, за останати осигурителни технички трошоци Друштвото издвои износ од 33.151 илјади денари, што претставува пад од 836 илјади денари, односно 2% во однос на минатата година. Намалувањето во најголем дел се должи на трошоците за исплата на штети од Гарантниот фонд по НН возила во висина од 610 илјади денари, или за 5% пад во однос на остварените во минатата година.

	2021	2020	% на промена
Трошоци за исплата штети од ГФ по НН возила	12.563	13.173	-5%
Противпожарен придонес	4.558	4.454	2%
Надомест за здравствено осигурување	3.818	3.473	10%
Надомест за Агенција за супревизија на осигурување	8.105	8.544	-5%
Трошоци за Национално биро за осигурување	2.823	3.066	-8%
Судски трошоци за регресни постапки од НБО	1.022	1.010	1%
Останати трошоци	262	267	-2%
	33.151	33.987	-2%

Вредносно усогласување на побарувања од премија

Вкупното вредносно усогласување на побарувања од премија во 2021 година изнесува трошок од 18.253 илјади денари (2020: приход од 2.638 илјади денари). Приходот во 2020 година, пред сè, се должи на примена на измената на Правилникот за пресметка на исправката на вредност на побарувањата со кои беа пролонгирани деновите на доцнење во секоја категорија, со што значително се намали трошокот, односно Друштвото во 2020 година пресмета приход од 2.638 илјади денари. Од 01.01.2021 година во сила се врати „стариот“ (постојниот/неизменет) Правилник за методот на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси. Доколку се изолира ефектот од враќање на сила на постојниот правилник, трошоците би биле пониски за ца. 9,8 милиони денари, а кои беа пресметани и евидентирани веднаш на почетокот на 2021 година.

Вредносно усогласување на побарувања по основ на премија

Во 000 денари

	2021	2020	% на промена
Исправка на вредноста на побарувања од осигуреници	11.317	-9.034	-225%
Наплатено отпишано побарување	-22	-4	
Траен отпис на побарувања од осигуреници	6.958	6.400	9%
	18.253	-2.638	-792%

На крајот на деловната година, извршен е траен отпис за сите побарувања во вкупен износ од 7.015 илјади денари (2020: 6.881 илјади денари). Најголем дел (6.958 илјади денари) од вкупниот отпис се однесуваа за ненаплатена премија од осигурување на субјекти - правни лица со затворена стечајна постапка, како и избришани и неактивни субјекти во Централниот регистер на Македонија. Останатите 57 илјади денари се по други основи на побарувања (регреси и сл.).

Останати расходи вклучувајќи и вредносно усогласување

Во рамки на категоријата останати расходи, вклучувајќи и вредносни усогласувања, износ од 725 илјади денари се однесува на исправка на вредноста на останати побарувања од непосредни работи (2020: 14.368 илјади денари, од кои 12.390 илјади денари се однесуваат на 100% исправка на вредноста на побарувањата од Еуростандард банка над која беше отворен стечај во 2020 година), додека за останати

финансиски расходи се искажани трошоци во износ од 7.051 илјади денари (2020: 793 илјади денари). Траен отпис по овие побарувања за 2021 година е 57 илјади денари (2020: 481 илјади денари).

Останати расходи, вклучувајќи и вредносни усогласувања

(во 000 денари)	2021	2020	% на промена
Исправка на вредноста на останати побарувања од непосредни работи	725	14.368	-95%
Траен отпис на останати побарувања на побарувања од непосредни работи	57	481	-88%
Останати финансиски расходи	7.051	793	789%
	7.833	15.642	-50%

Добивка

Јасно дефинираните стратешки цели на Друштвото, континуираното следење и анализа на состојбите на пазарот и соодветно реагирање на настанатите промени преку адаптирање на понудата и воспоставените процедури за работа, стручноста при управување со ризиците од работењето и инвестициите, резултираа со добивка пред одданочување на Друштвото за 2021 година во износ од 101.831 илјади денари (2020: 30.786 илјади денари), односно 89.638 илјади денари по одданочување на истата (2020: 24.645 илјади денари).

Сеопфатната добивка на Друштвото која произлегува со додавање/намалување на добивката од повторното мерење на финансиските средства расположливи за продажба во износ од -3.143 илјади денари (2020: -6.836 илјади денари) за 2021 година изнесува 86.495 илјади денари (2020: 17.809 илјади денари).

АНАЛИЗА НА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА

Вкупната актива на Друштвото на 31.12.2021 година изнесува 1.788.420 илјади денари и забележува пораст од ц. 18% во однос на претходната година (2020: 1.520.754 илјади денари) (Прилог 2).

Вложувања

Вкупните вложувања на Друштвото на 31.12.2021 година изнесуваат 1.154.086 илјади денари што е за 13% над нивото од 2020 година кога изнесуваа 1.024.016 илјади денари. Од тоа, 14.935 илјади денари (2020: 16.081 илјади денари) претставуваат средства вложени во Гарантниот фонд на Националното Биро, додека останатите финансиски вложувања изнесуваат 1.139.151 илјади денари (2020: 1.007.935 илјади денари).

Во 2021 година Друштвото го зголеми инвестициското портфолио за 13% или во апсолутен износ за 131.216 илјади денари, што во најголем дел, е резултат на посветеноста на Друштвото за зголемување на наплатата на премија, намалување на доспеаните, ненаплатени побарувања по сите основи и ефикасната инвестициона политика.

Во рамки на инвестициското портфолио, средства во износ 460.757 илјади денари се пласирани во банкарски депозити (за 16% повисоки во однос на 2020), 430.823 илјади денари во должнички хартии од вредност над една година чувани до доспевање (22% пораст во однос на 2020) и 183.076 илјади денари финансиски вложувања расположливи за продажба (6% повисоки во однос на 2020), како и 64.485 илјади денари финансиски вложувања чувани за тргување (за -24% пониски во однос на 2020).

	2021	2020	% на промена	структура во %	
				2020	2017
Финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање	430.823	351.819	22%	38%	35%
- должнички хартии од вредност со рок на доспевање до една година	0	0	-		
- должнички хартии од вредност со рок на доспевање над една година	430.823	351.819	22%		
Финансиски вложувања расположливи за продажба	183.076	172.145	6%	16%	17%
- акции, удели и останати сопственички инструменти	2.100	10.676	-80%		
- акции и удели во инвестициски фондови	180.976	161.469	12%		
Финансиски вложувања за тргување	64.495	85.221	-24%	6%	8%
Депозити, заеми и останати пласмани	460.757	398.750	16%	40%	40%
	1.139.151	1.007.935	13%	100%	100%

На крајот на 2021 година, 94,3% од структурата на инвестициско портфолио се вложувања во инструменти во Република Северна Македонија, наспроти 5,7% вложувања во странство (во земји од ЕУ и ОЕЦД), со што го намали влијанието на глобалниот финансиски пазар (2020: 92% во домашни вложувања и 8% во странско

портфолио). Во структурата на странското портфолио претежно учествуваат уделите купени во индексни фондови (и тоа 7 различни ETF-и), кои заедно со уделите од еден отворен инвестициски фонд изнесуваат 50.442 илјади денари што претставува 4,4% од вкупното инвестициско портфолио, а 1,2% е вложен и во акции на деловни субјекти од овие земји во висина од 14.053 илјади денари. Иако целото странско портфолио е класифицирано како расположливо за тргување, во текот на 2021 година беа реализирани продажби само на девет ETF-и, во моменти кога вредностите се вратија над стекнатите при нивното купување. Ова, пред сè, поради фактот што од почетокот на пандемијата наваму глобалните берзи доживеа голем пад, по кој следеше бавно и постепено опоравување, при што Друштвото одлучи да задржи дел од стекнатите позиции со цел враќање на вредностите близу до набавните.

Во текот на 2021 година, Друштвото купи 4 нови 15-годишни државни обврзници во вкупна вредност од 70 милиони денари и една тригодишна обврзница во износ од 9.900 илјади денари со што пондерираниот каматна стапка на целокупното портфолио на ДХВ се позиционираше во висина од 3,28% на годишно ниво.

Состојбата на инвестициското портфолио на Друштвото на 31.12.2021 година, споредена со состојбата на истото на 31.12.2020 година е следнава:

	Дозволен % од ВТР	состојба на 31.12.2020	% структура	состојба на 31.12.2021	% структура	апсолутна разлика 2021-2020	% разлика 2021/2020
Вкупно инвестициско портфолио (PCM)		922.714	92%	1.074.656	94,3%	151.942	16%
Депозити во банки кои имаат дозвола издадена од НБРМ	60%	398.750	40%	460.757	40,4%	62.007	16%
Обврзници и други должнички хартии од вредност издадени или за кои гарантира Република Македонија на домашниот пазар	80%	351.819	35%	430.823	37,8%	79.004	22%
Акции со кои се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност во РМ	25%	10.676	1%	2.100	0,2%	-8.576	-80%
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РМ	20%	161.469	16%	180.976	15,9%	19.507	12%
Удели во непарични ИФ		128.439	13%	111.412	9,8%	-17.027	-13%
Удели во парични ИФ		33.029	3%	69.564	6,1%	36.535	111%
Видови инвестициско портфолио (ЕУ+ОЕЦД)		85.221	8%	64.495	5,7%	-20.726	-24%
Долгорочни обврзници и други долгорочни хартии од вредност чиј издавач е земја членка на ЕУ или земја членка на ОЕЦД		0	0%		0,0%	0	
Акции чиј издавач е странско акционерско друштво со кои се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност во земјите членки на ЕУ или земјите членки на ОЕЦД	20%	11.371	1%	14.053	1,2%	2.682	24%
Удели на инвестициски фондови со кои се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност во земја членка на ЕУ или земја членка на ОЕЦД		73.850	7%	50.442	4,4%	-23.408	-32%
ВКУПНО ИНВЕСТИЦИСКО ПОРТФОЛИО (PCM+странство (ЕУ+ОЕЦД))		1.007.935	100%	1.139.151	100%	131.216	13%

Имено, најголем пад, мерен во апсолутен износ во инвестициското портфолио, Друштвото бележи во непаричните инвестициски фондови во висина од 17.027 илјади денари (или за -13%) и акции со кои се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност (намалување на портфолиото за 8.576 илјади денари или за -80%). Што се однесува до странското инвестициско портфолио, односно за Удели на инвестициски фондови со кои се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност во земја членка на ЕУ или земја членка на ОЕЦД, Друштвото поради продажба на дел од своето портфолио бележи пад од 23.408 илјади денари, односно за 32%.

Инвестиционата политика, а во тие рамки и изборот на пласманите по видови и обем, е целосно усогласна со законските одредби за видовите на вложувањата кои ги покриваат средствата за технички резерви и ограничувањата по однос на истите. Воедно, инвестициското портфолио обезбедува заштита од изложеност на валутен и каматен ризик, а пак распореденоста по рочност, максимална можна заштита од ликвидносен ризик.

Бруто технички резерви по основ на реосигурување

На 31.12.2021 година, уделот на реосигурувањето во бруто техничките резерви изнесува 158.203 илјади денари, што е за 134% над нивото од претходната година. Од тие, 126.476 илјади денари се по основ бруто резерва на преносна премија од реосигурување а 31.727 илјади денари се по основ учество на реосигурувачите во бруто резерви за штети.

Удел на реосигурување во бруто технички резерви

(во 000 денари)	2021	2020	% на промена
Бруто резерви за преносна премија			
Состојба на 01 јануари	55.643	75.676	-26%
Движење на преносна премија	70.833	-20.033	-454%
Состојба на 31 декември	126.476	55.643	127%
Бруто резерви за штети			
Состојба на 01 јануари	11.840	16.329	-27%
Движење на бруто резервите за штети	19.887	-4.489	-543%
Состојба на 31 декември	31.727	11.840	168%
Дел за реосигурување во бруто технички резерви	158.203	67.483	134%

Побарувања

Вкупните побарувања на Друштвото на 31.12.2021 година изнесуваат 352.828 илјади денари и се за 47.506 илјади денари над остварените во 2020 година. Од нив, 94% се побарувања од осигуреници и истите изнесуваат 332.143 илјади денари, кои се за 17% над остварените во 2020 година. На речиси исто ниво од 2020 година се побарувањата од непосредни работи на осигурување, а многу мало намалување кај побарувањата за финансиски вложувања (5%).

(во 000 денари)				% структура	
	2021	2020	% на промена	2021	2020
Побарувања од осигуреници	417.611	358.247	17%	118%	117%
Исправка на вредност на побарувања од осигуреници	-85.468	-74.151	15%	-24%	-24%
	332.143	284.096	17%	94%	93%
Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	46.050	45.534	1%	13%	15%
Исправка на вредност на останати побарувања од непосредни работи на осигурување	-34.543	-34.014	2%	-10%	-11%
	11.507	11.520	0%	3%	4%
Побарувања за финансиски вложувања	6.831	7.197	-5%	2%	2%
Останати побарувања	4.004	3.971	1%	1%	1%
Исправка на вредност на останати побарувања	-1.657	-1.462	13%	0%	0%
	9.178	9.706	-5%	3%	3%
Вкупни побарувања	352.828	305.322	16%	100%	100%

Останати средства

На 31.12.2021 година Друштвото располага со 23.390 илјади денари останати средства, што е за 30% помали во однос на 2020 година. Од тие, 9.005 илјади денари се материјални средства, а 14.384 илјади денари се парични средства и останати парични еквиваленти.

Од материјалните средства, износ од 8.169 илјади денари, односно 91% е опрема, додека 836 илјади денари останати материјални средства .

Паричните средства и паричните еквиваленти на крајот на известителната година изнесуваат 14.384 илјади денари и се за 44% пониски во однос на состојбата на 31.12.2020 година.

Парични средства и парични еквиваленти

(во 000 денари)

	2021	2020
Парични средства во банка	15.844	27.134
Благајна	382	327
Останати парични сретства	-1.842	-1842
Состојба на 31 декември	14.384	25.619

Во ставката останати парични средства е искажана исправката на вредност во висина на 100% од побарувањето од Еуростандард банка за останатата готовина на трансакциските сметки на Друштвото, во висина од -1.842 илјади денари.

Активни временски разграничувања

Состојбата на АВР на 31.12.2021 година изнесува 97.910 илјади денари што е за 14% над нивото во претходната година.

Во вкупните АВР најголемо учество (71%) имаат *одложените трошоци за стекнување* во износ од 69.481 илјади денари. Истите се 5% над нивото од претходната година, односно состојбата на истите е зголемена за 3.517 илјади денари.

Состојба на одложени трошоци за стекнување

(во 000 денари)	2021	2020	промена во 000 денари	% на промена
Одложени трошоци за аквизиција	41.312	41.348	-36	0%
Одложени трошоци – брокери	28.169	24.616	3.553	14%
Состојба на 31 декември	69.481	65.964	3.517	5%

Останатите пресметани приходи и одложени трошоци се во износ од 28.429 илјади денари (29% во вкупните АВР) и бележат пораст од 43% во однос на 2020 година.

(во 000 денари)	2021	2020	% на промена
Пресметани приходи за провизија од реосигурување	19.388	10.245	89%
Останати пресметани приходи	9.041	9.667	-6%
Останати пресметани приходи и одложени трошоци	28.429	19.912	43%

Капитал и резерви

Во 2021 година Друштвото ја одржа вредноста на запишаниот капитал во износ од 195.326 илјади денари и искажа законски резерви во износ од 192.836 илјади денари, додека нераспределената нето добивка на 31.12.2021 година изнесува 108.647 илјади денари, што е за 18% повисок износ од остварениот во 2020 година (92.218 илјади денари).

Во текот на годината извршена е корекција на вредноста на финансиските средства расположиви за продажба (акции и удели во инвестициони фондови), односно искажан е нето ефект од промените на објективната вредност на истите, по кој основ е искажана ревалоризациона резерва во износ од -415 илјади денари, односно за 3.143 илјади денари под реализираната во 2020 година (2020: 2.728 илјади денари) што, во најголем дел се должи на на продажбата на акциите на Гранит АД Скопје и Стопанска банка АД Скопје.

Друштвото искажа нето добивка по оданочување за 2021 година во износ од 89.638 илјади денари.

Вкупната капитална позиција на Друштвото на 31.12.2021 година е на ниво од 586.032 илјади денари и истата е за 86.495 илјади денари, односно 17% над остварената во 2020 година која изнесувала 499.537 илјади денари.

Бруто технички резерви

Заклучно со 31.12.2021 година, Друштвото реализираше технички резерви во бруто износ од 1.033.891 илјади денари, што е за 11% над нивото во 2020 година.

Во рамки на вкупните, бруто резервите за преносни премии изнесуваат 523.401 илјади денари (2020: 455.368 илјади денари) и се за 15% повисоки во однос на 2020 година.

Бруто резервите на штети, вклучително и резервите на директните и индиректните штети, изнесуваат 500.247 илјади денари и се за 8% повисоки од 2020 година (2020: 463.980 илјади денари).

Резервите за бонуси и попусти изнесуваат 10.243 илјади денари и се за 30% пониски од остварените во 2020 година.

(во 000 денари)	2021	2020	% на промена
Бруто резерви за преносни премии	523.401	455.368	15%
Бруто резерви за штети	500.247	463.980	8%
Бруто резерви за бонуси и попусти	10.243	14.598	-30%
Бруто технички резерви	1.033.891	933.946	11%

Вклучувајќи го учеството на реосигурувачите во вкупните технички резерви на Друштвото во износ од 158.203 илјади денари (126.476 илјади денари по основ на преносна премија и 31.727 илјади денари по основ на вкупните резерви на штети), нето техничките резерви на 31.12.2021 година изнесуваат 875.688 илјади денари (2020: 866.463 илјади денари).

Бруто технички резерви (во 000 денари)	2021			2020		
	Бруто	Реосигу- рување	Нето	Бруто	Реосигу- рување	Нето
RBNS	296.545	-22.409	274.136	263.165	-1.956	261.209
Резерва на директни трошоци	26		26	19		19
Резерва на индиректни трошоци	2.854		2.854	2.462		2.462
IBNR - бруто резерви за настанати, а непријавени штети	200.822	-9.318	191.504	198.334	-9.884	188.450
Резерви за бонуси и попусти	10.243		10.243	14.598		14.598
Резерви за преносна премија	523.401	-126.476	396.925	455.368	-55.643	399.725
Состојба на 31 декември	1.033.891	-158.203	875.688	933.946	-67.483	866.463

Одложени и тековни даночни обврски

На 31.12.2021 година Друштвото има вкупни даночни обврски на износ од 6.878 илјади денари (2020: 1.054 илјади денари), од кои одложени даночни обврски во висина од 381 илјади денари и тековни даночни обврски во износ од 6.497 илјади денари.

	2021	2020
Одложени даночни обврски	380.569	-
Тековни даночни обврски	6.497.124	1.054.066
	6.877.693	1.054.066

Имено, за прв пат во 2021 година, Друштвото за своите финансиски вложувања класифицирани како расположливи за продажба согласно МСС 39, започна со примена на МСС 12, за целите на финансиското известување, односно евидентирање на одложени даночни средства и одложени даночни обврски произлезени од одбитните или оданочивите времени разлики меѓу сметководствената вредност на одредено средство/обврска и неговата даночна основица. Па така, со состојба на 31 декември 2021 година, Друштвото евидентира одложени даночни обврски во висина од 381 илјада, од кои 274 илјади денари се пресметани по основ на нереализираната добивка прикажана во ревалоризационата резерва од вреднување на финансиските

вложувања класифицирани како расположливи за продажба. Додека, 107 илјади денари се по основ на останати одложени даночни обврски.

Обврски

Вкупните обврски на Друштвото изнесуваат 45.735 илјади денари, кои се за 5% над нивото на остварените во претходната година.

(во 000 денари)	2021	2020	% на промена
Обврски од непосредни работи на осигурување	545	2.544	-79%
Обврски од работи од реосигурување	15.234	9.599	59%
Останати обврски	29.956	31.525	-5%
Вкупни обврски	45.735	43.668	5%

Вкупните обврски од непосредните работи на осигурување изнесуваат 545 илјади денари и имаат пад од 79% во однос на 2020 година и се однесуваат за обврски кон осигуреници по основ на штети.

Во рамки на истите, обврските кон осигуреници изнесуваат 537 илјади денари, што е 78% под нивото од 2020 година.

Обврски од непосредни работи на осигурување (во 000 денари)	2021	2020	% на промена
Обврски кон осигуреници	537	2.488	-78%
Останати обврски од непосредни работи во осигурување	8	56	0%
Состојба на 31 декември	545	2.544	-79%

Обврските од работи на соосигурување и реосигурување изнесуваат 15.234 илјади денари и се за 59% повисоки во однос на минатата година, а кои согласно договорите за реосигурување имаат утврдена рочност, односно во најголем дел се недоспеани.

Обврски од работи на соосигурување и реосигурување (во 000 денари)	2021	2020	% на промена
Обврски по основ премија за реосигурување	15.234	9.599	59%
Состојба на 31 декември	15.234	9.599	59%

Останатите обврски изнесуваат 29.956 илјади денари, а кај истите е реализиран пад од 5% во однос на претходната година.

Останати обврски

(во 000 денари)	2021	2020	% на промена
Обврски кон добавувачите	8.598	13.185	-35%
Обврски кон вработените	13.560	13.039	4%
Останато	7.798	5.301	47%
Состојба на 31 декември	29.956	31.525	-5%

Пасивни временски разграничувања

Друштвото на 31.12.2021 има однапред пресметани трошоци во износ од 112.378 илјади денари кои припаѓаат на периодот, кои во најголем дел се однесуваат на пресметани трошоци за реосигурување (или 87% од вкупните ПВР), а за кои до заклучувањето на финансискиот извештај за деловната година, нема добиено задолжение по основ на истите.

(во 000 денари)	2021	2020	% на промена
Однапред пресметани трошоци за реосигурување	97.316	31.783	206%
Однапред пресметани трошоци за брокери	11.830	7.382	60%
Останати однапред пресметани трошоци	3.232	3.384	-4%
	112.378	42.549	164%

УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК

Поаѓајќи од фактот дека осигурувањето е бизнис што оперира со ризик, Друштвото во континуитет преземаше активности за доследно управување и контрола на осигурителните ризици, притоа обезбедувајќи соодветен капитал за покривање на техничките резерви кои произлегуваат од осигурителното портфолио и маргината на солвентност на Друштвото.

Маргина на солвентност

Пресметката на потребно ниво на маргина на солвентност согласно со член 75 од Законот за супервизија на осигурувањето укажува на потребното ниво на маргина на солвентност во 2021 година во износ од 188.473.457 денари

по метод на стапка на премија, односно 100.689.320 денари по метод на стапка на штета (Прилог 3).

Имајќи ја во вид одредбата од Законот, според која повисокиот резултат (износ) се утврдува како потребно ниво на маргина на солвентност, во 2021 година истата изнесува 188.473.457 денари. Вака утврденото ниво на маргината на солвентност, обезбедува и запазување на одредбата на Законот согласно со која „капиталот на Друштвото во секое време треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност на Друштвото”.

Друштвото, на крајот на известителниот период, располага со вишок на капитал во однос на потребното ниво на маргина на солвентност во износ од 306.220.250 денари (Прилог 4).

Резерви на Друштвото

Заради трајно обезбедување на извршувањето на обврските по договорите за осигурување, Друштвото формира технички и други резерви според осигурително-техничките начела и сметководствените стандарди.

Овие резерви се издвојувани на начин и во обем кој обезбедува сигурност во работењето, ликвидност и профитабилност на Друштвото.

Согласно со законските одредби, како и деловните акти на Друштвото, по основ на договорите за осигурување и преземените осигурителни ризици, се формираат следниве технички резерви:

1. резерви за преносни премии;
2. резерви за неистечени ризици;
3. резерви за пријавени, а неликвидирани штети;
4. резерви за настанати, но сè уште непријавени штети
5. резерви за индиректни трошоци на штети и
6. резерви за бонуси и попусти.

Техничките резерви на Друштвото на 31.12.2021 се пресметани во износ од 875.688.492 илјади денари.

Вложување на средствата кои ги покриваат техничките резерви

Друштвото, на 31.12.2021 обезбеди средства за покривање на техничките резерви во вкупен износ од 1.147.778.613 денари.

При изборот на видот на вложување на средствата што ги покриваат техничките резерви, Друштвото ги зема предвид класите во рамки на кои врши работи на осигурување, на начин што ќе обезбеди сигурност, профитабилност и ликвидност на вложувањата.

Средствата што ги покриваат техничките резерви во 2021 година беа диверзифицирани, при што не беше присутно значително потпирање врз една категорија на средства, пазар или инвестиција.

Друштвото вршеше приспособување на вложувањата на средствата што ги покриваат техничките резерви, а коишто беа изложени на ризик од потенцијални загуби поради промена на каматните стапки, флукуации на девизниот курс, кредитен ризик и други пазарни ризици, со обврските што произлегуваат од договорите за осигурување врз коишто влијаат овие промени.

При вложување на средствата што ги покриваат техничките резерви, Друштвото ја земаше предвид пристигнатоста на своите обврски што произлегуваат од договорите за осигурување.

При инвестирањето на средствата од технички резерви, Друштвото ги имаше во вид ограничувањата дефинирани во Законот за супервизија на осигурувањето и Правилникот за видовите и карактеристиките на средствата кои ги покриваат техничките резерви и средствата кои ја покриваат математичката резерва, како и за детално пласирање и ограничување на тие вложувања и нивно вреднување (Прилог 5).

Управување со ризикот од осигурување и финансиски ризик

Цели на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се клучни за работењето на Друштвото. Целта е да се одберат средства чии рокови и износи на доспевање ќе бидат усогласени со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по договорите за осигурување.

Осигурителната активност на Друштвото претставува покривање на штети на лица или правни субјекти – осигуреници на Друштвото, што произлегуваат од осигурени настани. Друштвото е изложено на неизвесноста

поврзана со времето на настанување, зачестеноста и обемот на штетите што проилегуваат од договорите за осигурување.

Друштвото и во 2021 година управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити на суми на осигурување, процедури за одобрување при прием на ризици во осигурување, ценовни тарифи, стриктни процедури за пријава, процена и решавање на штети и централизирано управување со реосигурувањето.

Политика на превземање ризик

Политиката на Друштвото при склучување договори за осигурување е постигнување дисперзија на ризикот, со што би се обезбедило избалансирано портфолио кое се базира на широко портфолио со исти или слични ризици во текот на повеќегодишен период, со што се изедначува резултатот, односно се ублажува променливоста на истиот.

Политиката на Друштвото за склучување на договори за осигурување е презентирана во годишниот план за работа, во кој се утврдени класите за осигурување, како и економските сектори во кои Друштвото е подготвено да превзема ризици. Сите договори за осигурување се по природа годишни и Друштвото има право да одбие обнова или продолжување на истите, а воедно има право на промена на условите на договорот при негово продолжување.

Политика на реосигурување

Друштвото реосигурува дел од договорите за осигурување со цел контрола на изложеноста кон штетни настани и со цел заштита на изворите на капитал.

Друштвото склучува комбинација од пропорционални и непропорционални договори за реосигурување за да ја намали нето изложеноста. Иста така Друштвото обезбедува и факултативно реосигурување за одредени специфични осигурени ризици. Факултативните договори задолжително претходно засебно се одобруваат и трошоците по истите се следат на редовна основа.

Друштвото редовно ја следи финансиската состојба на реосигурувачите и периодично ги проверува договорите за реосигурување. Раководството на Друштвото ги определува минималните безбедносни критериуми за

прифатливо реосигурување и следи дали при склучување на договорите за реосигурување истите се запазени. Исто така, раководството на Друштвото редовно ја следи успешноста на Програмата за реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување со неповрзани реосигурвачи со цел контрола на изложеноста од загуби како резултат на настанување на еден штетен настан.

Финансиски ризик

Друштвото е изложено на финансиски ризик преку финансиските средства, финансиските обврски, средствата од реосигурување, обврските за осигурување и реосигурување. Поконкретно, главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Друштвото е да ги усогласи обврските по основ на договорите за осигурување и реосигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова му обезбедува на Друштвото сите доспеани обврски редовно да ги исплаќа.

Каматен ризик

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања.

Обврските од договорите за осигурување се краткорочни и каматниот ризик се намалува преку вложување во должнички инструменти, кои во најголем дел се со фиксна камата (државни записи и обврзници).

Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно чувствителни на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирани и се некаматносни.

Ризик на ликвидност

Најголем ризик на ликвидност со кој се соочува Друштвото се дневните потреби од расположиви парични средства во однос на обврските за штети од договорите за осигурување.

Друштвото располага со пари и парични средства и други високо ликвидни средства во секој момент, за да се заштити од непотребна концентрација на ризикот и за да биде во можност да ги покрие доспеаните обврските за плаќање како и потенцијалните обврски за плаќање како што допеваат.

Валутен ризик

Друштвото е изложено на валутен ризик преку трансакциите во странска валута и преку средствата и обврските во странска валута.

За да се избегне ризикот од негативното влијание на промената на девизните курсеви, Друштвото вложува средства во евра со цел покривање на обврските во странски валути. Денарот е врзан за еврото и монетарната проекција е дека девизниот курс на денарот во однос на еврото ќе биде стабилен.

Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува сметководствена загуба што би била признаена доколку договорната страна не ги исполни договорените обврски. За да ја контролира изложеноста кон кредитниот ризик, Друштвото редовно врши кредитна проценка на финансиската состојба на овие страни.

- Побарувања по основ на осигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај осигурениците да не ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Друштвото изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти и се на стандардна комерцијална основа, со што концентрацијата на кредитен ризик е минимална. Друштвото редовно ги следи побарувањата по основ премии, со што изложеноста кон лоши побарувања е контролирана.

- Средства од реосигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување со првокласни реосигурители, а раководството на Друштвото редовно прави оценка на

кредитоспособноста на реосигурителите за да може да ја ажурира стратегијата за реосигурување.

- *Финансиски инструменти*

Друштвото е изложено на кредитен ризик кај финансиските инструменти во однос на можната ненаплатливост од издавачите. Сепак земјаќи во предвид дека Друштвото вложува во државни записи, државни обврзници и орочени депозити во домашни банки, не се очекува овие вложувања да не се надоместат.

Оперативен ризик

Друштвото е изложено на оперативен ризик поврзан со сите значајни продукти, активности, процеси и системи на работа. Изворите на оперативниот ризик се присутни на сите нивоа на одлучување и извршување во деловните процеси, кај секој извршител и во секој сегмент на деловните операции. Оперативните ризици не можат целосно да се избегнат, но редовните внатрешни контроли можат да го задржат нивниот раст. Од оваа причина, Друштвото придава големо значење на системот за внатрешна контрола, како и на соодветното образование на вработените. Доброто управување со деловниот континуитет го намалува нивото на оперативни ризици, односно го одржува нивното влијание на најниски можни нивоа.

Управување со ризик на информатички систем

Оценката на ризикот за информативната сигурност опфаќа идентификација на средствата на информативниот систем и нивна класификација, потоа анализа на веројатноста за појава на закани и слабости на информациониот систем и следење на нови слабости во системот.

Управување со правен ризик

Друштвото е изложено на правен ризик поврзано со ризик од загуба предизвикан од постоење на неусогласеност, односно непочитување на законската регулатива, правилата, пропишаните практики или етичките стандарди или погрешно толкување на правни документи.

Стратегиски и репутациски ризик

Друштвото ги идентификува сите можни извори на стратегиски ризик. Друштвото ја намалува изложеноста на стратегиски ризик преку воспоставување на соодветни долгорочни цели, избор на вработени со соодветна стручност и знаење и нивна постојана обука, ефикасен систем на управување со ризици, соодветен пристап до информации, правилна апликација на етичките принципи и принципите за добро корпоративно управување. Исто така, Друштвото е изложено на ризикот од неповолна репутација. Друштвото воспостави стриктни и јасни процедури за добро корпоративно управување и континуирано го следи задоволството кај клиентите и спроведува анализа на осигурителниот пазар и неговите трендови.

Управување со капиталот

Агенцијата за супервизија на осигурувањето е главен регулатор кој ја следи адекватноста на капиталот на Друштвото во целина. Друштвото е под директна супервизија од страна на регулаторот.

Политика на Раководството на Друштвото е да одржи стабилност на капиталот на Друштвото со цел одржување на довербата на инвеститорите и пазарот, во насока на поддршка на идниот развој на бизнисот. Раководството на Друштвото и во 2021 продолжи да го следи повратот на капиталот, преку добивката од редовното работење. Друштвото исто така го има во предвид влијанието кое нивото на капиталот го има на повратот на акционерите како и предностите и сигурноста обезбедени со цврста позиција на капиталот.

Во текот на годината немаше материјални промени во пристапот на Друштвото кон управување со капиталот.

Подготвиле:

Маја Костовска

д-р Маја Богдановска-Стојаноска

Одобриле:

м-р Марија Томеска

Херман Зип

д-р Маја Богдановска-Стојаноска

Ирена Велковска-Спировска

м-р Цветко Делев

ПРИЛОЗИ

Прилог 1. БУ: Биланс на успех
на ден 31.12.2021

во денари

Опис на позиција	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	4	5
А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+210+223а+224+225)	200	890.698.444	884.917.208
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА (202+203+204-205-206-207+208+209))	201	762.742.934	792.751.207
1. Бруто полисирана премија за осигурување	202	1.124.297.921	963.579.047
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	203		
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	204		
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	205		
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија	206	364.354.689	169.923.621
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	207	68.033.096	-19.128.761
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	208		
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	209	70.832.798	-20.032.980
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (211+212+216+217+218+219+223)	210	66.566.844	60.604.309
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	211		
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти (213+214+215)	212	0	0
2.1 Приходи од наемнини	213		
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	214		
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	215		
3. Приходи од камати	216	20.301.409	20.143.424
4. Позитивни курсни разлики	217	4.298.990	2.148.490
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	218	20.700.953	29.185.598
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка (220+221+222)	219	20.535.177	7.680.497
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	220	20.436.907	7.389.915
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	221	98.270	290.582
6.3 Останати финансиски вложувања	222	-	-

Опис на позиција	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	4	5
7. Останати приходи од вложувања	223	730.315	1.446.300
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	223a	46.698.757	18.014.857
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	224	7.693.213	6.322.862
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	225	6.996.696	7.223.973
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (227+235+245+248+251+261+271+274+275)	226	788.867.035	854.131.399
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (228-229-230-231+232-233-234)	227	368.990.350	404.681.648
1. Бруто исплатени штети	228	362.047.821	373.301.029
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	229	4.455.382	4.039.855
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување	230		
4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија	231	4.982.309	9.432.471
5. Промени во бруто резервите за штети	232	36.266.848	40.364.036
6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување	233		
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување	234	19.886.628	-4.488.909
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (236+239+242)	235	-4.354.181	-17.273.523
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување (237-238)	236	0	0
1.1 Промени во бруто математичката резерва	237	-	-
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	238	-	-
2. Промени во еквализационата резерва, нето од реосигурување (240-241)	239	0	0
2.1. Промени во бруто еквализационата резерва	240	-	-
2.2 Промени во бруто еквализационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	241	-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување (243-244)	242	-4.354.181	-17.273.523
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	243	-4.354.181	-17.273.523
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување	244	-	-
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (246-247)	245	0	0

Опис на позиција	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	4	5
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	246	-	-
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување	247	-	-
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (249+250)	248	26.973.310	29.043.319
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	249	3.598.980	2.264.641
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	250	23.374.330	26.778.678
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (252+256)	251	327.858.195	361.366.625
1. Трошоци за стекнување (253+253а+254+255)	252	169.033.090	193.746.793
1.1 Провизија	253	59.348.061	50.563.786
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	253а	95.478.001	92.806.303
1.3 Останати трошоци за стекнување	254	17.724.085	17.137.729
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	255	-3.517.057	33.238.975
2. Административни трошоци (257+258+259+260)	256	158.825.105	167.619.832
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	257	3.907.644	4.419.762
2.2 Трошоци за вработените (258а+258б+258в+258г+258д)	258	60.368.185	62.209.353
2.2.1 Плати и надоместоци	258а	36.124.787	36.322.338
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	258б	3.370.881	3.408.898
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување	258в	15.294.947	15.234.944
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	258г		
2.2.5 Останати трошоци за вработени	258д	5.577.570	7.243.173
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	259	14.416.070	14.732.685
2.4 Останати административни трошоци (260а+260б+260в)	260	80.133.206	86.258.032
2.4.1 Трошоци за услуги	260а	60.285.462	61.265.212
2.4.2 Материјални трошоци	260б	5.949.908	6.017.259
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	260в	13.897.836	18.975.561
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (262+263+264+265+266+270)	261	10.161.833	29.322.049

Опис на позиција	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	4	5
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	262	-	-
2. Трошоци за камати	263	18.942	9.133
3. Негативни курсни разлики	264	2.000.906	5.721.272
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	265	7.483.782	23.591.335
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба (267+268+269)	266	658.203	309
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	267	241.523	309
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	268	416.680	
5.3 Останати финансиски вложувања	269		
6. Останати трошоци од вложувања	270		
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (272+273)	271	33.151.364	33.986.882
1. Трошоци за превентива	272		
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	273	33.151.364	33.986.882
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	274	18.252.710	-2.637.713
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	275	7.833.454	15.642.112
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (200-226)	276	101.831.409	30.785.809
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (226-200)	277	0	0
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	278	12.193.331	6.141.094
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	279		
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (276-278-279)	280	89.638.078	24.644.715
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (277-278-279)	281	-	-
XVI. ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА/(ЗАГУБА)		89.638.078	24.644.715
Добивка/(загуба) од повторно мерење на финансиски средства расположливи за продажба		-3.143.271	-6.835.829
Данок на добивка на компоненти на останата сеопфатна добивка			
ДОБИВКА/(ЗАГУБА) КОЈА ИМ ПРИПАЌА НА АКЦИОНЕРИТЕ		86.494.807	17.808.886

Прилог 2. БС: Биланс на состојба
на ден 31.12.2021

во денари

Опис на позицијата	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	4	5
АКТИВА			
А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	001	1.612.757	1.885.744
1. Гудвил	002		
2. Останати нематеријални средства	003	1.612.757	1.885.744
Б. ВЛОЖУВАЊА (005+013+021+041)	004	1.154.085.937	1.024.016.236
I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (006+009)	005	0	0
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста (007+008)	006	0	0
1.1 Земјиште	007		
1.2 Градежни објекти	008		
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста (010+011+012)	009	0	0
2.1 Земјиште	010		
2.2 Градежни објекти	011		
2.3 Останати материјални средства	012		
II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ (014+015+016+017+018+019+020)	013	14.934.787	16.081.216
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група - подружници	014		
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници	015		
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва	016		
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва	017		
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група – подружници	018		
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва	019		
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	020	14.934.787	16.081.216
III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+025+030+035+040)	021	1.139.151.150	1.007.935.020
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување (023+024)	022	430.823.398	351.819.431
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	023		
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	024	430.823.398	351.819.431
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба (026+027+028+029)	025	183.075.552	172.144.969
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	026		
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	027		
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	028	2.100.000	10.676.400
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови	029	180.975.552	161.468.569
3. Финансиски вложувања за тргување (031+032+033+034)	030	64.495.381	85.220.645
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	031		

Опис на позицијата	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	4	5
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	032		
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	033	51.459.471	74.885.802
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови	034	13.035.910	10.334.843
4. Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	035	460.756.819	398.749.975
4.1 Дадени депозити	036	460.756.819	398.749.975
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	037		
4.3 останати заеми	038		
4.4 Останати пласмани	039		
5. Деривативни финансиски инструменти	040		
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	041		
V. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	042	158.202.839	67.483.413
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	043	126.475.975	55.643.177
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	044		
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	045	31.726.864	11.840.236
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	046		
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизационата резерва	047		
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви	048		
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот	049		
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	050		
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА (052+053)	051	390.362	2.774.402
1. Одложени даночни средства	052	319.833	
2. Тековни даночни средства	053	70.529	2.774.402
Ѓ. ПОБАРУВАЊА (055+059+063+067)	054	352.828.058	305.322.291
I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (056+057+058)	055	332.143.404	284.096.053
1. Побарувања од осигуреници	056	332.143.404	284.096.053
2. Побарувања од посредници	057		
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	058		
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (060+061+062)	059	0	0
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување	060		
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	061		
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	062		
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (064+065+066)	063	20.684.654	21.226.238
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	064	11.506.806	11.520.347
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	065	6.818.293	7.196.780
3. Останати побарувања	066	2.359.555	2.509.111
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	067		
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА (069+072+077)	068	23.389.731	33.395.558

Опис на позицијата	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	4	5
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ) (070+071)	069	9.005.449	7.776.895
1. Опрема	070	8.169.086	6.940.532
2. Останати материјални средства	071	836.363	836.363
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (073+074+075+076)	072	14.384.282	25.618.663
1. Парични средства во банка	073	15.843.882	27.133.530
2. Парични средства во благајна	074	382.662	327.395
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	075		
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	076	-1.842.262	-1.842.262
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	077		
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (079+080+081)	078	97.909.842	85.875.964
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	079		
2. Одложени трошоци на стекнување	080	69.481.206	65.964.149
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	081	28.428.636	19.911.815
З. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	082		
S. ВКУПНА АКТИВА (А+Б+В+Г+Д+Г+Е+Ж+З)	083	1.788.419.525	1.520.753.608
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	084	266.081.651	249.146.672
ПАСИВА			
A. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (086+090+091+095+101-102+103-104)	085	586.031.890	499.537.083
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (087+088+089)	086	195.326.080	195.326.080
1. Запишан капитал од обични акции	087	195.326.080	195.326.080
2. Запишан капитал од приоритетни акции	088		
3. Запишан а неуплатен капитал	089		
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	090		
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА (092+093+094)	091	-415.302	2.727.969
1. Материјални средства	092		
2. Финансиски вложувања	093	-415.302	2.727.969
3. Останати ревалоризациони резерви	094		
IV. РЕЗЕРВИ (096+097+098-099+100)	095	192.835.567	184.620.662
1. Законски резерви	096	192.835.567	184.620.662
2. Статутарни резерви	097		
3. Резерви за сопствени акции	098		
4. Откупени сопствени акции	099		
5 Останати резерви	100		
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА	101	108.647.467	92.217.657
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА	102		
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	103	89.638.078	24.644.715
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	104		
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	105		
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (107+108+109+110+111+112)	106	1.033.891.331	933.945.567
I. Бруто резерви за преносни премии	107	523.401.230	455.368.134
II. Бруто математичка резерва	108		
III. Бруто резерви за штети	109	500.246.660	463.979.811
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти	110	10.243.441	14.597.622

Опис на позицијата	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	4	5
V. Бруто еквилизациона резерва	111		
VI. Бруто останати технички резерви	112		
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	113		
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ (115+116)	114	3.505.466	0
1. Резерви за вработени	115	3.505.466	
2. Останати резерви	116		
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ (118+119)	117	6.877.693	1.054.066
1. Одложени даночни обврски	118	380.569	
2. Тековни даночни обврски	119	6.497.124	1.054.066
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	120		
Ж. ОБВРСКИ (122+126+130)	121	45.734.895	43.667.931
I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (123+124+125)	122	544.672	2.543.889
1. Обврски спрема осигуреници	123	536.412	2.488.419
2. Обврски спрема застапници и посредници	124		
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	125	8.260	55.470
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (127+128+129)	126	15.234.006	9.598.803
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	127	15.234.006	9.598.803
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	128		
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	129		
III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (131+132+133)	130	29.956.217	31.525.239
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	131	8.598.238	13.186.030
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	132		
3. Останати обврски	133	21.357.979	18.339.209
З. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	134	112.378.250	42.548.961
С. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	135		
И. ВКУПНА ПАСИВА А+Б+В+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З+С	136	1.788.419.525	1.520.753.608
Ј. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	137	266.081.651	249.146.672

Прилог 3- МС: Маргина на солвентност		Неживотно осигурување освен здравствено осигурување на кое се применуваат одредбите од член 75 став 6 од Законот		Здравствено осигурување на кое се применуваат одредбите од чл. 75 став 6 од Законот		Неживотно осигурување освен здравствено осигурување на кое се применуваат одредбите од член 75 став 6 од Законот	
		Тековна година	Претходна година	Тековна година	Претходна година	Тековна година	Претходна година
Бруто полисирана премија	1	1.117.361.991	957.183.431				
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 0.18	2	110.928.600	111.049.200				
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 0.16	3	80.174.719	54.438.949				
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 18/300	4			0	0		
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 16/300	5			0	0		
Вкупен износ од Бруто полисирана премија ([6]=[2] + [3] или [6]=[4] + [5])	6	191.103.319	165.488.149	0	0		
Бруто исплатени штети	7	362.047.821	373.301.029			362.047.821	373.301.029
Нето исплатени штети	8	357.065.512	363.868.558			357.065.512	363.868.558
Коефициент ([9]=[8]/[7] или 0.50, доколку е помал)	9	0,99	0,97	0,00	0,00	0,99	0,97
Маргина на солвентност - метод стапка на премија ([10]= [6]*[9])	10	188.473.457	161.306.638	0	0		
Референтен период (во години)	11	3	3			7	7
Бруто исплатени штети во референтниот период	12	1.123.007.827	1.116.754.962			0	0
Бруто резерви за штети на крајот на референтниот период	13	510.490.101	478.577.434			0	0
Бруто резерви за штети на почетокот на референтниот период	14	455.486.921	414.142.824			0	0
Бруто настанати штети ([15]=[12] + [13] - [14])/[11])	15	392.670.336	393.729.857	0	0	0	0
Бруто настанати штети < 7 милиони евра x 0,26	16	102.094.287	102.369.763			0	0
Бруто настанати штети > 7 милиони евра x 0,23	17	0	0			0	0
Бруто настанати штети < 7 милиони евра x 26/300	18			0	0		
Бруто настанати штети > 7 милиони евра x 23/300	19			0	0		
Вкупен износ од Бруто настанати штети ([20]=[16] + [17] или [20]=[18] + [19])	20	102.094.287	102.369.763	0	0	0	0
Маргина на солвентност - метод стапка на штети ([21]= [20]*[9])	21	100.689.320	99.783.111	0	0	0	0
Потребно ниво на маргина на солвентност ([22]=max([10],[21]))	22	188.473.457	161.306.638	0	0		

Прилог 3- МС: Маргина на солвентност		Тековна година	Претходна година
Конечна пресметка на потребното ниво на маргината на солвентност	1	188.473.457	161.306.638

КС: Пресметка на капиталот

	Ознака	Износ
Основен капитал, чл. 69 (I1+I2+I3+I4+I5-I6-I7-I8-I9-I10-I11-I12-I13)	I	494.528.895
Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	I1	195.326.080
Премии од емитирани обични акции	I2	0
Законски и статутарни резерви	I3	192.835.567
Пренесена нераспределена добивка	I4	108.647.467
Нераспределена добивка од тековната година	I5	0
Сопствени акции кои ги поседува друштвото за осигурување	I6	0
Долгорочни нематеријални средства	I7	1.612.757
Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година	I8	0
Нереализирана загуба од сопственички инструменти расположливи за продажба мерени по објективна вредност	I9	667.463
Нереализирана загуба од вреднување на финансиските средства расположливи за продажба	I10	
Нето негативни ревалоризациски резерви и останатите разлики од вреднување коишто произлегуваат од вложувања во придружени друштва или заеднички вложувања коишто се вреднуваат со користење на методот на главнина	I11	
Останати одбивни ставки поради непочитување на ограничувањата при вложување на средствата од капиталот, предвидени во членот 73 од ЗСО	I12	
Дополнителен капитал, чл. 71 (II1+II2+II3+II4+II5+II6), доколку не е поголем од 50% од основниот капитал	II	164.812
Уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	II1	0
Премии од емитирани кумулативни приоритетни акции	II2	0
Субординирани должнички инструменти	II3	0
Хартии од вредност со неопределен рок на доспевање	II4	0
Нереализирана добивка од ревалоризацијата на сопственичките инструменти коишто се расположливи за продажба и мерени по објективна вредност	II5	164.812
Нереализирана добивка од ревалоризацијата на должничките инструменти расположливи за продажба, мерени по објективна вредност	II6	0
Вкупно основен и дополнителен капитал I.+II.	III	494.693.707
Одбивни ставки, чл. 72 (IV1+IV2)	IV	0
Вложувања во акции во правни лица од членот 72 од Законот	IV1	0
Вложувања во субординирани должнички инструменти и други вложувања во правни лица од членот 72 од ЗСО	IV2	0
КАПИТАЛ I + II - IV	V	494.693.707

Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување)	VI1	188.473.457
Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот)	VI2	0
Капитал	VI3	494.693.707
Гарантен фонд*	VI4	184.881.000
Вишок/недостаток на Капитал во однос на Гарантен фонд (VI5 = VI3 -VI4)	VI5	309.812.707
Вишок/недостаток на Капитал (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (VI6 = VI3 - VI1)	VI6	306.220.250
Вишок/недостаток на Капитал (за осигурување на живот) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот) (VI7 = VI3 - VI2)	VI7	494.693.707

Прилог 5 ВТР: Вложувања на средствата кои ги покриваат техничките резерви	Број	Дозволен % (или износ)	Остварен износ	Остварен %
		1	2	3
Видови дозволени вложувања	I			
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	I1	3%	14.384.282	1,3%
Депозити во банки ко имаат дозвола издадена од НБРМ	I2	60%	455.000.000	39,6%
Хартии од вредност издадени до Р.М или НБРМ	I3	80%		0,0%
Обврзници и други должнички хартии за кои гарантира РМ	I4	80%	430.823.398	37,5%
Обврзници и други должнички хартии од вредност кои ги издаваат или за кои гарантираат единиците на локалната самоуправа на РМ	I5	10%		0,0%
Обврзници и други должнички хартии со кои се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност во РМ	I6	35%		0,0%
Обврзници и други должнички хартии со кои не се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност во РМ, ако нивен издавач е правно лице со седиште во РМ	I7	5%		0,0%
Акции со кои се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност во РМ	I8	25%	2.100.000	0,2%
Акции со кои не се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност во РМ, ако нивен издавач е правно лице со седиште во РМ	I9	5%	0	0,0%
Удели во трговски друштва во РМ	I10	5%	0	0,0%
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РМ	I11	20%	180.975.552	15,8%
Долгорочни обврзници и други долгорочни хартии од вредност чиј издавач е земја членка на ЕУ или земја членка на ОЕЦД	I12	20%	0	0,0%
Долгорочни обврзници и други долгорочни хартии од вредност чиј издавач е странски правен субјект од земја членка на ЕУ или земја членка на ОЕЦД	I13	20%	0	0,0%
Акции чиј издавач е странско акционерско друштво со кои се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност во земјите членки на ЕУ или земјите членки на ОЕЦД	I14	20%	14.052.895	1,2%
Удели на инвестициски фондови со кои се тргува на регулиран пазар на хартии од вредност во земја членка на ЕУ или земја членка на ОЕЦД	I15	20%	50.442.486	4,4%
Друг вид на вложување согласно правилата на АСО, под услов тоа да не е во спротивност со став (2) од член 89 од ЗСО	I16	10% од рез. прен. прем.	0	0,0%
Вложувања кои не се предвидени со Правилникот	II			0,0%

НАПОМЕНА: Вложувањата од точка 5 и точка 8 од оваа табела не смеат да надминат 5 % кај ист издавач и вложувањата од точка 7 и точка 9 од оваа табела не смеат да надминат 1 % кај ист издавач.

Ставка	Број	Износ
Вкупно доволени вложувања на средства	III	1.147.778.613
Вкупно нето технички резерви	IV	875.688.492
Резерви за преносни премии	IV1	396.925.255
Резерви за бонуси и попусти	IV2	10.243.441
Резерви за штети	IV3	468.519.796
Други технички резерви	IV4	
Еквализациона резерва	IV5	
Разлика (III-IV)	V	272.090.121